

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj

2025

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2025

Izdajatelj: UMAR, Gregorčičeva 27, Ljubljana

Odgovarja: mag. Marijana Bednaš, v. d. direktorja

Urednice:

mag. Marijana Bednaš, Urška Brodar, mag. Barbara Bratuž Ferk

Pri pripravi publikacije so sodelovali (po abecednem vrstnem redu):

mag. Marijana Bednaš, mag. Barbara Bratuž Ferk, Urška Brodar, Lejla Fajjić, dr. Tina Golob Šušteršič, mag. Marjan Hafner, mag. Matevž Hribernik, dr. Laura Južnik Rotar, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, mag. Mateja Kovač, mag. Janez Kušar, dr. Andrej Kuštrin, Urška Lušina, mag., dr. Jože Markič, mag. Tina Nenadič Senica, Mitja Perko, mag., Jure Povšnar, Denis Rogan, mag., mag. Eva Helena Šarec, mag. Ana Vidrih

Tehnično urejanje in prelom:

Mojca Bizjak, Bibijana Cirman Naglič, dr. Maja Založnik

Lektura: Špela Potočnik

Tisk: Eurograf d.o.o.

Naklada: 160 izvodov

Prvi natis

Ljubljana, februar 2025

ISSN 2536-3603 (tisk)

ISSN 2536-3611 (pdf)

Publikacija je brezplačna.

©2025, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno.

Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Kazalo

	Povzetek	5
1	Izhodišča Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2025	11
2	Pomladanska napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji.....	20
2.1	Bruto domači proizvod v letu 2024	20
2.2	Napoved bruto domačega proizvoda 2025–2027	23
2.3	Zaposlenost in brezposelnost.....	35
2.4	Plače.....	39
2.5	Inflacija.....	45
2.6	Tekoči račun plačilne bilance.....	47
3	Tveganja za uresničitev napovedi.....	49
4	Rast potencialnega BDP	52
5	Literatura in viri.....	54
1	Priloga: Ocena uspešnosti napovedi.....	59
1.1	Uvod	59
1.2	Metodologija	59
1.3	Ocena uspešnosti napovedi	61
	Statistična priloga	67

Povzetek

Mednarodne institucije v svojih zadnjih napovedih za evrsko območje letos predvidevajo le malo višjo rast BDP kot lani, nato pa postopno krepitev, ki pa bo počasnejša od jesenskih pričakovanj, še zlasti v Nemčiji.

Velika geopolitična in ekonomska negotovost, ki jo kaže tudi rekordno visok indeks negotovosti trgovinskih politik v januarju 2025, ter že sprejeti ukrepi ameriške administracije nakazujejo možna dodatna znižanja oziroma povečano tveganje za poslabšanje obetov. Zato smo k oblikovanju predpostavk pristopili konzervativno. Za evrsko območje za letos predpostavljamo 0,8-odstotno gospodarsko rast, ki naj bi se v letih 2026 in 2027 zvišala na 1,1 oz. 1,2 %. Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami bo gospodarsko okrevanje predvidoma najpočasnejše v Nemčiji, kjer naj bi se po letošnji stagnaciji rast v letih 2026 in 2027 dvignila na 0,8 %.

Gospodarska rast v Sloveniji se bo letos okrepila na 2,1 %, kar je nekoliko manj, kot smo pričakovali jeseni 2024. Rast blagovnega izvoza bo po lanski visoki rasti, ki pa se je v zadnjem četrtletju opazno umirila, letos nekoliko nižja in bo v večji meri sledila rasti tujega povpraševanja. Rast izvoza storitev pa se bo še pospešila. K višji rasti BDP bo letos ključno prispevala domača potrošnja, zlasti nadaljnja rast zasebne potrošnje, podprte z rastjo plač in socialnih transferjev, ter okrevanje investicij po lanskem upadu. Rast obsega trošenja gospodinjstev bo omogočala rast prihodka v trgovini, pa tudi v storitvah, povezanih s turizmom in preživljanjem prostega časa, na kar bo ugodno vplivala tudi nadaljnja rast potrošnje tujih turistov. Investicijska aktivnost države se bo okrepila, podprta s sredstvi Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) in Sklada za obnovo po poplavih leta 2023. Negotovost in šibko gospodarsko okrevanje v trgovinskih partnericah bosta vplivala na previdnost pri investicijskih odločitvah predvsem tistega dela gospodarstva, ki je usmerjen na tuje trge. Nekaj spodbude sicer prihaja z nižjimi obrestnimi merami, kar bo vplivalo predvsem na stanovanjske investicije, a bolj na srednji rok. V letu 2025 bo rast državne potrošnje zmernejša (2,7 %) kot lani. Podobno kot v letu 2024, tudi letos pričakujemo, da bo nadaljevanje obnove po poplavih vplivalo na rast izdatkov za blago in storitve sektorja države (ne le na investicije). Pričakujemo pa tudi prve učinke novih pravic na področju dolgotrajne oskrbe, ki bodo uvedene sredi leta 2025.

V prihodnjih dveh letih v osrednjem scenariju pričakujemo nekoliko višjo rast gospodarske aktivnosti (2,4 % leta 2026 in 2,3 % leta 2027).

S postopnim okrevanjem tujega povpraševanja pričakujemo nadaljevanje rasti izvoza blaga in storitev, ki pa bo nižja kot v obdobju pred pandemijo in energetske krize. Poleg predpostavljene postopne krepitve rasti tujega povpraševanja bosta na rast blagovnega izvoza pozitivno vplivala tudi dokončanje investicije farmacevtskega podjetja in zagon proizvodnje novega modela avtomobila, kar bo spodbudno vplivalo tudi na rast dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. Domača potrošnja bo ostala pomemben dejavnik rasti BDP. Trošenje gospodinjstev bo raslo podobno kot letos in poganjalo nadaljnjo rast prodaje v trgovini, gostinstvu in kulturnih, razvedrilnih, osebnih ter športnih storitvah. Rast investicij se bo še okrepila, ob visoki ravni državnih investicij bodo k temu prispevale tudi večje investicije v gradnjo stanovanj ter opremo in stroje. Na dinamiko rasti državne potrošnje bo v letih 2026 in 2027

vplivalo predvsem uvajanje novih pravic v okviru novega sistema dolgotrajne oskrbe.

Na trg dela poleg konjunkturalnih razmer pomembno vplivajo demografske spremembe: ob visoki doseženi ravni zaposlenosti in pomanjkanju delovne sile bo v razmerah zmerne gospodarske rasti rast zaposlenosti letos 0,1-odstotna, v prihodnjih dveh letih pa 0,4 oz. 0,5-odstotna. Potem ko je zaposlenost večino lanskega leta praktično stagnirala na rekordni ravni, tudi za letos pričakujemo nizko rast, ki bi se v naslednjih dveh letih lahko malo okrepila in bo izhajala pretežno iz zaposlovanja tujih državljanov. Brezposelnost se bo še nekoliko zmanjšala, na manjše število registriranih brezposelnih bo poleg prehoda v aktivnost pomembno vplivalo tudi naraščajoče prehajanje iz brezposelnosti v neaktivnost oz. upokojitev.

Rast skupne povprečne bruto plače bo tudi letos razmeroma visoka (6,2 %), izhajala bo tako iz zasebnega kot iz javnega sektorja; nato naj bi se nekoliko umirila (5,5 oz. 5,1 %), a bo realna rast (okoli 3 %) presegala stopnje pred desetletjem. V javnem sektorju bo na rast plač letos in v prihodnjih treh letih znatno vplivala plačna reforma, ki se je začela izvajati 1. januarja 2025. Vpliv bo največji letos, v letih 2026 in 2027 pa postopoma manjši v skladu s predvideno dinamiko in ocenami učinkov uveljavitve reforme. V zasebnem sektorju letos in v prihodnjih letih pričakujemo še vedno razmeroma visoko rast plač, ki pa se bo počasi umirila. Na pritiske po povišanju rasti plač bo še naprej pomembno vplivalo pomanjkanje kadra, delno tudi demonstracijski učinek zaradi povišanja plač v javnem sektorju, na drugi strani pa bodo težnje podjetij po ohranjanju konkurenčnosti vplivale na to, da bo realna rast nekoliko bolj umirjena.

Rast cen bo letos umirjena v večini skupin, pri storitvah bo še naprej presegala skupno rast cen, na dinamiko inflacije pa bodo pomembno vplivali (pretekli in tekoči) ukrepi in njihovo iztekanje, tako da pričakujemo, da bo inflacija konec leta 2025 2,7-odstotna, v povprečju leta pa 2,3-odstotna. Ob predpostavki razmeroma stabilnih razmer na mednarodnih trgih energentov bodo medletne rasti cen energentov precej nihale zaradi izteka začasnih ukrepov za blažjenje energetske druginje. Predvsem nizka osnova zaradi ukrepov, sprejetih konec lanskega leta, bo vplivala tudi na povišanje medletne inflacije konec letošnjega leta. Pričakujemo, da se bo letos in v prihodnjih letih rast cen storitev ohranjala na nadpovprečni ravni, na kar bosta še naprej pomembno vplivala pomanjkanje delovne sile in nadaljnja rast plač. Rast cen neenergetskega industrijskega blaga bo zmerna in bo ob relativno višji rasti cen storitev ohranjala osnovno inflacijo okoli 2 %. Rast cen hrane, ob predpostavljeni odsotnosti večjih šokov na trgih surovin in zmernem podnebnem vplivu, bo predvidoma umirjena. V odsotnosti šokov se bo inflacija po letu 2025 tako še nekoliko znižala in se gibala okoli 2 %.

Pripravo makroekonomskih napovedi vedno spremlja negotovost, ki pa se je v zadnjih letih povečala. Zlasti letos uresničitev Pomladanske napovedi spremljajo znatna tveganja, povezana predvsem z razmerami v mednarodnem okolju, v manjši meri pa tudi v domačem. Tveganja so večinoma negativna in večja kot lani jeseni, so pa tudi možnosti za višjo rast od predvidene v osrednjem scenariju. Največje tveganje iz mednarodnega okolja za nižjo napoved BDP kot v osrednjem scenariju izhaja iz

močno povečane negotovosti (ki je sicer delno že vključena v osnovne predpostavke), povezana pa je z morebitnim stopnjevanjem protekcionističnih ukrepov ZDA in povračilnih ukrepov prizadetih držav. To bi namreč lahko zavrlo pričakovano postopno okrevanje rasti aktivnosti in umirjanje inflacije v trgovinskih partnericah. S stopnjevanjem carin tudi za države izven EU se dodatno povečuje tveganje za upočasnitev rasti svetovne trgovine, motnje v dobavnih verigah in še močnejše posredne vplive. Hkrati se s tem lahko okrepi izpostavljenost evropskih (in slovenskih) gospodarstev tuji konkurenci, ki bi se iz ZDA preusmerila na trge, kjer so posredno ali neposredno bolj prisotna slovenska podjetja. Ob predpostavki uvedbe 10-odstotnih carin in povračilnih ukrepov EU ter povečane in dlje trajajoče negotovosti glede trgovinskih politik, bi bila gospodarska rast v Sloveniji lahko nižja za približno pol o. t. Zvišanje obstoječih carin za avtomobile na 25 % bi ta učinek dodatno povečalo. Velika ostaja tudi geopolitična negotovost, predvsem v povezavi z razvojem dogodkov na Bližnjem vzhodu in v Ukrajini, prisotna pa so tudi druga tveganja, ki bi lahko upočasnila rast evropskega gospodarstva v času, ko se to že dlje sooča s težavami zaradi zmanjšanja konkurenčnosti in strukturnimi težavami. Gre za uspešnost soočanja s strukturnimi izzivi v evropskem proizvodnem sektorju (dražji energenti, hiter tehnološki napredek, spremenjene preference potrošnikov in svetovna konkurenca), zlasti v avtomobilski industriji. Že dalj časa trajajoča višja rast plač od produktivnosti ob pomanjkanju usposobljene delovne sile lahko v evrskih državah poveča inflacijske pritiske in vpliva na konkurenčnost ter odločitve podjetij za naložbe. Tudi v domačem okolju so prisotna nekatera negativna tveganja, povezana pa so predvsem z zmogljivostmi za izvedbo obsežnih investicijskih projektov in tudi z vplivi rasti stroškov dela na konkurenčnost. Možnosti za višjo gospodarsko rast od predvidene v osnovnem scenariju pa izhajajo iz morebitnega še uspešnejšega privabljanja delovne sile in pozitivnih učinkov celovitega črpanja sredstev EU skupaj z reformnimi ukrepi.

Glavni makroekonomski agregati Slovenije

	2024	Pomladanska napoved (februar 2025)		
		2025	2026	2027
BRUTO DOMAČI PROIZVOD				
BDP, realna rast v %	1,6	2,1	2,4	2,3
BDP, nominalna rast v %	4,7	4,9	5,2	4,8
BDP, v mrd EUR, tekoče cene	67,0	70,3	73,9	77,5
Izvoz blaga in storitev, realna rast v %	3,2	2,6	3,4	3,1
Uvoz blaga in storitev, realna rast v %	3,9	2,7	3,9	3,5
<i>Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o. t.)</i>	-0,4	0,1	-0,1	0,0
Zasebna potrošnja, realna rast v %	1,6	2,2	2,3	2,4
Državna potrošnja, realna rast v %	8,5	2,7	4,1	2,2
Bruto investicije v osnovna sredstva, realna rast v %	-3,7	1,0	3,0	2,6
<i>Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o. t.)</i>	0,3	0,0	0,0	0,0
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST				
Zaposlenost, statistika nacionalnih računov, rast v %	0,1	0,1	0,4	0,5
Št. registriranih brezposelnih, povprečje leta, v tisoč	46,0	45,4	44,8	44,3
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	4,6	4,6	4,5	4,5
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	3,7*	3,7	3,7	3,7
Bruto plače na zaposlenega, nominalna rast v %	6,2	6,2	5,5	5,1
Bruto plače na zaposlenega, realna rast v %	4,1	3,8	3,1	3,0
- zasebni sektor	4,9	3,5	3,3	3,1
- javni sektor	2,5	4,4	2,9	2,7
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realna rast v %	1,4	2,0	2,0	1,7
PLAČILNOBILANČNA STATISTIKA				
SALDO tekočega računa plačilne bilance v mrd EUR	3,3	3,1	2,9	2,6
- v primerjavi z BDP v %	4,9	4,4	3,9	3,4
CENE IN EFEKTIVNI TEČAJ				
Inflacija (dec./dec.), v %	1,9	2,7	2,2	2,1
Inflacija (povprečje leta), v %	2,0	2,3	2,3	2,1
Realni efektivni tečaj – deflator stroški dela na enoto proizvoda	0,9*	0,7	1,3	1,1
PREDPOSTAVKE				
Tuje povpraševanje (uvoz trgovinskih partneric), realna rast v %	0,4	2,2	2,5	2,6
BDP v evrskem območju, realna rast v %	0,7	0,8	1,1	1,2
Cena nafte Brent v USD/sod	80,5	75,7	71,1	69,4
Cene neenergetskih surovin v USD, rast	8,8	7,0	-0,5	-1,5
Razmerje USD za 1 EUR	1,082	1,041	1,041	1,041

Vir: za leto 2024 SURS (2025), BS (2025), ECB (2025a), EIA (2025), Eurostat (2025); za obdobje 2025–2027 napoved UMAR. Opomba: *ocena UMAR.

Pri pripravi Pomladanske napovedi so bili upoštevani statistični podatki, informacije in sprejeti ukrepi, znani do 14. februarja 2025.

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2025

1

Izhodišča Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2025

Gospodarska rast evrskega območja se je leta 2024 nekoliko okrepila. Po prvi oceni Eurostata je bila 0,7-odstotna (desezonirano; leta 2023 0,4-odstotna). Pozitivno so k rasti prispevali zasebna in državna potrošnja ter neto izvoz, naložbe pa so upadle.¹ Rasti BDP v zadnjem lanskem četrtletju v največjih gospodarstvih² kažejo na precejšnje razlike v dinamiki okrevanja. Kazalniki razpoloženja za evrsko območje so se v začetku letošnjega leta nekoliko izboljšali in nakazujejo rast aktivnosti. To še naprej poganjajo storitve, vrednost kazalnika za storitve je ostala nad 50 in podobna kot ob koncu lanskega leta. Proizvodnja predelovalnih dejavnosti se še vedno krči, pri tem pa se je vrednost kazalnika PMI za predelovalne dejavnosti januarja nekoliko izboljšala, kar nakazuje manjši upad predelovalnih dejavnosti kot v predhodnih mesecih. S tem se je nekoliko nad 50 (vrednost, ki nakazuje rast aktivnosti) zvišala tudi vrednost sestavljenega kazalnika vodij nabave (PMI). Kazalnik gospodarske klime (ESI) v evrskem območju se je januarja z izboljšanjem zaupanja v večini dejavnosti, najbolj v industriji, in med potrošniki zvišal, medletno pa je ostal nižji.

Predpostavke pomladanske napovedi za gospodarsko rast v evrskem območju za obdobje 2025–2027 predvidevajo postopno zviševanje rasti BDP, ki pa bo ob veliki geopolitični in ekonomski negotovosti počasnejše od jesenskih pričakovanj. V času priprave pomladanske napovedi je bila večina razpoložljivih napovedi mednarodnih institucij za evrsko območje le nekoliko nižja kot jeseni, velika geopolitična in ekonomska negotovost ter že sprejeti ukrepi ameriške administracije pa nakazujejo možna dodatna znižanja. Indeks negotovosti trgovinskih politik (Trade Policy Uncertainty Index) je namreč januarja 2025 dosegel rekordne ravni, kar kaže na povečano tveganje za poslabšanje obetov. Zato smo k oblikovanju predpostavk pristopili konzervativno. Za evrsko območje za letos tako predpostavljamo 0,8-odstotno gospodarsko rast, ki naj bi se v letih 2026 in 2027 zvišala na 1,1 oz. 1,2 %. Ob nadaljnem umirjanju inflacije in rasti plač ter visoki zaposlenosti naj bi se v povprečju evrskega območja krepila zasebna potrošnja. Rast bodo ob postopnem sproščanju kreditnih pogojev in nadaljnem izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost spodbujale tudi investicije, prav tako pa naj bi h krepitvi ob predvidenem okrevanju rasti svetovne trgovine prispevalo postopno zvišanje zunanjega povpraševanja.

¹ Ocena ECB (2024).

² BDP se je glede na predhodno četrtletje v Španiji povečal za 0,8 %, v Nemčiji in Franciji je upadel za 0,2 % oz. 0,1 %, v Italiji pa je ostal nespremenjen (Eurostat, 2025).

Tabela 1: Predpostavke napovedi glede gospodarske rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah

Realne stopnje rasti BDP, v %	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2025	februar 2025
EU	0,9	1,5	1,1	1,7	1,3	1,4
Evrsko območje	0,7	1,3	0,8	1,5	1,1	1,2
Nemčija	-0,2	0,7	0,0	1,2	0,7	0,9
Italija	0,5	1,1	0,6	1,1	0,7	0,8
Avstrija	-1,0	1,3	0,6	1,4	1,1	1,3
Francija	1,1	1,3	0,6	1,4	0,9	1,2
Hrvaška	3,2	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8
Tuje povpraševanje, realna rast, v %	0,4	3,0	2,2	3,1	2,5	2,6

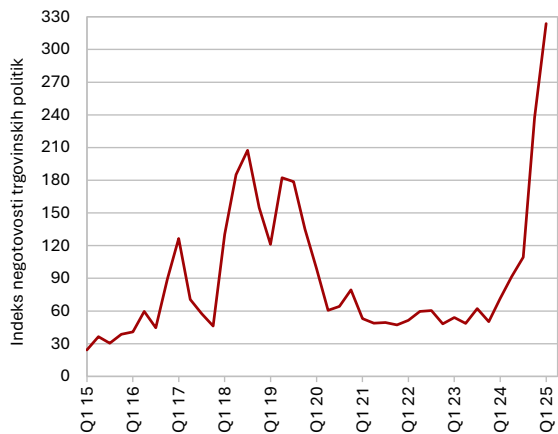
Vir: za leto 2024 Eurostat (2025); za obdobje 2025–2027 predpostavke UMAR na podlagi Consensus Economics (2025a, 2025b), ECB (2024), EK (2024), Focus Economics (2025a, 2025b), IfW Kiel (2024), IMF (2025), OECD (2024a), WIIW (2025), ocena UMAR.

ZDA so v začetku februarja že sprejele nekatere protekcionistične ukrepe, prizadete države pa so se odzvale z napovedjo oz. uvedbo povračilnih carin. Predsednik ZDA Donald Trump je 1. februarja izdal izvršni ukaz o uvedbi 25-odstotnih carin na kanadski uvoz, z izjemo kanadske nafte in energetskih proizvodov, pri katerih bo carinska stopnja 10-odstotna. Kanada je napovedala povračilne carine v višini 25 % na tretjino ameriškega izvoza blaga v Kanado. Carine, ki naj bi začele veljati 4. februarja, so bile začasno ustavljene za najmanj 30 dni. Uveden je bil 10-odstotni dvig carin na kitajski izvoz v ZDA, Kitajska pa je nato uvedla povračilne ukrepe. Uvoz iz ZDA je od 10. februarja obremenjen s 15-odstotnimi carinami na zemeljski plin in premog ter 10-odstotnimi na surovo nafto in kmetijske stroje. Z 12. marcem bodo začele veljati 25-odstotne carine na uvoz jekla in aluminija v ZDA za vse države.³ EU je napovedala, da se bo odzvala z »odločnimi in sorazmernimi«⁴ protiukrepi.

³ Nemški ekonomski inštitut IfW Kiel je z modelom KITE ocenil, da bodo kratkoročni učinki carin na jeklo in aluminij na zmanjšanje BDP v EU, Nemčiji in preostalem svetu razmeroma majhni (manj kot 0,04 %), večji pa v Kanadi (-0,4 %) in Mehiki (-0,2 %), za kateri so ZDA na splošno najpomembnejša trgovinska partnerica, še posebej pa za jeklo in aluminij (IfW Kiel, 2025).

⁴ EU ima trenutno povprečne carine v višini 5,2 % na uvoz iz ZDA in Kitajske. ZDA pa uporabljajo povprečne carine v višini 3,5 % za uvoz iz EU, pred zvišanjem v začetku februarja pa so za uvoz iz Kitajske uporabljale 3,6 %. Kitajska uveljavlja višje povprečne carine v višini 7,5 % na blago iz EU in 7,6 % na blago iz ZDA (pred povračilnimi carinami). S predlaganim zvišanjem ameriških uvoznih carin na 10 % (najavljene v predvolilni kampanji Donalda Trumpa) bi se trenutna stopnja skoraj potrojila (WIIW, 2024).

Slika 1: Indeks negotovosti trgovinskih politik (Trade Policy Uncertainty Index) je v začetku leta dosegel rekordne ravni, kar kaže na povečano tveganje za poslabšanje obetov

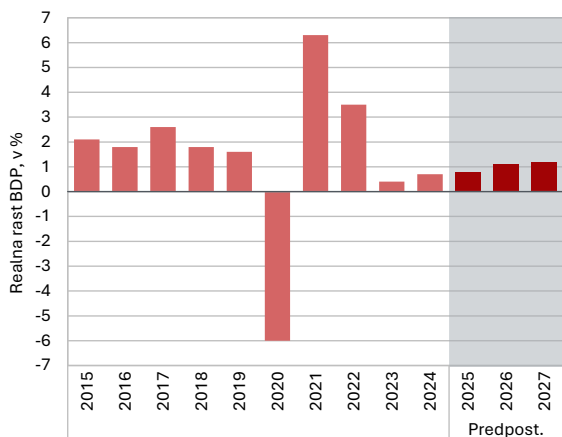
Vir: Caldara idr. Opomba: Q1 2025 vsebuje le podatek za januar.

Slika 2: Sestavljeni kazalnik PMI za evrsko območje se je v začetku leta izboljšal

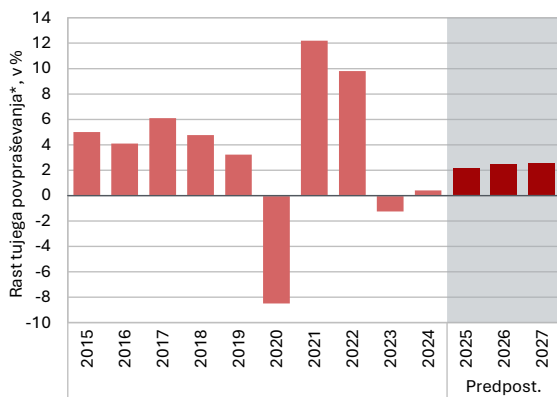
Vir: S&P Global. Opomba: Vrednost PMI nad 50 nakazuje rast, pod 50 pa njegovo krčenje.

Slika 3: Gospodarska rast v evrskem območju se bo v prihodnjih letih postopoma krepila

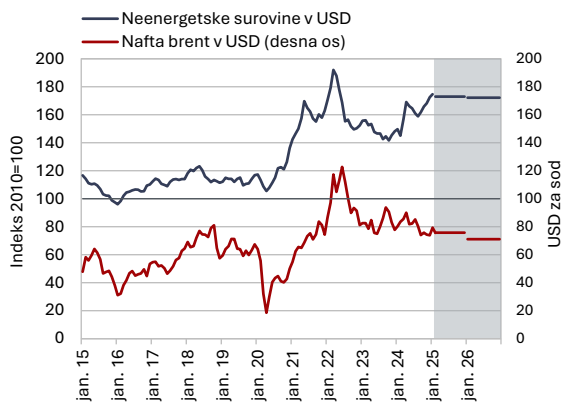
Vir: Eurostat, predpostavka UMAR temelji na virih, navedenih pri Tabeli 1.

Slika 4: Rast povpraševanja na izvoznih trgih se bo postopoma zviševala

Vir: Eurostat, predpostavka UMAR temelji na virih, navedenih pri Tabeli 1. Opomba: *Realni uvoz trgovinskih partneric, tehtan s slovenskim deležem izvoza v te države.

Slika 5: Za cene nafte v napovednem obdobju predpostavljamo znižanje, cene neenergetskih surovin se bodo letos še zvišale

Vir: Barchart, ECB, EIA, preračun UMAR.

Opomba: S sivo je prikazano letno povprečje z upoštevanjem predpostavke napovedi za leti 2025 in 2026.

Tehnične predpostavke za cene energentov v obdobju 2025–2027 so nekoliko nižje kot lani in od predpostavljenih v jesenski napovedi. Na podlagi tržnih pričakovanj na terminskih trgih v obdobju med 20. in 31. januarjem 2025 smo za letos upoštevali tehnično predpostavko za povprečno ceno soda nafte Brent v višini 75,7 USD/sod (6 % manj kot v letu 2024), ki se v letih 2026 in 2027 še zniža. Evrske cene nafte pa naj bi se, ob upoštevanju tehnične predpostavke tečaja evra do dolarja, letos znižale nekoliko manj kot dolarske. Za cene neenergetskih surovin smo za leto 2025 predpostavili sedemodstotno zvišanje, prihodnji dve leti pa naj bi se cene predvidoma znižale.

Tabela 2: Predpostavke cene nafte, neenergetskih surovin in tečaja USD/EUR

	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2025	februar 2025
Cene nafte Brent, v USD	80,5	75,7	75,7	73,0	71,1	69,4
Cene nafte Brent, v EUR	74,4	69,3	72,7	66,9	68,3	66,7
Cene neenergetskih surovin, v USD, rast*	8,8	1,5	7,0	0,5	-0,5	-1,5
Tečaj USD/EUR	1,082	1,091	1,041	1,091	1,041	1,041

Vir: Barchart (2025), ECB (2025a), EIA (2025), ocena UMAR. Opomba: Predpostavke so narejene na podlagi terminskih cen med 20. in 31. januarjem 2025. *Struktura evrskega območja glede na uporabo surovin.

Inflacija v evrskem območju se je v zadnjih mesecih ponovno nekoliko okrepila (januarja 2,5 %), osnovna inflacija (z izključenim vplivom cen energentov in nepredelane hrane) pa je že nekaj časa stabilna (januarja 2,7 %). K inflaciji največ prispeva rast cen storitev, ki se ohranja okoli 4 %, nihanja pa so bila povezana tudi z ukrepi za blaženje energetske druginje. ECB je v začetku leta 2025 nadaljevala postopno zniževanje obrestnih mer (od junija lani do februarja letos jih je znižala petkrat),⁵ kar je že vplivalo na zniževanje medbančnih obrestnih mer. Anketa ECB o posojilni aktivnosti bank (2025b) pa

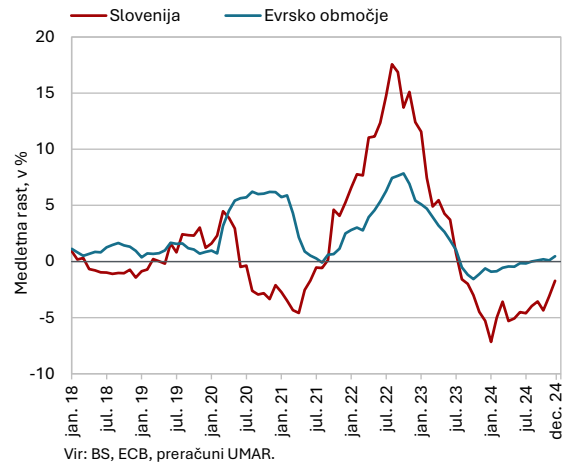
⁵ Obrestna mera za operacije glavnega refinanciranja se je v tem obdobju znižala s 4,5 % na 2,9 %.

kaže, da se posojilni pogoji v evrskem območju (tudi v Sloveniji), z izjemo stanovanjskega kreditiranja, še ne sproščajo. Kreditiranje podjetij v evrskem območju je lani stagniralo (-0,5 %; v Sloveniji je upadlo za 1,7 %). ECB nadaljuje normalizacijo denarne politike tudi na drugih segmentih. Obseg vrednostnih papirjev iz programa nakupa vrednostnih papirjev (APP) in izrednega programa nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji (PEPP) se ob prenehanju reinvestiranja zapadlih glavnih zmanjšuje postopno in predvidljivo. Ciljno usmerjene operacije dolgoročnejšega refinanciranja so se konec preteklega leta zaključile, banke pa so odplačale vsa izposojena sredstva.

Slika 6: Obrestna mera za operacije glavnega refinanciranja ECB je v začetku februarja 2025 znašala 2,9 %

Slika 7: Kreditiranje podjetij je skromno v Sloveniji in tudi v evrskem območju

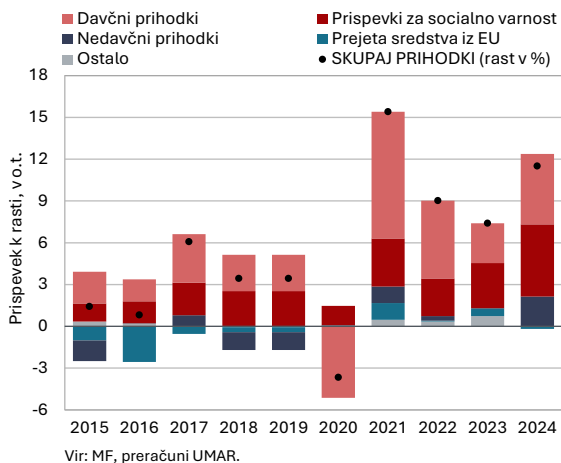

Predvsem z zmanjšanjem izdatkov za interventne ukrepe in znatno okrepljenimi prihodki ter tudi nižjimi investicijskimi izdatki se je javnofinančni primanjkljaj v letu 2024 zmanjšal⁶; po lanskem zastoju pri investicijah sektorja država letos in v prihodnjih letih pričakujemo ponoven zagon. Izdatki za interventne ukrepe, s katerimi je država po letu 2019 blažila posledice različnih kriz in naravnih nesreč na številne sektorje gospodarstva ter gospodinjstva, so lani dosegli najnižjo vrednost v zadnjih petih letih (po oceni okoli 1 % BDP). Glede na umiritev cen na trgih energentov in njihovo zadostno razpoložljivost so bili v letu 2024 v veljavi le še nekateri ukrepi za blažitev energetske druginje, in sicer regulacija cen energentov ter oprostitev prispevkov OVE in SPTE za gospodinjstva. Največji del interventnih izdatkov je bil lani namenjen za obnovo po poplavih iz avgusta 2023, poleg tega pa so bila na Sklad za obnovo izločena še dodatna sredstva iz integralnega dela proračuna in namenski prihodki (povečana stopnja DDPO, sredstva SDH idr.). Visoka razpoložljiva sredstva različnih proračunskih skladov predstavljajo velik potencial za financiranje investicijskih projektov letos in v prihodnjih letih. Pričakujemo, da bodo po lanskem zastoju investicije države letos in v prihodnjih letih ponovno naraščale, tudi glede na pričakovan zaključek črpanja sredstev

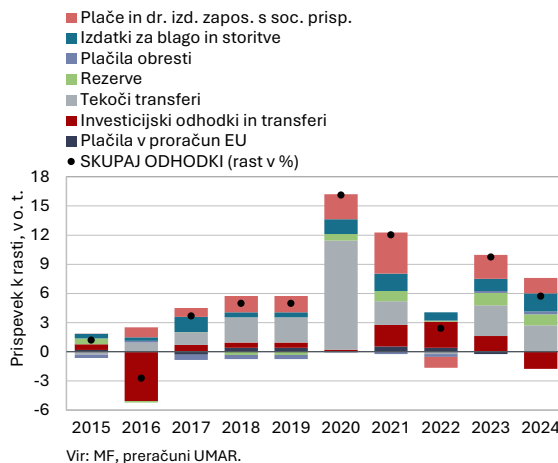
⁶ Po podatkih konsolidirane blagajne javnega financiranja za leto 2024 (denarni tok) je primanjkljaj lani znašal 951,2 mio EUR (1,4 % BDP, v letu 2023 3,6 % BDP) in je bil najnižji v zadnjih petih letih. Tudi podatki za sektor država (obračunsko) za prva tri četrtletja 2024 (-686,2 mio EUR oz. 1,4 % BDP) kažejo na znižanje primanjkljaja (v celem letu 2023 2,6 % BDP).

NOO v letu 2026 in večji zagon porabe kohezijskih sredstev, kjer se izvajajo prilagoditve programa za pospešitev črpanja.

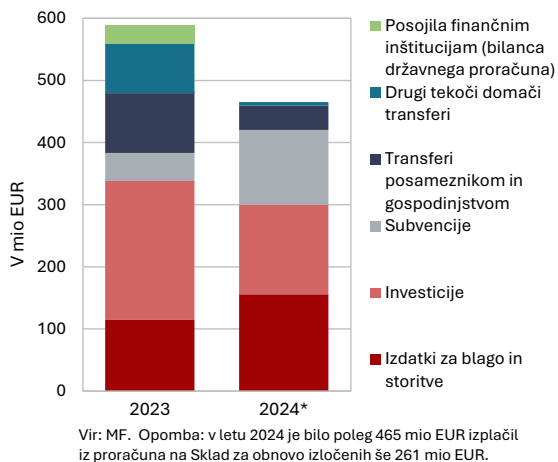
Slika 8: Javnofinančni primanjkljaj (po konsolidirani bilanci javnega financiranja) se je v letu 2024 znižal pod vplivom okrepljene rasti prihodkov ...

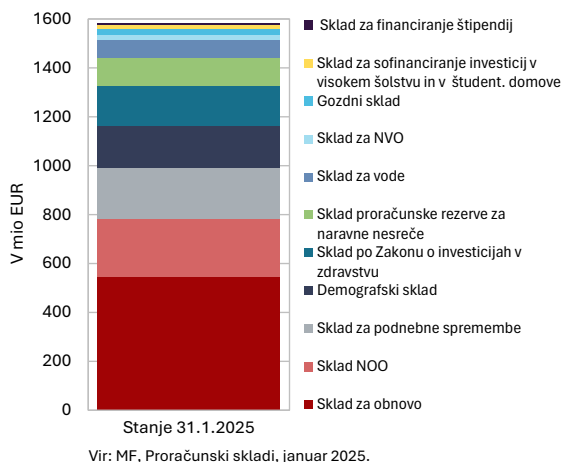
Slika 9: ... in nižje rasti odhodkov kot leta 2023

Slika 10: Za obnovo po poplavah je bilo lani iz državnega proračuna izplačanih 465 mio EUR

Slika 11: Visoka razpoložljiva sredstva različnih proračunskih skladov predstavljajo velik potencial za financiranje investicijskih projektov letos in v prihodnjih letih

Okvir 1**Kazalniki cenovne in stroškovne konkurenčnosti**

Po precejšnjem poslabšanju ob energetske krizi se kazalniki cenovne konkurenčnosti od sredine leta 2023 izboljšujejo, rast stroškov dela na enoto proizvoda pa se upočasnjuje predvsem v predelovalnih dejavnostih. Med energetske krize so ob cikličnem upadu (realne) produktivnosti, ki je bil zlasti močan v predelovalnih dejavnostih (še posebej v energetske intenzivnih panogah), in pospešeni rasti nominalnih stroškov dela (kot posledica povišane inflacije in pomanjkanja delovne sile) nominalni stroški dela na enoto proizvoda (NULC)⁷ hitro naraščali. To je vodilo do poslabšanja kazalnikov stroškovne (REERulc) in (s prelivanjem povišanih stroškov v cene) tudi cenovne konkurenčnosti (REERhicp, REERppi)⁸, ki so dosegli vrh v prvi polovici leta 2023. Kazalnika cenovne konkurenčnosti se od takrat postopno izboljšujeta, pri kazalniku stroškovne konkurenčnosti (REER ulc) pa je v letu 2024 izboljševanje na ravni celotnega gospodarstva zastalo. Na to je vplival močan upad realne produktivnosti v gradbeništvu, v predelovalnih dejavnostih pa se je rast nominalnih stroškov dela na enoto proizvoda pod vplivom cikličnega odboja produktivnosti sredi leta 2024 umirila.

Kazalnik realnih stroškov dela na enoto proizvoda⁹ (RULC) nakazuje zmanjšanje dobičkonosnosti v letu 2024. Realni stroški dela na enoto proizvoda, ki so zrcalna slika dobičkov na enoto proizvoda, so ob prelivanju povišanih nominalnih stroškov na enoto proizvoda (NULC) v cene tudi med energetske krize upadali (rast nominalnih stroškov dela je zaostajala za rastjo nominalne produktivnosti). Od konca leta 2023 pa se zvišujejo, kar nakazuje, da v povprečju podjetja za razliko od obdobja energetske krize rast NULC v težnji po ohranjanju cenovne konkurenčnosti bolj kot s prelivanjem v cene blažijo z dobički¹⁰. Tudi rast RULC je najmočnejša v gradbeništvu, v predelovalnih dejavnostih pa se je sredi leta 2024 precej upočasnila.

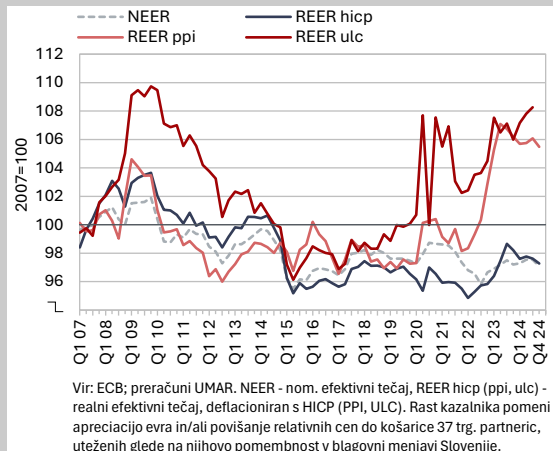
⁷ Nominalni stroški dela na enoto proizvoda predstavljajo razmerje med nominalnimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in realno produktivnostjo.

⁸ Realni efektivni tečaj, deflaciran s HICP (PPI, ULC). Rast kazalnika pomeni apreciacijo evra in/ali povišanje relativnih cen do košarice 37 trgovinskih partneric, uteženih glede na njihovo pomembnost v blagovni menjavi Slovenije.

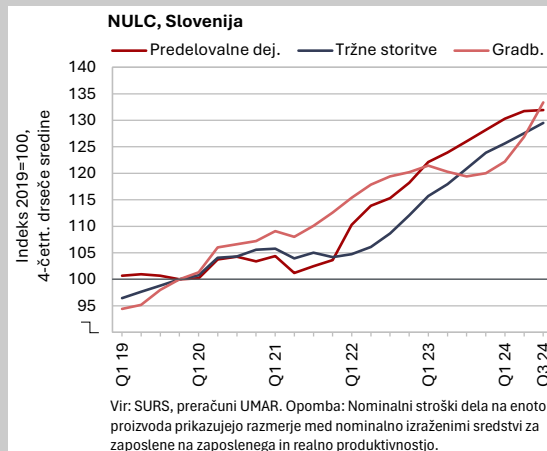
⁹ Realni stroški dela na enoto proizvoda predstavljajo razmerje med nominalnimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in nominalno produktivnostjo ter poenostavljeno pomenijo delež stroškov dela v BDP oz. v dodani vrednosti; ne smemo ga zamenjevati s kazalnikom stroškovne konkurenčnosti REER ulc.

¹⁰ Kazalniki donosnosti so bili v letu 2023 na zgodovinsko gledano razmeroma visokih ravneh.

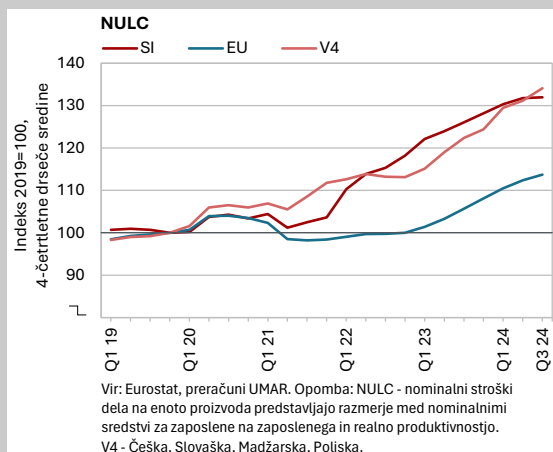
Slika 12: Kazalnika cenovne konkurenčnosti se od sredine 2023 izboljšujeta, kazalnik stroškovne konkurenčnosti pa je v letu 2024 ostal visok ...

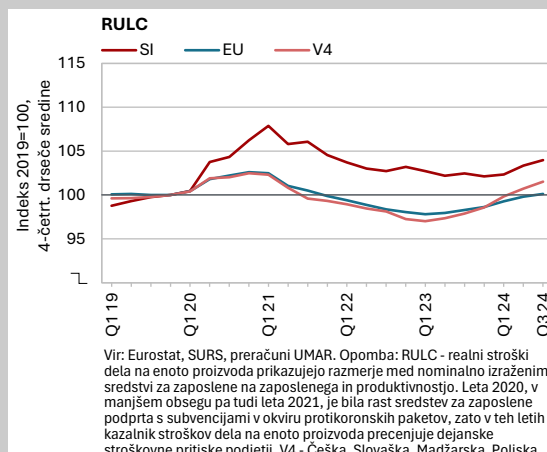
Slika 13: ... predvsem pod vplivom povečanja (nominalnih) stroškov dela na enoto proizvoda v gradbeništvu ...

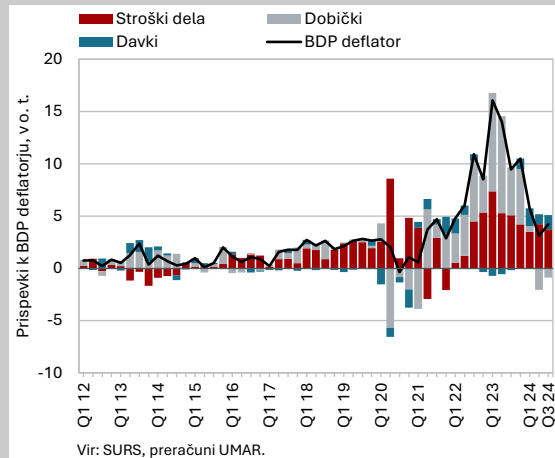
Slika 14: ... v predelovalnih dejavnostih pa se je rast NULC sredi leta 2024 umirila

Slika 15: Realni stroški dela na enoto proizvoda so se po nekajletnem upadanju v 2024 nekoliko zvišali

Slika 16: Na cenovne pritiske, merjene z deflatorjem BDP¹¹, še naprej vpliva visoka rast stroškov dela; slednje so podjetja v zadnjem letu delno kompenzirala tudi z zmanjševanjem dobičkov, ki pa so v predhodnih letih naraščali

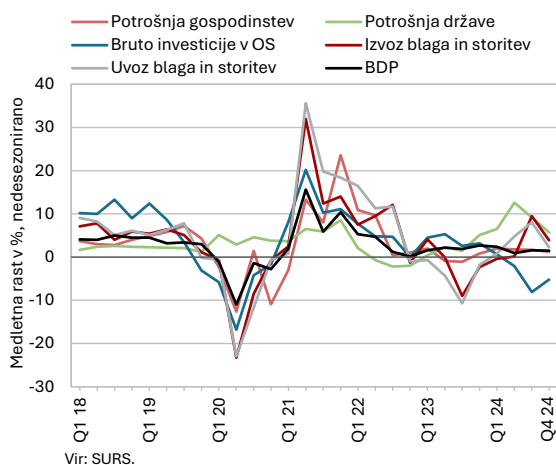
¹¹ BDP deflator je približek za rast cen v domačem gospodarstvu, v določenih obdobjih se lahko nekoliko razlikuje od drugih meril cenovnih pritiskov (npr. CPI). Deflator je izračunan kot razmerje med nominalnim in realnim BDP. Iz podkomponent BDP lahko izračunamo njihove prispevke k BDP deflatorju. Stroški dela (unit labour costs) so izračunani kot (sredstva za zaposlene) / (realni BDP), dobički (unit profits) kot (bruto poslovni presežek + raznovrstni dohodek) / (realni BDP), davki (unit taxes) pa kot (davki na proizvode in storitve ter davki na proizvodnjo – subvencije) / (realni BDP).

2 Pomladanska napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji

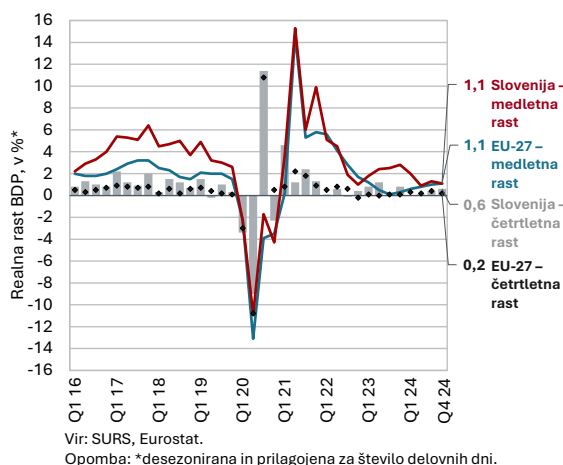
2.1 Bruto domači proizvod v letu 2024

Leta 2024 se je rast bruto domačega proizvoda (BDP) upočasnila na 1,6 % (z 2,1 % leta 2023). Upočasnitev je bila pričakovana in zelo blizu jesenske napovedi UMAR (1,5 %). Izvozna gibanja so bila lani sicer precej bolj spodbudna od pričakovanih, zasebna in državna potrošnja sta bili povsem skladni z jesensko napovedjo, precej pod jesenskimi pričakovanji, ko smo pričakovali stagnacijo, pa so bila gibanja na področju investicij, ki so občutno upadle. V primerjavi s povprečjem EU je bila rast BDP v Sloveniji v letu 2024 višja za 0,4 o. t. (desezonirani in delovnim dnevem prilagojeni podatki).

Slika 17: Gospodarska rast se je lani upočasnila

Slika 18: V zadnjem lanskem četrtletju je bila četrtletna rast BDP v Sloveniji višja kot v EU, medletni rasti sta bili enaki; v celem letu 2024 je bila rast BDP v Sloveniji višja

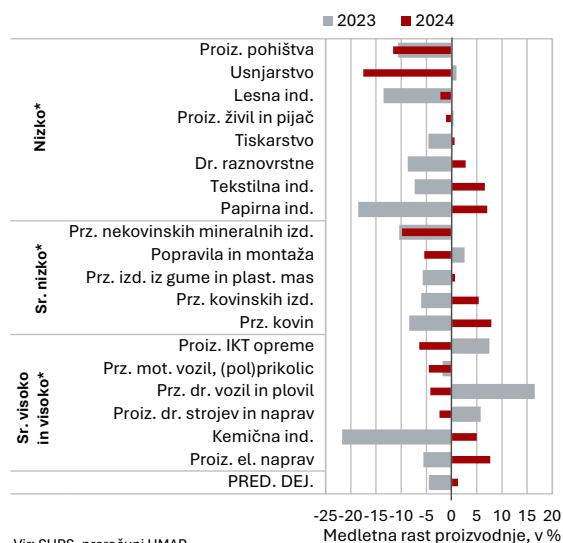

Skupni izvoz blaga in storitev se je po upadu v letu 2023 lani povečal za 3,2 %. Izvoz blaga se je po močni rasti v tretjem četrtletju v zadnjem četrtletju tekoče sicer zmanjšal, rast v celem letu (3,6 %) pa je kljub negotovim razmeram v predelovalnih dejavnostih glavnih trgovinskih partneric znatno preseгла jesenska pričakovanja. K povečanju blagovnega izvoza je lani največ prispeval izvoz kemičnih, po naši oceni zlasti farmacevtskih, izdelkov, zaradi močne rasti v prvi polovici leta pa tudi izvoz vozil. V primerjavi z letom 2023 se je povečal tudi izvoz električnih strojev in naprav ter primarnih proizvodov (zlasti živil). Dodana vrednost predelovalnih dejavnosti se je povečala za 3,1 %. Po naši oceni se je močno povečala proizvodnja farmacevtskih izdelkov, prav tako tudi električnih naprav. Precej se je okrepila tudi proizvodnja v večini energetsko intenzivnih panog, po upadu v energetski krizi (glej tudi Okvir 3), razen proizvodnje nekovinskih mineralnih izdelkov, kar povezujemo z upadom domače gradbene aktivnosti. Proizvodnja strojev in naprav je upadla, prav tako tudi motornih vozil, prikolic in polprikolic, ki se je opazneje skrčila v drugi polovici leta (glej tudi Okvir 2). Po zmanjšanju v obdobju 2020–2022 so se tržni deleži

blaga v zadnjih dveh letih¹² povečali na večini glavnih izvoznih trgov (EU, zlasti v Nemčiji, na Hrvaškem in v Franciji). Izvoz storitev se je lani povečal, k temu pa je prispeval zlasti povečan izvoz ostalih poslovnih storitev in storitev IKT. Zmanjšal se je izvoz transportnih (brez prenosa elektrike), gradbenih, nekoliko pa tudi s turizmom povezanih storitev, ki so se v pokovidnem odboju v preteklih letih sicer močno povečale.

Skupni uvoz blaga in storitev se je po upadu v letu 2023 lani prav tako povečal (3,9 %). Večje trošenje gospodinjstev je spodbudilo rast uvoza proizvodov za široko potrošnjo, predvsem večja aktivnost izvoznega sektorja pa rast uvoza proizvodov za vmesno potrošnjo. Uvoz investicijskih proizvodov je, po dvoletni nominalni rasti, upadel. Rast uvoza storitev se je tudi okrepila, in sicer v večini glavnih skupin. Ob nekoliko višji rasti uvoza kot izvoza je bil prispevek salda menjave s tujino h gospodarski rasti negativen (−0,4 o. t.).

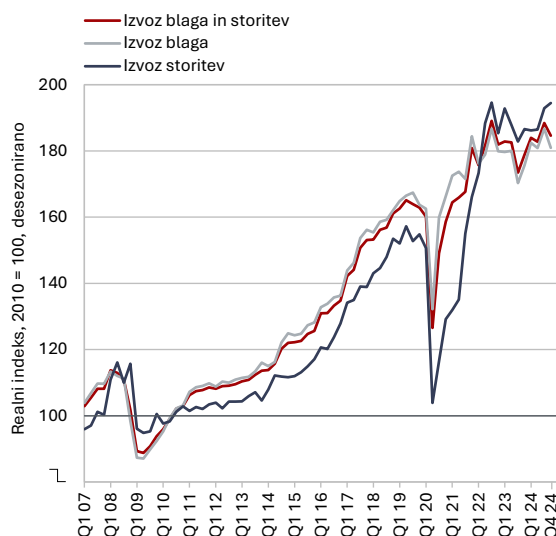
Slika 19: Proizvodnja se je lani povečala predvsem v proizvodnji električnih naprav in večini energetsko intenzivnih panog (proizvodnja kovin, kemična, papirna)

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Opomba: *razdelitev glede na tehnološko zahtevnost.

Slika 20: Rast izvoza lani je preseгла jesenska pričakovanja

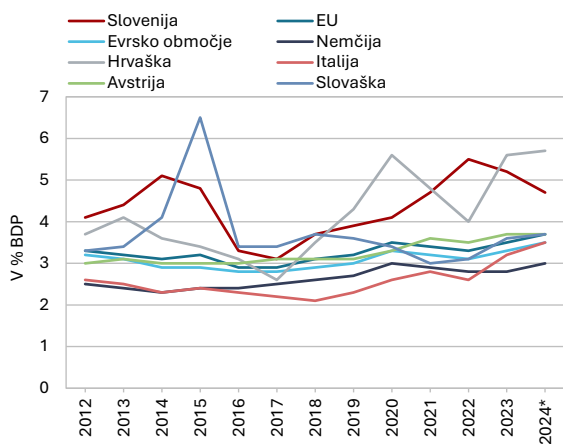
Investicije so po zmerni rasti v letu 2023 lani upadle za 3,7 %. V zadnjem četrtletju so se tekoče sicer nekoliko povečale, v celem letu pa so bila gibanja precej slabša od jesenskih pričakovanj, ko smo pričakovali stagnacijo. V celem letu se je zmanjšal obseg gradbenih investicij, zlasti v prvih treh četrtletjih, kar povezujemo tudi z upadom državnih investicij, ki so sicer v primerjavi z drugimi državami EU ostale razmeroma visoke. Investicijski odhodki države¹³ so se po precej visoki rasti v letu 2023 (15 %) lani znižali za 9 %, predvsem zaradi zaključka porabe sredstev iz prejšnje finančne perspektive (iz obdobja 2014–2020) in programa za okrevanje po covidu-19 REACT-EU. Med njimi so bili odhodki za novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije, ki so po naši oceni najbolj povezani z gradbeno aktivnostjo, nižji za kar 25 %. Lani je bil manjši tudi obseg investicij v opremo in stroje, kar povezujemo s počasnim gospodarskim

¹² Podatki za prva tri četrtletja 2024.

¹³ Po konsolidirani bilanci javnega financiranja.

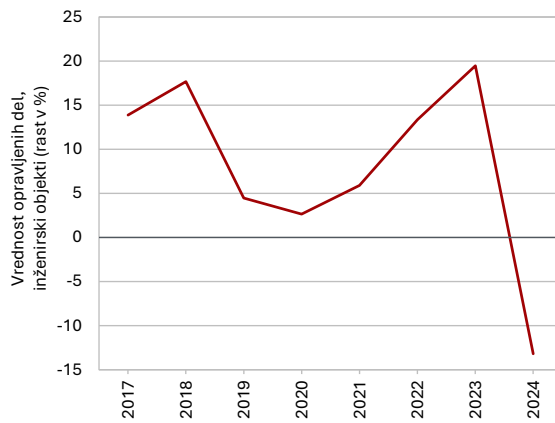
okrevanjem v mednarodnem okolju in veliko negotovostjo, tudi v povezavi z mednarodno trgovinsko politiko. Na celotne zasebne investicije, še posebej v stanovanja (in druge objekte), pa je neugodno vplivala tudi visoka raven obrestnih mer¹⁴. Dodana vrednost v gradbeništvu, ki se je v zadnjem četrtletju opazneje povečala, je v celem letu sicer upadla za 1,4 %.

Slika 21: Investicije sektorja država so se po oceni v Sloveniji lani znižale, vendar ostajajo višje kot v EU

Vir: *za Slovenijo ocena UMAR, za države EU Jesenska napoved EK 2024.

Slika 22: Gradnja inženjerskih objektov se je lani močno znižala

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Zasebna potrošnja se je po stagnaciji v letu 2023 lani povečala za 1,6 %.

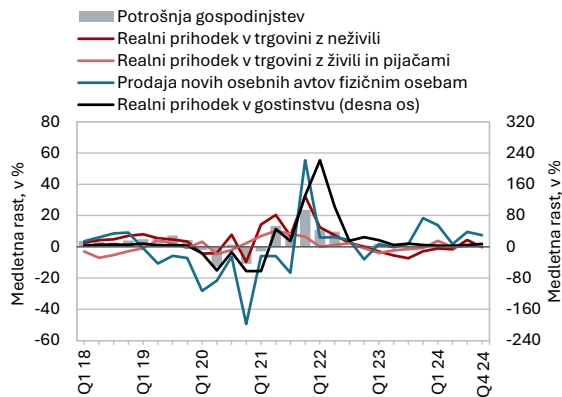
Krepitev rasti zasebne potrošnje je ob nižjih cenovnih pritiskih kot leto prej podprla višja realna rast bruto razpoložljivega dohodka ob visoki ravni zaposlenosti in razmeroma visoki realni rasti plač ter socialnih transferjev. Gospodinjstva so povečala trošenje predvsem za nakupe novih avtomobilov in turistične storitve v tujini, prav tako tudi za živila, pijače in tobačne izdelke ter nakupe neživil. Manj kot v letu 2023 pa je bilo prenočitev slovenskih državljanov doma. Skladno s takšnimi gibanji se je okrepila rast prodaje v trgovini na drobno in v trgovini z motornimi vozili ter rast dodane vrednosti v kulturnih, razvedrilnih, osebnih in športnih storitvah. Razmeroma visoka je lani ostala tudi rast prihodka v gostinstvu, na katero je pozitivno vplivala tudi nadaljnja rast obiska in potrošnje tujih turistov.¹⁵ Visoka nagnjenost gospodinjstev k varčevanju, ki v zadnjih letih precej presega povprečje pred epidemijo in tudi povprečje EU¹⁶, se je lani po naši oceni še nekoliko povečala. Metodološko pa je na statistično izkazano rast zasebne potrošnje v letu 2024 vplivala tudi ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja (31. 12. 2023), ki je bilo dotlej vir financiranja zasebnih izdatkov za zdravstvo oz. zasebne potrošnje, in uvedba obveznega zdravstvenega prispevka, ki pa je vir financiranja državnih izdatkov. Ta sprememba je lani vplivala na relativno nižjo rast zasebne in višjo rast državne potrošnje, na ravni BDP pa je bil učinek nevtralen.¹⁷

¹⁴ Obrestne mere so se sicer v drugi polovici leta 2024 začele zniževati, a ker je za investicije v zgradbe značilen daljši čas od ideje do realizacije, tudi spremembe obrestnih mer na aktivnost v tem delu delujejo dalj časa.

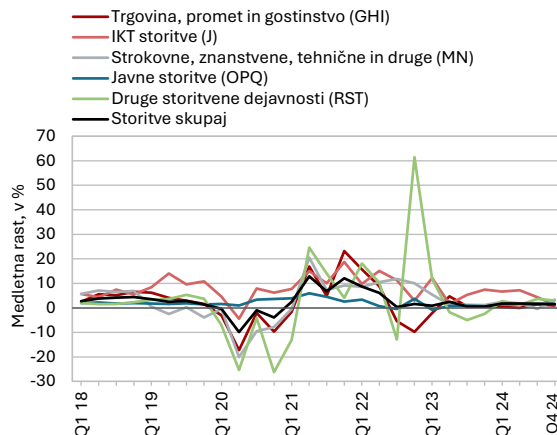
¹⁵ Število prenočitev tujih turistov je bilo lani medletno večje za 7 %.

¹⁶ V obdobju 2009–2019 je bila v povprečju 12 %, leta 2023 pa 14,3 %. Del povišanja v letu 2024 je posledica tehničnega preračuna ob spremembi preoblikovanja zdravstvenega zavarovanja. V EU je bila v letu 2023 13,2-odstotna.

¹⁷ Brez te spremembe bi bila rast zasebne potrošnje lani višja za okoli 1,5 o. t.

Slika 23: Gospodinjstva so lani več trošila za nakupe novih avtomobilov, živila in neživila

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: Podatek za q4 2024 pri gostinskem prihodu je povprečna vrednost za oktober in november.

Slika 24: Rast dodane vrednosti storitev je bila lani stabilna, a razmeroma nizka

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Znatna okrepitev rasti državne potrošnje v letu 2024 (8,5 %) je bila tako v veliki meri metodološko povezana s preoblikovanjem prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v obvezni zdravstveni prispevek, sicer pa so se povečali izdatki za poplavno obnovo in zaposlenost v sektorju država. Obvezni zdravstveni prispevek je javni vir financiranja zdravstvenih storitev (v višini 0,9 % BDP), doslej zasebni izdatki so postali javni, večinoma zajeti v okviru kategorij državne potrošnje. Poleg tega je na višjo rast izdatkov države za blago in storitve vplivala obnova po poplavih, prav tako tudi rast števila zaposlenih v sektorju država, ki se je glede na predhodno leto okrepila (z 1,0 % na 1,5 %).

2.2

Napoved bruto domačega proizvoda 2025–2027

S postopnim okrevanjem tujega povpraševanja letos in v naslednjih letih pričakujemo nadaljevanje rasti izvoza blaga in storitev, ki pa bo nižja kot v obdobju pred pandemijo in energetske krizo. Po lanski visoki rasti, ki se je v zadnjem četrtletju opazno umirila, bo rast blagovnega izvoza letos v večji meri sledila rasti tujega povpraševanja¹⁸, rast izvoza storitev pa se bo še pospešila. Rast blagovnega izvoza bodo v prihodnjih letih delno poganjale tudi nekatere visokotehnološko zahtevne dejavnosti (npr. v povezavi z dokončanjem investicij v farmacevtski dejavnosti) in zagon proizvodnje novega modela avtomobila. Ob prizadevanjih za ohranjanje konkurenčnosti bo rast izvoza ponovno nekoliko preseгла rasti tujega povpraševanja. Pričakujemo tudi nadaljevanje rasti izvoza storitev, po več letih upadanja naj bi se ponovno povečal izvoz transportnih storitev (brez upoštevanja prenosa elektrike) in nadaljevala rasti izvoza s turizmom povezanih storitev. Rast uvoza blaga bo letos in v naslednjih letih sicer nekoliko višja od rasti izvoza, kar je povezano predvsem z okrevanjem investicij in nadaljnjo zmerno rastjo zasebne potrošnje, prispevek menjave s tujino h gospodarski rasti pa bo večinoma nevtralen ali rahlo negativen.

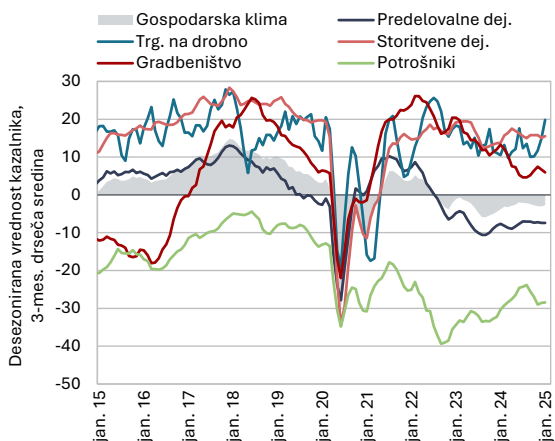
¹⁸ Tehnično bo na višjo rasti izvoza vplivalo tudi večje število delovnih dni.

Tabela 3: Napoved gospodarske rasti za obdobje 2025–2027

Realne stopnje rasti, v %	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2025	februar 2025
Bruto domači proizvod	1,6	2,4	2,1	2,5	2,4	2,3
Izvoz	3,2	2,7	2,6	3,7	3,4	3,1
Uvoz	3,9	3,0	2,7	4,1	3,9	3,5
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o. t.)	-0,4	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Zasebna potrošnja	1,6	2,5	2,2	2,4	2,3	2,4
Državna potrošnja	8,5	1,7	2,7	4,1	4,1	2,2
Bruto investicije v osnovna sredstva	-3,7	3,5	1,0	3,5	3,0	2,6
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o. t.)	0,3	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0

Vir: za leto 2024 SURS (2025), za obdobje 2025–2027 napoved UMAR.

Slika 25: Razpoloženje v gospodarstvu ostaja višje kot pred letom, vendar že skoraj dve leti pod dolgoletnim povprečjem

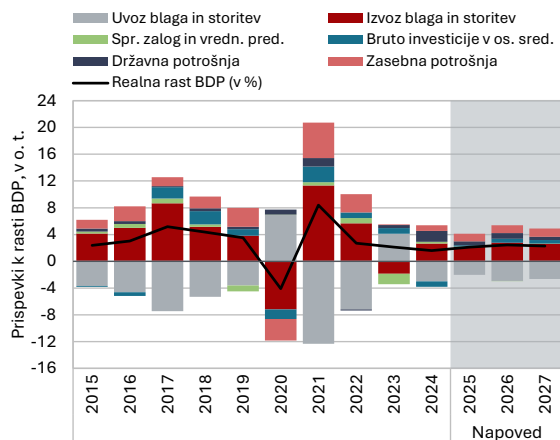

Rast dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti se bo v letih 2025 in 2026 nadaljevala, prav tako tudi v tržnih storitvah, zlasti na znanju temelječih. Tudi v letu 2025 bo k rasti prispevala farmacevtska industrija, rast energetske intenzivnih panog pa bo skromnejša, po znatnem povečanju v letu 2024, ki je sledilo upadu v času energetske krize. V avtomobilski industriji v letu 2025 še ne pričakujemo vidnejše rasti oz. okrevanja. Skromno rast proizvodnje pričakujemo tudi v povprečju nizko tehnološko zahtevnih panog.¹⁹ Podobno kot

¹⁹ Ločimo štiri skupine panog po tehnološki zahtevnosti: (i) visoko tehnološko zahtevni farmacevtska industrija (C21) in proizvodnja opreme IKT (C26); (ii) srednje visoko tehnološko zahtevne kemična industrija (C20), proizvodnja električnih naprav (C27), proizvodnja drugih strojev in naprav (C28) ter proizvodnja vozil in plovil (C29-30); (iii) srednje nizko tehnološko zahtevne proizvodnja koks in naftnih derivatov (C19), proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (C22), proizvodnja drugih nekovinskih mineralnih izdelkov (C23), kovinska industrija (C24-25) ter popravila in montaža strojev in naprav (C33) in (iv) nizko tehnološko zahtevne prehrabena industrija (C10-11), proizvodnja tobačnih izdelkov (C12), tekstilna industrija (C13-14), usnjarska industrija (C15), lesna industrija (C16), papirna industrija in tiskarstvo (C17-18) ter pohištvena industrija in druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (C31-32).

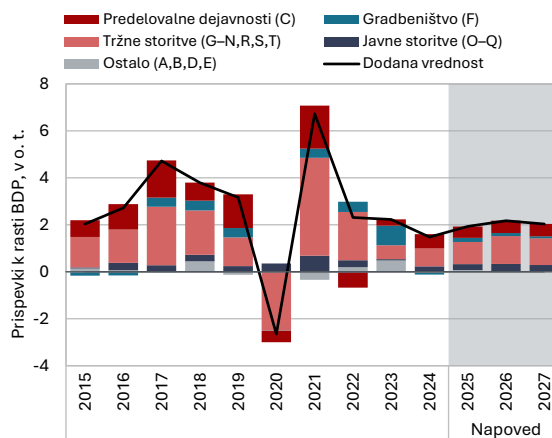
pri blagovnem izvozu bodo na gibanja v predelovalnih dejavnostih v letu 2026 pozitivno vplivale (i) investicije v proizvodnjo novega osebnega vozila (nadalje tudi v 2027, ko se pričakuje začetek proizvodnje dodatnega novega modela osebnega vozila) in (ii) zagon proizvodnje v novem farmacevtskem obratu. V nekaterih tržnih storitvah, zlasti informacijskih in komunikacijskih, pričakujemo nadaljnjo visoko rast.

Slika 26: Prispevki agregatov potrošnje k rasti BDP

Vir: SURS, napoved UMAR.

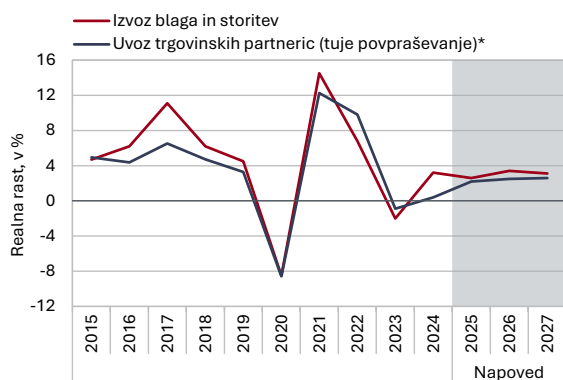
Slika 27: Prispevki rasti dodane vrednosti posameznih dejavnosti k rasti BDP

Vir: SURS, napoved UMAR.

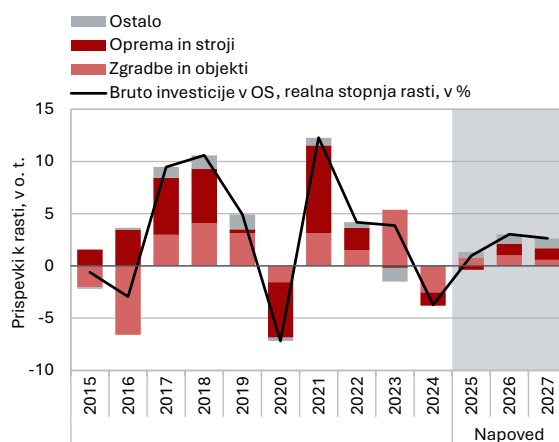
Po lanskem upadu za leto 2025 napovedujemo 1,0-odstotno rast bruto investicij v osnovna sredstva, v letu 2026 pa 3,0-odstotno. Investicijska aktivnost države se bo okrepila, podprta s sredstvi Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) in Sklada za obnovo po poplavih leta 2023. Še naprej pa pričakujemo nizko rast investicijske aktivnosti zasebnega sektorja. Šibko gospodarsko okrevanje v najpomembnejših trgovinskih partnericah ter velika negotovost glede razsežnosti ukrepov protekcionistične politike in širše ureditve mednarodne trgovine negativno vplivata na investicije predvsem tistega dela gospodarstva, ki je usmerjen na tuje trge (predvsem predelovalne dejavnosti in promet). Na investicijske odločitve bodo vplivale tudi nekatere višje davčne obremenitve. Nekaj spodbude sicer prihaja zaradi nižjih obrestnih mer, kar bo vplivalo predvsem na stanovanjske investicije, a bolj na srednji rok. Po podatkih o izdanih gradbenih dovoljenjih upravnih enot se je lani predvideno število novih stanovanj sicer znižalo drugo leto zapored.

Slika 28: Rast izvoza blaga in storitev bo letos sledila rasti tujega povpraševanja

Vir: SURS, napoved UMAR glede izvoza in predpostavka UMAR glede tujega povpraševanja, ki temelji na virih, navedenih pri Tabeli 1.
Opomba: *Realni uvoz trgovinskih partneric, tehtan s slovenskim deležem izvoza v te države.

Slika 29: Letos in v prihodnjih letih pričakujemo ponovno rast investicij

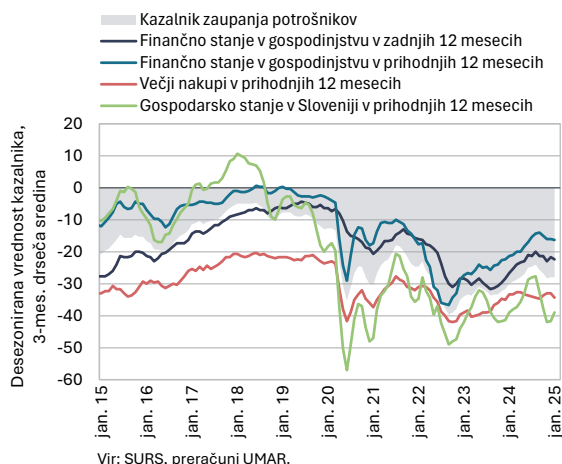

Vir: SURS, napoved UMAR.

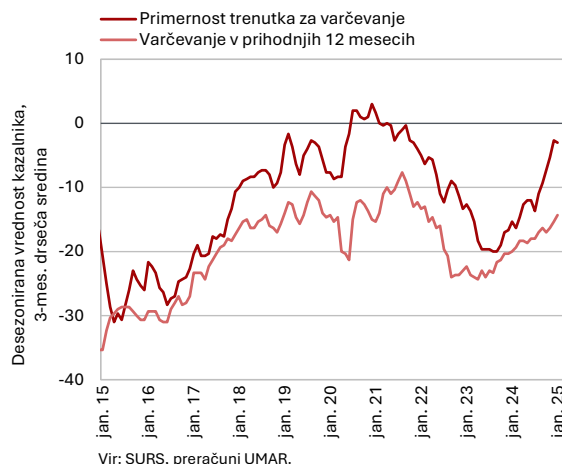
Rast zasebne potrošnje bo letos 2,2-odstotna²⁰, podobna bo tudi v prihodnjih dveh letih. Letos pričakujemo nadaljnjo razmeroma visoko rast realnega razpoložljivega dohodka, skladno s pričakovanimi gibanji na trgu dela in rastjo plač ter drugih dohodkov. Rast obsega trošenja gospodinjstev bo ugodno vplivala na rast prihodka v trgovini, pričakujemo pa tudi še nekoliko višjo rast potrošnje v storitvah, povezanih s turizmom in preživljanjem prostega časa (gostinske, namestitvene, kulturne, razvedrilne, osebne in športne storitve), na kar bo poleg potrošnje domačega prebivalstva vplivala tudi nadaljnja rast potrošnje tujih turistov. Hkrati ocenjujemo, da bo še naprej prisotna določena previdnost pri trošenju in ohranjanje visoke nagnjenosti k varčevanju, ki bo tako še precej nad povprečno pred epidemijo. Ankete o zaupanju potrošnikov v zadnjih mesecih namreč nakazujejo ponovno nekoliko višjo negotovost glede prihodnosti, kar vpliva na njihove odločitve glede nakupov in varčevanja. Podobna rast zasebne potrošnje (2,3 oz. 2,4 %) se bo nadaljevala tudi v naslednjih dveh letih, kar bo poganjalo nadaljnjo rast prodaje v trgovini, gostinstvu in kulturnih, razvedrilnih, osebnih ter športnih storitvah.

²⁰ Realna rast je višja kot lani, pri čemer je na lansko rast metodološko vplivalo preoblikovanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je znižalo rast zasebne potrošnje.

Slika 30: Razpoloženje potrošnikov se je v začetku leta 2025 poslabšalo...

Slika 31: ... pričakovanja glede prihodnjega varčevanja so se še okrepila

V letu 2025 bo rast državne potrošnje zmernejša (2,7 %) kot lani,²¹ v letih 2026 in 2027 pa bo na njeno dinamiko vplivalo uvajanje novih pravic v okviru novega sistema dolgotrajne oskrbe. Podobno kot v letu 2024 tudi letos pričakujemo, da bo nadaljevanje obnove po poplavih vplivalo na rast izdatkov za blago in storitve ter s tem tudi na agregat državne potrošnje (ne le na investicije). Pričakujemo tudi prve učinke novih pravic v okviru Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZJF-H, 2018), ki se uvajajo sredi leta 2025 (e-oskrba, oskrba na domu, storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti)²². V letu 2026 bo zaradi polne uveljavitve tega zakona rast državne potrošnje ponovno nekoliko okrepljena (4,1 %) zaradi uvedbe denarnega prejemka za dolgotrajno oskrbo v institucijah²³, učinki pa bodo odvisni tudi od razpoložljivosti kadrov za izvajanje storitev dolgotrajne oskrbe na domu. V letu 2027 pa pričakujemo ponovno umirjanje rasti državne potrošnje (2,2 %). Povprečna rast zaposlenosti v sektorju država v letih 2026 in 2027 bo okoli 1,2-odstotna.

²¹ Umiritev realne rasti državne potrošnje v letu 2025 glede na leto 2024 bo večja kot umiritev nominalne rasti, zaradi okrepljene rasti plač v sektorju država ob začetku uveljavljanja plačne reforme, kar vpliva le na nominalno povečanje tega agregata. Na znatno umiritev realne rasti pa delno vpliva tudi lanski metodološki vpliv preoblikovanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je povišal rast državne potrošnje.

²² Nove storitve se bodo financirale iz novega prispevka za dolgotrajno oskrbo.

²³ Pravica se sicer uvaja s 1. 12. 2025, finančne posledice pa bodo večinoma v letu 2026.

Okvir 2

Gibanja v avtomobilski industriji v Sloveniji in EU²⁴

Gibanja v avtomobilski industriji²⁵ v Sloveniji in EU so od leta 2018 oz. 2019 večinoma negativna, na kar so vplivali različni notranji in zunanji (strukturni) dejavniki. Strožji emisijski testi in dogovor EU o ciljih glede emisij CO₂ iz leta 2018 so spodbudili rast ponudbe hibridnih in električnih osebnih vozil skupaj s povečano konkurenco iz tujine, predvsem s Kitajske. Povpraševanje po teh vozilih se je, pod vplivom različnih spodbud (subvencije, davčne olajšave, nižje nekatere druge dajatve) članic EU, povečalo. Skupno povpraševanje po osebnih vozilih v EU²⁶ pa je bilo ob padcu povpraševanja po osebnih vozilih z motorji na notranje zgorevanje lani podobno kot leta 2014. Zlasti po letu 2019 so na gibanja v evropski avtomobilski industriji negativno vplivali (i) epidemija covid-19, (ii) motnje v dobavnih verigah in energetske šoki, (iii) posledičen dvig cen avtomobilov ter (iv) negotove geopolitične razmere in ekonomske politike drugih držav (ACEA, 2024b; De Santis idr., 2024).

V Sloveniji obseg proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (C29)²⁷ v zadnjih letih upada, precej se je spremenila tudi njena struktura. Leta 2022 je aktivnost C29 v Sloveniji upadla za 10 %, v letih 2023 in 2024 pa še za okoli 2 % oz. 4,5 %.²⁸ K padcu proizvodnje v Sloveniji je največ prispevala proizvodnja motornih vozil, kjer na gibanje pomembno vpliva ena večja gospodarska družba, proizvajalka osebnih vozil. Ta je v zadnjih letih svojo proizvodnjo (in število zaposlenih) več kot prepolovila. Manjša je tudi proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Nasprotno se je po letu 2015 začela intenzivneje povečevati proizvodnja karoserij za vozila, prikolic in polprikolic. S tem se je v zadnjih letih pomembneje spremenila tudi struktura C29. Proizvodnja drugih delov in opreme za vozila, ki je bila že prej najpomembnejši oddelek C29, je še povečala delež (s 39,5 % leta 2019 na 46,2 % dodane vrednosti C29 leta 2023), skupaj s proizvodnjo karoserij, prikolic in polprikolic (delež se je povečal z 10 % leta 2015 na 24,7 %) pa sta leta 2023 ustvarili okoli 70 % dodane vrednosti C29. Delež proizvodnje motornih vozil pa se je od leta 2018 prepolovil s 30 % na 15 %, prav tako delež proizvodnje električne in elektronske opreme za motorna vozila – z okoli 25 % v letih 2008–2015 na 13,5 % v letu 2023. V EU je proizvodnja C29 leta 2022 skromno okrevala in se leta 2023 močneje povečala, leta 2024 pa je padla za okoli 8,2 %.

²⁴ Povzeto iz nastajajoče kratke analize UMAR (Nenadič Senica idr., b. d.).

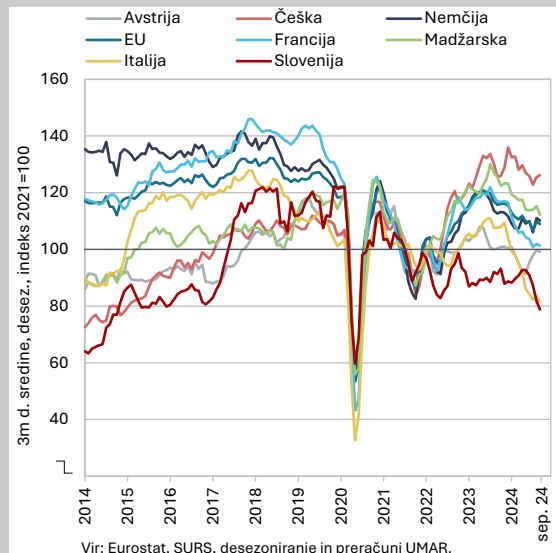
²⁵ Ob proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic C29 (t. i. ožja avtoindustrija) v avtomobilsko industrijo uvrščamo segmente nekaterih drugih predelovalnih dejavnosti, ki so povezani z ožjo avtoindustrijo (npr. iz kovinske, gumarske, tekstilne, kemične industrije; t. i. širša avtoindustrija).

²⁶ Prve registracije novih osebnih vozil po podatkih ACEA (2024a).

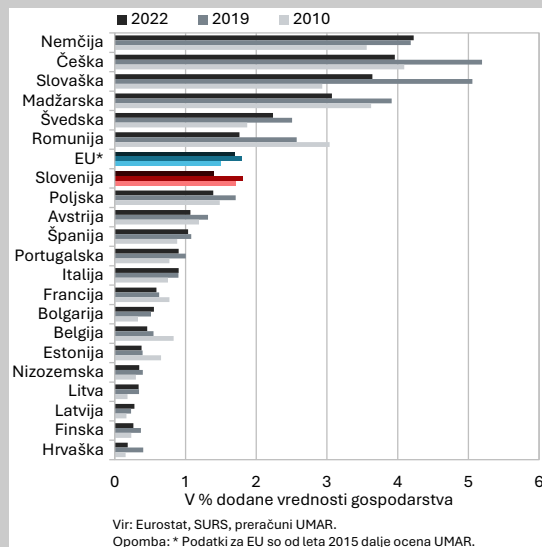
²⁷ C29 obsega proizvodnjo motornih vozil C29.100, proizvodnjo karoserij za vozila, prikolic in polprikolic C29.200, proizvodnjo električne in elektronske opreme za motorna vozila C29.310 ter proizvodnjo drugih delov in opreme za vozila C29.320.

²⁸ Na gibanje aktivnosti v C29 v Sloveniji in izvoza je v letih 2022 in 2023 pomembno vplivala aktivnost največjega slovenskega proizvajalca osebnih avtomobilov. Proizvodnja osebnih vozil se je ob prenehanju proizvodnje enega izmed modelov vozila in padcu povpraševanja v zadnjih letih več kot prepolovila. Krčenje aktivnosti v C29 v glavnih trgovinskih partnericah (Nemčija, Francija, Italija, Avstrija) pa je negativno vplivalo na proizvodnjo ter izvoz delov in opreme za motorna vozila ter drugih z avtomobilsko industrijo povezanih dejavnosti oz. proizvodov.

Slika 32: Obseg proizvodnje C29 se v Sloveniji postopno zmanjšuje od epidemije, v EU pa od sredine leta 2023

Slika 33: Slovenija se po deležu C29 v dodani vrednosti gospodarstva uvršča malo pod povprečje EU, a nad večino držav iz evrskega območja

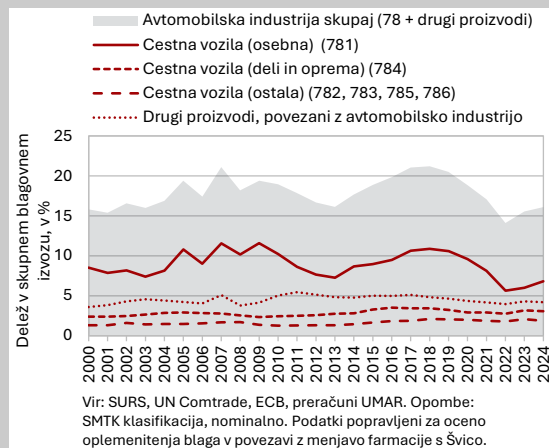

Delež C29 v dodani vrednosti in zaposlenosti predelovalnih dejavnosti ter v dodani vrednosti gospodarstva je v Sloveniji malo manjši kot v povprečju EU; vrh je dosegel leta 2018 oz. 2017, od takrat pa se zmanjšuje. Delež C29 v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti v Sloveniji se je z upadom aktivnosti do leta 2023 zmanjšal na 6,5 % (8,2 % leta 2018). Tudi v EU je bil leta 2022 pri 10,4 % nekoliko nižji kot na vrhu leta 2017 (11,5 %). Pomemben delež ima C29 predvsem v Nemčiji, na Češkem in Slovaškem, kjer je leta 2022 ustvaril okoli četrtno (Nemčija, Češka) oz. petino (Slovaška) dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti. Delež C29 v dodani vrednosti gospodarstva v Sloveniji se je znižal z 1,8 % v povprečju preteklega desetletja na 1,4 % leta 2023 (podobno kot pred letom 2008). Tudi v večini članic EU se je delež C29 v dodani vrednosti gospodarstva v zadnjih letih nekoliko zmanjšal (na 1,7 % v povprečju EU), a je večinoma ostal večji od dolgoletnega povprečja. Zaposlenost v C29 se je v zadnjih letih prav tako zmanjšala, v Sloveniji s 7,9 % vseh delovno aktivnih oseb v predelovalnih dejavnostih leta 2020 na 7 % leta 2023, v EU pa z 8,7 % leta 2018 na 8,1 % leta 2022. Zmanjševanje števila delovno aktivnih v C29 v Sloveniji se je po podatkih SRDAP nadaljevalo tudi v letu 2024 (-4,7 %).

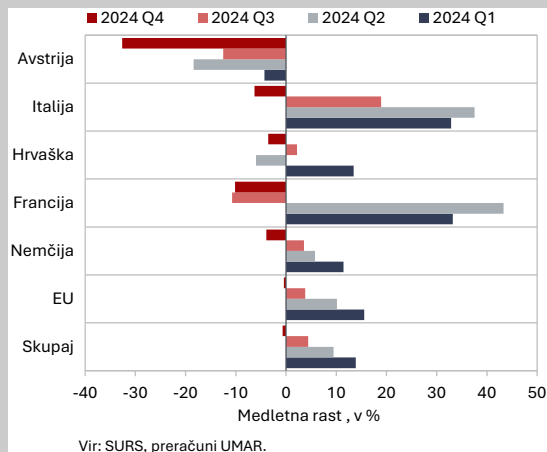
Izvoz cestnih vozil se je leta 2024, po upadu v obdobju 2020–2022, ponovno približal ravni iz leta 2019, od druge polovice leta 2023 se je okreplil tudi izvozni tržni delež cestnih motornih vozil na trgu EU. Izvoz cestnih vozil (SMTK78), ki tako kot C29 zajema tudi sestavne in rezerve dele, je v obdobju 2020–2022 upadel, nato je začel okrevati in je bil v letu 2024 medletno večji (5,8 %). K temu je pomembno prispevalo povečevanje vrednosti izvoza osebnih motornih vozil v prvi polovici leta, zlasti v Francijo, povečala pa sta se tudi izvoza v Italijo in Nemčijo. V drugi polovici leta,

zlasti pa v zadnjem četrtletju, je izvoz cestnih vozil tekoče ponovno upadel (desezonirano). Izvoz sestavnih in rezervnih delov se je, po rasti v predhodnih letih, v letu 2024 zmanjšal, kar pripisujemo negotovosti v avtomobilski industriji v naših glavnih partnericah. Nekoliko se je zmanjšal tudi izvoz izdelkov, povezanih z avtomobilsko industrijo, ki sicer ne sodi v SMTK78²⁹. Cestna vozila (SMTK78) so najpomembnejša skupina proizvodov v slovenskem izvozu³⁰, njihov delež pa se postopoma zmanjšuje. V obdobju 2020–2024 se je spremenila tudi struktura izvoza te skupine (podobno kot tudi proizvodnja C29), in sicer upada delež končne proizvodnje osebnih avtomobilov³¹ v prid bolj specializirani proizvodnji sestavnih in rezervnih delov ter opreme za vozila, povečuje pa se tudi delež izvoza avtomobov. Izvozni tržni delež cestnih motornih vozil Slovenije na trgu EU, ki se je po letu 2019 nekaj let zmanjševal, od druge polovice leta 2023 narašča. Zlasti pri osebnih motornih vozilih je uvoz EU v letih 2019–2023 naraščal hitreje kot slovenski izvoz, kar je vplivalo na opazno znižanje našega tržnega deleža pri teh proizvodih. Pri sestavnih delih in opremi za motorna vozila Slovenija postopno povečuje tržni delež.

Slika 34: Delež izvoza cestnih vozil in z avtomobilsko industrijo povezanih proizvodov v skupnem blagovnem izvozu se z leti zmanjšuje

Slika 35: V letu 2024 se je izvoz cestnih vozil povečal predvsem v Italijo in Francijo

²⁹ Poleg cestnih vozil so z avtomobilsko industrijo povezani tudi drugi proizvodi, ki se po SMTK klasifikaciji uvrščajo v oddelke 62, 65, 69, 71, 77, 82 (to so npr. nekateri izdelki iz kavčuka, kovinski izdelki, električna oprema in podobno). Po grobi oceni v zadnjih letih predstavljajo do okoli dodatnih 4,2 % skupnega blagovnega izvoza.

³⁰ Ob tem je delež izvoza proizvodov, povezanih z avtomobilsko industrijo, v skupnem blagovnem izvozu precej višji od deleža avtomobilske industrije v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti, saj gre pri izvozu za bruto koncept, ki poleg domače dodane vrednosti vključuje tudi dodano vrednost, uvoženo iz tujine.

³¹ Na gibanja izvoza osebnih avtomobilov, ki predstavljajo največji delež izvoza motornih osebnih vozil, pomembno vpliva aktivnost največjega slovenskega proizvajalca osebnih avtomobilov.

Avtomobilska industrija je pomembna za slovensko gospodarstvo; ocena vse dodane vrednosti v letu 2020³², ki so jo ustvarili C29 in povezani dobavitelji, je znašala okrog 3,9 % BDP. Za natančnejši prikaz pomena avtomobilske industrije za slovensko gospodarstvo smo s pomočjo input-output analize na podlagi podatkov TIVA (OECD, 2025) naredili oceno dodane vrednosti, ki jo v slovenskem gospodarstvu ustvarijo proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (C29) ter neposredni dobavitelji slovenski in tuji ožji avtomobilski industriji. V letu 2020 je tako izračunan delež dodane vrednosti, povezane s svetovno avtomobilsko industrijo, v slovenskem gospodarstvu po prvih ocenah znašal 3,9 % BDP. Dodana vrednost C29 je predstavljala 1,8 % (0,2 o. t. manj kot leto prej). Delež dodane vrednosti, ki so jo panoge slovenskega gospodarstva (z izjemo C29) direktno dobavile domači in tuji C29, pa je bil višji in glede na leto prej nespremenjen (2,1 %). Z domačo in tujo C29 so najbolj povezane gumarsko-plastična industrija, kovinska industrija, proizvodnja drugih strojev in naprav ter proizvodnja električne opreme.

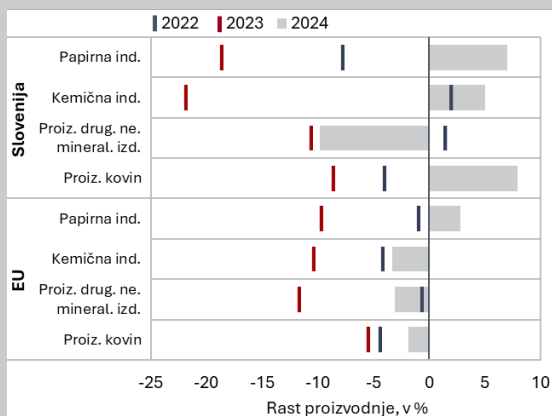
³² Zadnji razpoložljivi podatki svetovne input-output tabele OECD (2025).

Okvir 3

Proizvodnja energetsko intenzivnih panog predelovalnih dejavnosti v Sloveniji in EU³³

Obseg proizvodnje v energetsko intenzivnih panogah (EII) v Sloveniji in EU se je v času energetske krize zmanjšal, panoge so začele okrevati v letu 2023 oz. 2024, v Sloveniji (po globljem upadu) hitreje in širše kot v EU, vendar nikjer še niso presegle obsega proizvodnje iz leta 2021. Po močnem dvigu cen energentov, ki je sledil uvedbi sankcij proti Rusiji po napadu na Ukrajino v začetku leta 2022, se je proizvodnja EII v EU in Sloveniji zmanjšala v drugi polovici leta 2022 in nadalje v letu 2023. Padeč v letu 2022 je bil v Sloveniji največji v papirni industriji, bil je tudi precej večji kot v EU. Tudi v letu 2023 je presegel padeč v EU, večji kot v EU je bil v letu 2023 tudi padeč v kemični industriji, v kateri se je proizvodnja v letu 2022 v Sloveniji sicer še nekoliko povečala. Padeč v proizvodnji drugih nekovinskih izdelkov, obseg katere se je v Sloveniji prav tako v letu 2022 še nekoliko povečal, je bil v letu 2023 primerljiv z EU. Proizvodnja kovin je v letu 2022 beležila podoben padeč proizvodnje kot v EU, v letu 2023 pa se je nekoliko bolj poglobil. V letu 2024 se je proizvodnja v večini EII v Sloveniji že medletno povečala, z izjemo proizvodnje drugih nekovinskih mineralnih izdelkov (ob skromnejši domači gradbeni aktivnosti). Kemična industrija je tudi presegla ravni proizvodnje iz leta 2019. V EU je proizvodnja večine EII v letu 2024 še upadla, povečala se je le proizvodnja v papirni industriji (in sicer v vseh največjih trgovinskih partnericah iz evrskega območja), ki za ravnmi iz leta 2019, pa tudi leta 2021 zaostaja manj kot v Sloveniji. Podobno je zaostanek za ravnjo iz leta 2019 in 2021 v EU manjši pri proizvodnji drugih nekovinskih mineralnih izdelkov.

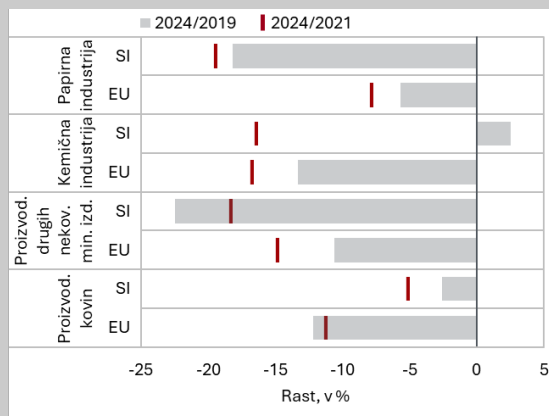
Slika 36: Proizvodnja EII v Sloveniji se je v letu 2024 večinoma povečala

Vir: EUROSTAT, SURS, preračuni UMAR.

Opomba: Podatki za Slovenijo so originalni, za EU delovnim dnevem

Slika 37: EII v Sloveniji in tudi v EU zaostajajo za ravnmi proizvodnje pred dvigom cen energentov ter večinoma tudi za ravnmi iz leta 2019

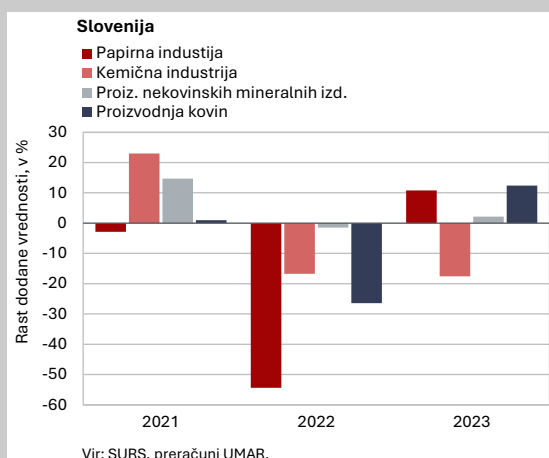

Vir: EUROSTAT, SURS, preračuni UMAR. Opomba: Podatki za Slovenijo so originalni, za EU delovnim dnevem prilagojeni.

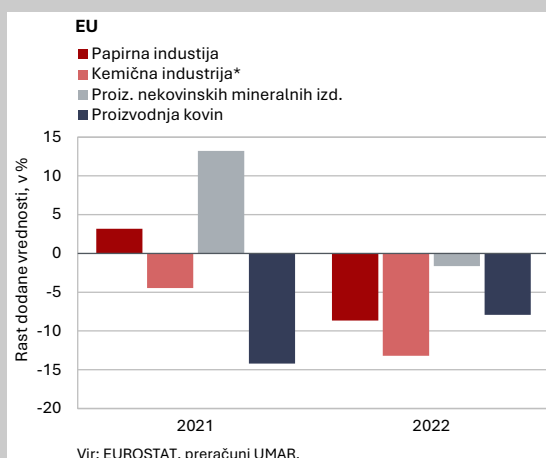
³³ Papirna industrija C17, kemična industrija C20, proizvodnja drugih nekovinskih mineralnih izdelkov C23, proizvodnja kovin C24.

Delež EII v ustvarjeni dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti se v Sloveniji zmanjšuje od leta 2015, v EU pa že od leta 2008; padec dodane vrednosti EII predvsem v letu 2022 sicer ni pomembneje vplival na spremembo tega deleža. Podobno kot obseg proizvodnje se je zaradi energetske krize zmanjšala tudi dodana vrednost EII. V Sloveniji je bil padec dodane vrednosti EII v letu 2022 (z izjemo proizvodnje drugih nekovinskih mineralnih izdelkov) večji kot v povprečju predelovalnih dejavnosti, čemur pa je leta 2023 v papirni industriji in proizvodnji kovin sledila tudi relativno večja rast, tako da se skupni delež EII v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti v letu 2023 ni bistveno spremenil glede na obdobje pred energetske krize. Leta 2023 se je nadalje zmanjšala le dodana vrednost v kemični industriji, njen delež v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti je bil v letu 2023 najmanjši v opazovanem obdobju (od leta 1995). Dodana vrednost EII je v letu 2022 upadla tudi v EU (zadnji razpoložljivi podatki)³⁴. Tako kot v Sloveniji je bil padec največji v papirni industriji, pomen EII pa se tudi v EU kljub krčenju v energetske krize ni pomembneje spremenil.

Slika 38: Padec dodane vrednosti EII v energetske krize v Sloveniji ...

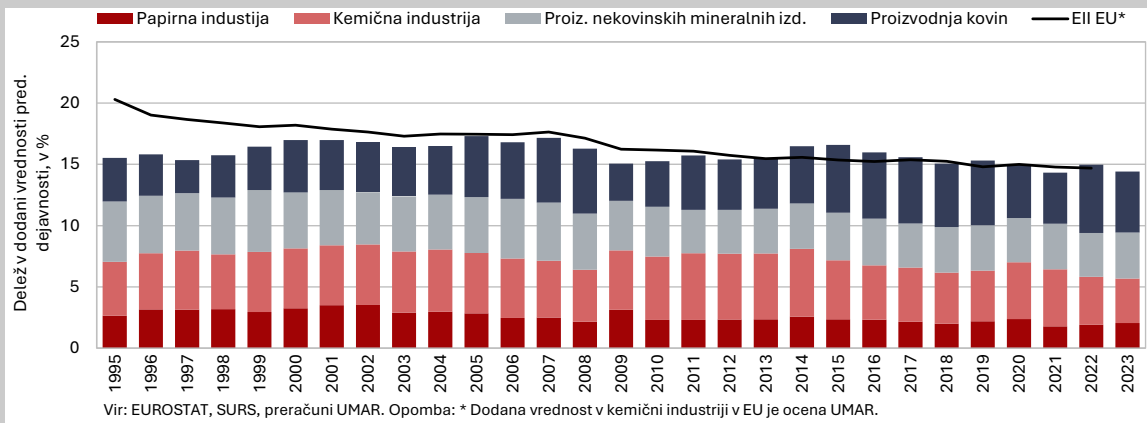

Slika 39: ... in EU ...

³⁴ Podatki za kemično industrijo C20 za EU niso na voljo. Na podlagi razpoložljivih podatkov po članicah ocenjujemo, da je njen delež v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti v EU večji kot v Sloveniji in da se je v letu 2022 zmanjšal na najmanjši delež v opazovanem obdobju.

Slika 40: ... ni pomembneje vplival na njihov delež v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti

2.3 Zaposlenost in brezposelnost

Rast zaposlenosti³⁵ se je po upočasnjevanju v letih 2022 in 2023 v lanskem letu skoraj ustavila, zaposlenost pa je dosegla rekordno visoko raven. S pokovidnim odbojem gospodarske aktivnosti je bila rast zaposlenosti leta 2021 in zlasti v prvi polovici leta 2022 visoka, nato pa se je začela umirjati (Slika 41). Rast skupne zaposlenosti se je ob nižji rasti gospodarske aktivnosti in pomanjkanju delovne sile v povprečju lanskega leta sicer skoraj ustavila (0,1 %), v zadnjem četrletju pa je bila medletno že negativna (-0,3 %).³⁶ V večini storitvenih dejavnostih je zaposlenost v povprečju leta naraščala, zmanjšala pa se je predvsem v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu (Slika 42). Delež podjetij, ki povečujejo število zaposlenih, je v lanskem letu vidneje upadel in bil enak deležu podjetij, ki so obseg zaposlenosti zmanjšala (Slika 43).³⁷ Po naši oceni sta se precej umirila tudi zaposlovanje »na zalogo« in previdnostno ohranjanje delovne sile, ki je bilo značilno za obdobje 2021–2023 (tudi zaradi visokih dobičkov podjetij), kot nakazuje nižja vrednost kazalnika kopičenja delovne sile (Slika 45).³⁸ Kljub umirjanju cikličnih pritiskov na povpraševanje po delovni sili (Slika 46) pa se podjetja še naprej soočajo z njenim pomanjkanjem, ki je strukturne narave (glej Okvir 4).³⁹ Dolgotrajen kadrovski primanjkljaj vpliva na poslovanje podjetij, o čemer poroča polovica vseh podjetij v gradbeništvu ter tretjina v predelovalnih dejavnostih in storitvah (Slika 47). Zaposlovanje tuje delovne sile je tako že nekaj let glavni vir zagotavljanja novega zaposlovanja; število tujih delavcev se je leta 2024 povečalo za 9,8 % (glede na leto 2019 pa za 48,7 %, njihov delež v skupnem številu delovno aktivnih je bil ob koncu leta okoli 15,8-odstoten, Slika 48).⁴⁰

³⁵ Gre za zaposlenost po statistiki nacionalnih računov, ki zajema vse oblike dela.

³⁶ Zaposlenost je bila na najvišji ravni ob koncu leta 2023 (1,106 milijona oseb), do zadnjega četrletja 2024 pa se je znižala za slabih 4 tisoč oseb. Po podatkih statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva je bila medletna rast števila delovno aktivnih v decembru 2024 negativna (-0,3 %), po tem, ko je bila v predhodnih mesecih višja (1,1 %). Decembra se je glede na mesec prej število delovno aktivnih zmanjšalo v vseh dejavnostih, najbolj v gradbeništvu, predelovalnih dejavnostih in v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, v katere spadajo zaposlovalne agencije. Močan decembrski upad števila delovno aktivnih je bil tako med domačimi državljani kot med tujimi. Izstopa tudi zmanjšanje števila delovno aktivnih v višjih starostnih skupinah (nad 55 let). To je po naši oceni povezano z negotovostjo v gospodarstvu, ko podjetja pogosto sprva zmanjšajo obseg fleksibilnejših oblik dela z nepodaljševanjem pogodb za določen čas, obseg zaposlenosti pa tudi z upokojevanjem. V polovici dejavnosti se je sicer tudi decembra ohranila medletna rast zaposlenosti.

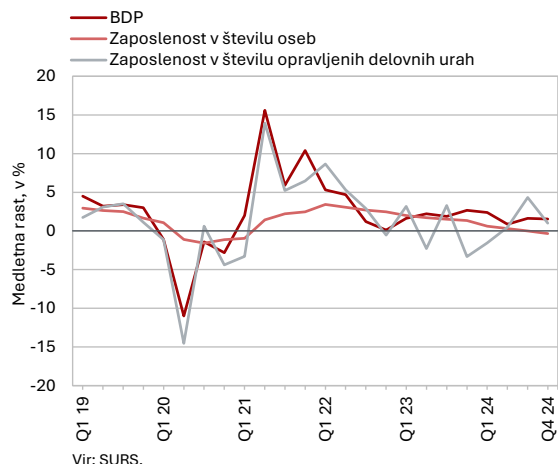
³⁷ Z izjemo obdobja epidemije covida-19 je bil delež podjetij, ki so medletno zmanjšala število zaposlenih, najvišji po letu 2013, najnižji pa delež podjetij, ki so število povečala.

³⁸ Kazalnik kopičenja delovne sile meri razkorak med negativnimi pričakovanji podjetij o obetih poslovanja in povečevanjem zaposlenosti, je del meritev razpoloženja v gospodarstvu in prikazuje odstotek menedžerjev, ki pričakujejo, da se bo obseg prodaje, povpraševanja oz. proizvodnje njihovega podjetja zmanjšal, zaposlenost pa bo ostala enaka ali se bo zvišala. Ta razkorak je bil izrazit v obdobju epidemije covida-19, ko so med drugim ukrepi za ohranitev delovnih mest vplivali na ohranjanje obstoječe ravni zaposlenosti, kljub negativnim obetom glede poslovanja. V letih 2022 in 2023 pa je na povišano raven kazalnika vplivalo previdnostno zaposlovanje ali ohranjanje zaposlenih zaradi pomanjkanja delovne sile in vedno večjega zavedanja, da bodo podjetja ob zmanjšanju zaposlenosti kasneje težko ponovno našla nov kader. Povpraševanje po delu so omogočali tudi visoki dobički. Kazalnik se je na svojo dolgoročno (predkrizno) raven spustil v drugi polovici lanskega leta, kar lahko kaže na to, da so podjetja ob domačih in tujih negotovostih v večji meri temu pripravljena prilagoditi namero zaposlovanja.

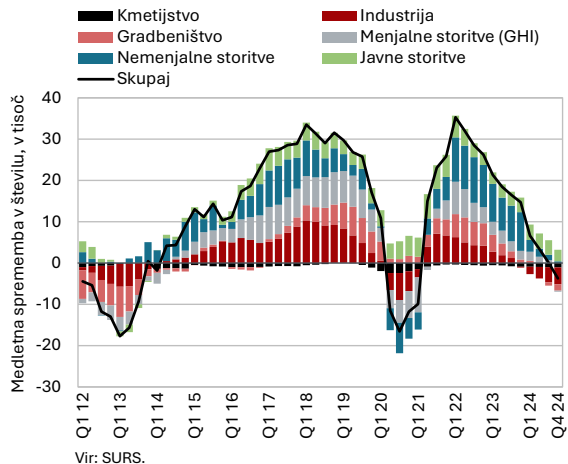
³⁹ Podjetja so se že pred pandemijo covida-19 vse bolj soočala s težavami pri iskanju ustreznega kadra. Ob hitrem pokovidnem okrevanju so razmere s pomanjkanjem delovne sile dosegle vrh ob koncu leta 2022, od takrat pa se postopoma umirjajo.

⁴⁰ Tuji delavci se zaposlujejo predvsem v delovno intenzivnih dejavnostih, kot so gradbeništvu, gostinstvo in promet s skladiščenjem.

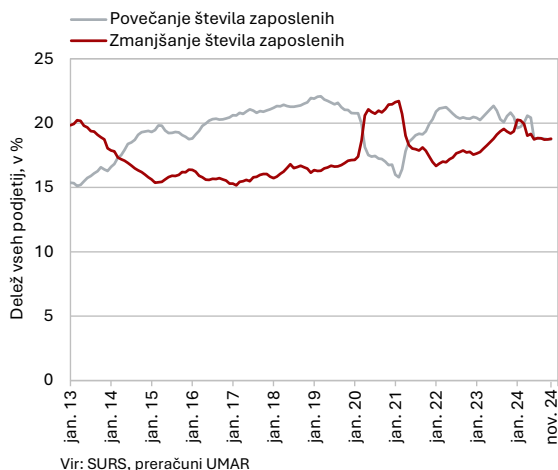
Slika 41: Ob nižji rasti gospodarske aktivnosti se je rast zaposlenosti sprva upočasnila, v lanskem letu pa ustavila

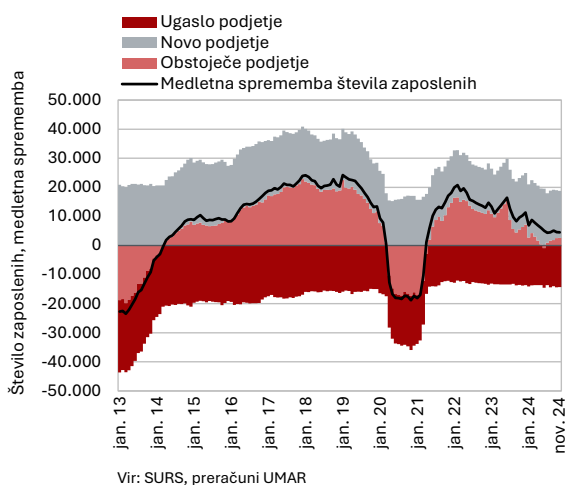
Slika 42: Zaposlenost se je zmanjšala zlasti v delovno intenzivnih storitvenih dejavnostih, predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu

Slika 43: Delež podjetij, v katerih se je število zaposlenih povečalo, je v zadnjih dveh letih upadel in bil podoben deležu podjetij, ki so njihovo število zmanjšala⁴¹

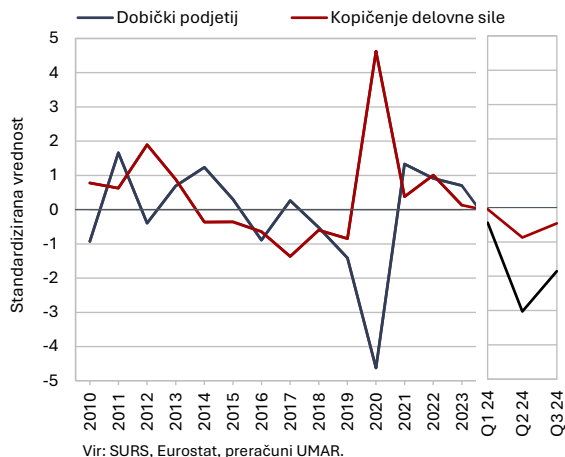
Slika 44: Naraščanje števila zaposlenih se je v zadnjem obdobju umirilo zlasti med obstoječimi podjetji⁴²

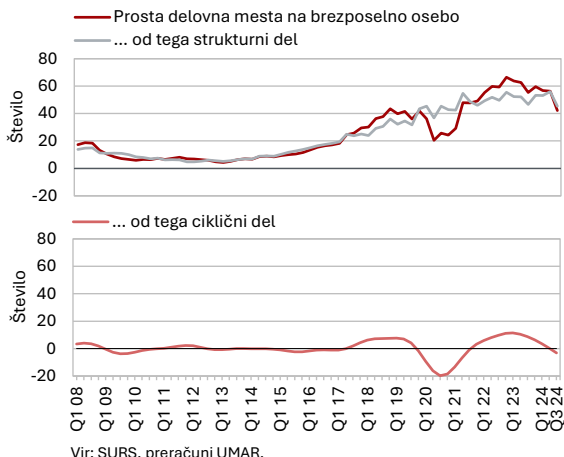
⁴¹ Graf prikazuje delež podjetij v dejavnostih zasebnega sektorja, v katerih se je število zaposlenih medletno povečalo ali zmanjšalo. Vir podatkov so individualni podatki statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva (DAK). Podatki za obdobje marec–maj 2023 so zaradi manjkajočih vrednosti zapolnjeni z linearno interpolacijo.

⁴² V grafu so podjetja glede na njihov obstoj poenostavljeno definirana na sledeč način: obstoječe podjetje je tisto, ki je v danem tekočem mesecu obstajalo tudi v enakem mesecu leto prej, novo podjetje je podjetje, ki v danem mesecu ni obstajalo v enakem mesecu leto prej, ugaslo podjetje pa je v enakem mesecu leto prej obstajalo, vendar v danem tekočem mesecu ne obstaja več. Vir podatkov so mikropodatki statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva (DAK). Podatki za obdobje marec–maj 2023 in marec–maj 2024 so zaradi manjkajočih vrednosti zapolnjeni z linearno interpolacijo. Medletna sprememba števila se nekoliko razlikuje od tiste, ki jo prikazuje Slika 42, saj gre za drug vir podatkov.

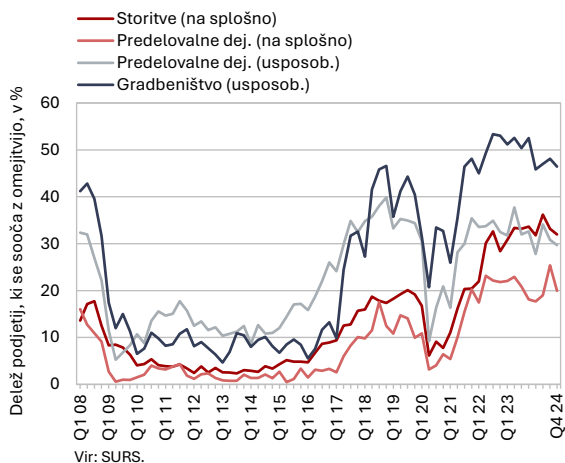
Slika 45: V zadnjih četrletjih se je nadaljevalo umirjanje zaposlovanja, kar je razvidno iz nižjih vrednosti kazalnika kopičenja delovne sile⁴³

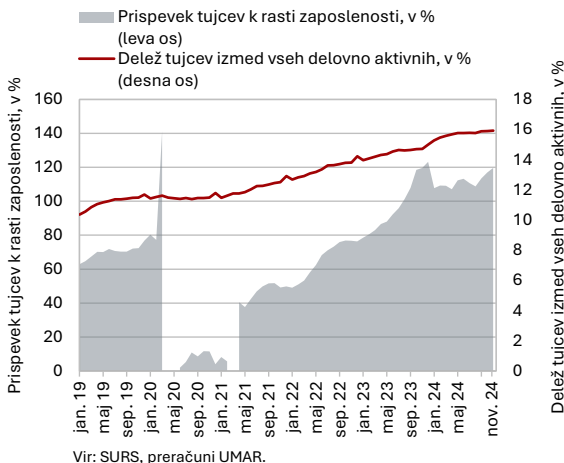
Slika 46: Ciklični pritiski na povpraševanje po delovni sili so se umirili, a na njeno pomanjkanje še vedno vplivajo strukturni dejavniki, ki so močno povezani z demografskimi gibanji⁴⁴

Slika 47: Še vedno relativno velik delež podjetij iz različnih dejavnosti poroča o pomanjkanju kadra in negativnem vplivu na poslovanje

Slika 48: Novo zaposlovanje še naprej temelji na zaposlovanju tujih delavcev⁴⁵

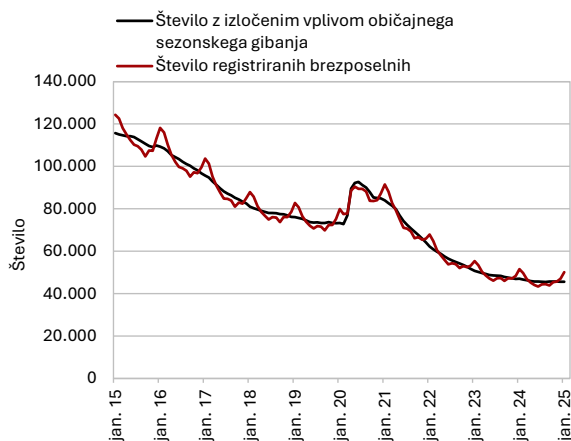
⁴³ Graf prikazuje standardno vrednost (oz. tudi z-vrednost) kazalnikov, ki kaže, kje so kazalniki glede na dolgoročno (2010–2019) povprečje. Vrednosti posameznega kazalnika blizu 0 kažejo, da je kazalnik blizu svojega povprečja. Dobički podjetij oz. profitna marža so razlika med BDP deflatorjem in nominalnimi stroški dela na enoto proizvoda.

⁴⁴ Serija prostih delovnih mest na brezposelno osebo je razdeljena na ciklični in strukturni del na podlagi Christiano-Fitzgerald filtra s ciklom dolžine 1,5 do 8 let. Za več glej OECD (2024b).

⁴⁵ Prazen prostor pri prispevku tujcev k rasti zaposlenosti v sliki označuje obdobje, ko je bil prispevek negativen. Marca 2020 in od sredine lanskega leta je bil prispevek visok (nad 100 %) zaradi medletnega zmanjšanja števila delovno aktivnih domačih državljanov in povečanja števila delovno aktivnih tujih državljanov, ki je bilo zaradi tega hkrati večje od povečanja skupnega števila delovno aktivnih.

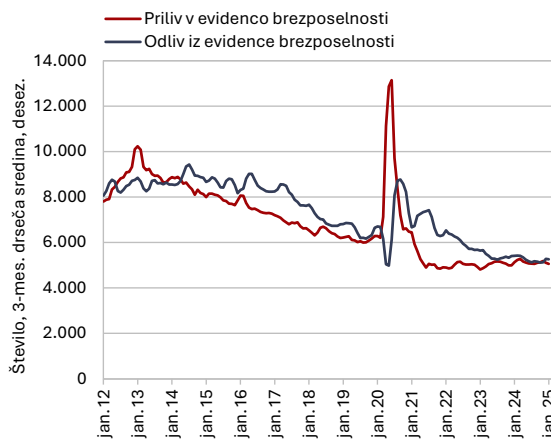
Z umirjanjem povpraševanja po delu se je lani nadalje upočasnilo tudi zmanjševanje števila registriranih brezposelnih. Počasnejši upad (z $-14,0\%$ v letu 2023 na $-5,9\%$ v povprečju leta 2024) je posledica večjega umirjanja odliva iz brezposelnosti, zlasti zaposlovanja, v manjši meri pa večjega priliva v brezposelnost, ki zaenkrat še ostaja na nizki ravni (Slika 50).⁴⁶ Konec januarja (zadnji podatek) je bilo brezposelnih 50.148 oseb, kar je medletno za $2,8\%$ manj (Slika 49).

Slika 49: Upadanje števila brezposelnih se je od začetka leta 2023 vidno upočasnilo ...

Vir: ZRSZ, preračuni UMAR.

Slika 50: ... kar je predvsem posledica manjšega odliva iz brezposelnosti zaradi manj zaposlovanja in skromnega, a postopnega ter naraščajočega, priliva v brezposelnost, ki pa za zdaj ostaja relativno nizek

Vir: ZRSZ, preračuni UMAR

Rast zaposlenosti in upad brezposelnosti bosta ob doseženih ravneh letos nizka, nekoliko se bosta okrepila prihodnje leto. Zaposlenost bo začela naraščati v drugi polovici leta, v nekaterih dejavnostih, kjer je lani upadala, tudi pozneje. Rast zaposlenosti se bo v prihodnjem letu nekoliko okrepila (z letošnjih $0,1\%$ na $0,4\%$), ob predvideni višji gospodarski rasti bo tudi ob koncu napovednega obdobja nižja kot v preteklih letih zaradi omejitev na strani ponudbe delovne sile in že tako visoke ravni zaposlenosti. Rast bo sicer izhajala pretežno iz zaposlovanja tujih državljanov. Število registriranih brezposelnih bo v povprečju letošnjega leta nekoliko nižje kot lani, na zniževanje bodo poleg prehoda v aktivnost sicer pomembno vplivale tudi demografske spremembe, ki vplivajo na naraščajoče prehajanje iz brezposelnosti v neaktivnost oz. v upokožitev.⁴⁷ Upad bo znova nekoliko višji v prihodnjih dveh letih, a zaradi že zgodovinsko nizkih ravni in strukture brezposelnih ne bo velik.

⁴⁶ Od začetka leta 2023 se po sezonsko prilagojenih podatkih sicer tekoče zmerno povečuje priliv v brezposelnost zaradi poslovnih razlogov, v drugi polovici lanskega leta pa se je začel sicer skromno povečevati tudi priliv zaradi stečajev podjetja.

⁴⁷ Odliv iz brezposelnosti v upokožitev v absolutnem številu sicer postopoma upada zaradi zmanjševanja celotnega bazena brezposelnih, vendar je v razmerju do celotnega števila brezposelnih najvišji po letu 2012.

Slika 51: Kazalnik pričakovanega zaposlovanja kaže na nizko rast novega zaposlovanja v prihodnjih treh mesecih

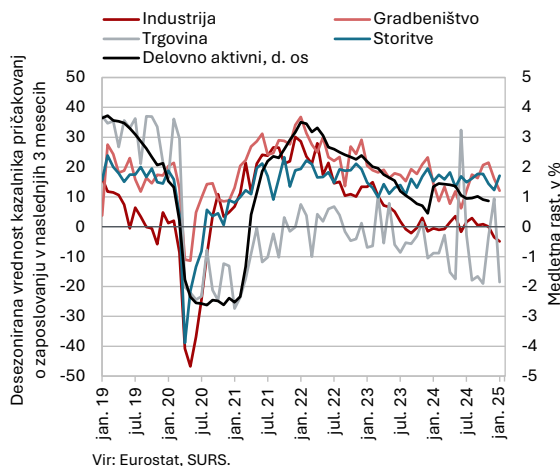

Tabela 4: Napoved zaposlenosti in brezposelnosti

V %	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2025	februar 2025
Zaposlenost po SNA, rast	0,1	0,6	0,1	0,5	0,4	0,5
Število registriranih brezposelnih, v 1.000, povprečje v letu	46,0	44,6	45,4	44,1	44,8	44,3
Stopnja registrirane brezposelnosti	4,6	4,5	4,6	4,5	4,5	4,5
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili	3,7*	3,7	3,7	3,6	3,7	3,7

Vir: za leto 2024 SURS (2025), za obdobje 2025–2027 napoved UMAR.

Opomba: * Ker podatek za zadnje četrletje 2024 ob pripravi napovedi še ni bil na voljo, je podatek za leto 2024 ocena UMAR.

2.4

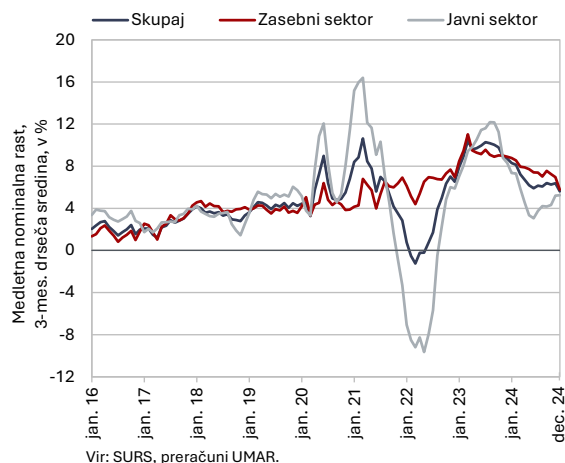
Plače

Nominalna rast plač se je lani nekoliko umirila (6,2 %), realno pa se je ob nižji inflaciji okrepila (4,1 %). Na rast plač v zasebnem sektorju (7,0 %) so še naprej vplivali dejavniki, povezani s pomanjkanjem delovne sile, težnje zaposlenih po ohranjanju realnega dohodka in dvig minimalne plače (za 4,2 %). Po naši oceni so bili ti dejavniki ob upočasnjeni rasti gospodarske aktivnosti in povpraševanja po delovni sili ter nižji inflaciji sicer nekoliko manj izraziti. Rast plač je bila še naprej najvišja v delovno intenzivnih dejavnostih, kjer je pomanjkanje kadra največje, to so gradbeništvo (12,4 %), promet in skladiščenje (8,0 %) ter predelovalne dejavnosti (7,4 %), visoka pa je ostala tudi v storitvenih dejavnostih. Plače so se tako najbolj zvišale v spodnjem delu plačne porazdelitve, k temu pa je prispeval zlasti dvig minimalne plače in dvig najnižjih plač prav v sektorjih s tradicionalno najnižjimi dohodki (Slika 53). Na rast plač v javnem sektorju (4,6 %) pa je vplival predvsem dogovor o delni uskladitvi vrednosti plačnih razredov plačne lestvice za rast cen življenjskih potrebščin sredi lanskega leta. Skupna realna rast plač se je lani kljub umirjanju

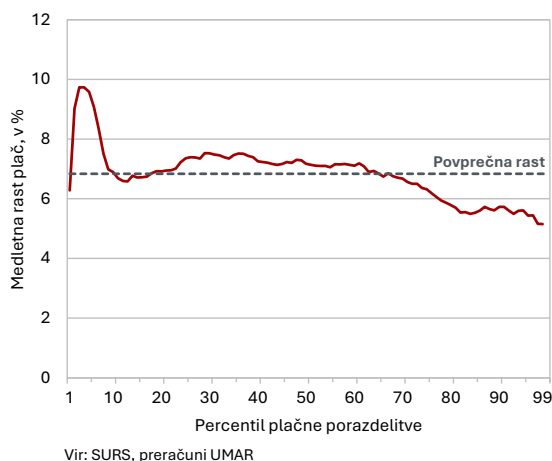
njene nominalne rasti postopoma krepila kot posledica upadanja inflacije; glede na leto 2019 je bila višja za 10,9 %.

Rast skupne povprečne bruto plače bo tudi letos razmeroma visoka (6,2 %), izhajala bo tako iz zasebnega (5,8 %, realno 3,5 %) kot iz javnega sektorja (6,7 %, realno 4,4 %); nato naj bi se nekoliko umirila, a bo realna rast presegala stopnje pred desetletjem. V javnem sektorju bo na rast plač letos in v prihodnjih treh letih znatno vplivala plačna reforma⁴⁸, ki se je začela izvajati 1. januarja 2025. Vpliv bo največji letos, v letih 2026 in 2027 pa postopoma manjši v skladu s predvideno dinamiko uveljavitve reforme in ocenami njenih učinkov ob njeni pripravi. V zasebnem sektorju letos in v prihodnjih letih pričakujemo še vedno razmeroma visoko rast plač, ki pa se bo počasi umirila. Na pritiske po povišanju rasti plač bo še naprej pomembno vplivalo pomanjkanje kadra, delno tudi demonstracijski učinek zaradi povišanja plač v javnem sektorju, na drugi strani pa bodo težnje podjetij po ohranjanju konkurenčnosti vplivale na to, da bo realna rast bolj umirjena kot v zadnjih nekaj letih. Napoved rasti bruto plač spremljajo tveganja. Ta so v javnem sektorju povezana z nekaterimi elementi reforme plačnega sistema, katerih učinkov pred njeno uveljavitvijo ni možno natančno finančno ovrednotiti (npr. sprememba sistema napredovanj). Zlasti v zasebnem sektorju so tveganja povezana z večjim pritiskom na povišanje plač zaradi pomanjkanja delovne sile in izrazitejšim demonstracijskim učinkom, ki ga lahko ima povišanje plač v javnem sektorju.

Slika 52: Nominalna rast plač je bila leta 2024 nekoliko nižja kot leto prej, a še vedno visoka

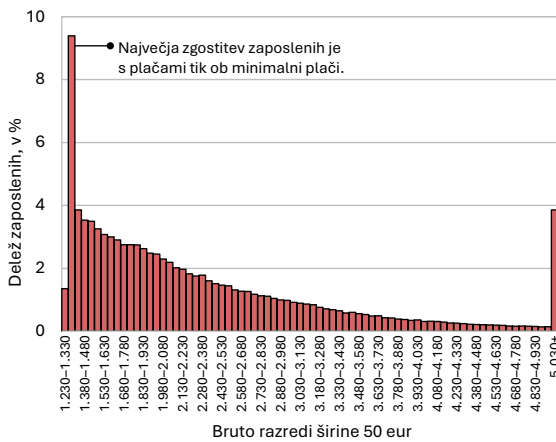
Slika 53: Zaradi dviga minimalne plače in pomanjkanja kadra, zlasti v sektorjih z relativno nizkimi plačami, je bila rast bruto plač lani najvišja v spodnjem delu plačne porazdelitve⁴⁹

⁴⁸ Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZTSPJS), 2024.

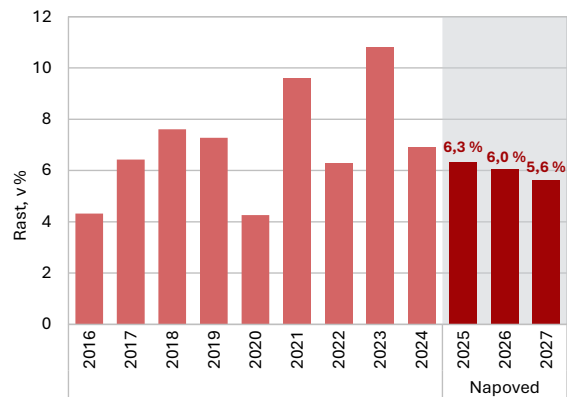
⁴⁹ Rast plač se navezuje na rast v septembru 2024 glede na september 2023. Novejši podatki v času priprave prikaza še niso bili na voljo. Porazdelitev plač je ocenjena na podlagi individualnih podatkov iREK obrazcev. Gre za neprečiščene podatke. Plače so v tem primeru seštevek posameznih polj »M«. Zaradi tega se lahko rast nekoliko razlikuje od tiste, ki bi bila prikazana na podlagi uradnih, prečiščenih, podatkov SURS. Porazdelitev je na dnu odrezana pri višini minimalne plače v posameznem letu, na vrhu pa ni omejena. Povprečna rast v prikazani porazdelitvi sicer sovпада z rastjo povprečne bruto plače po uradno objavljenih podatkih SURS za omenjeno obdobje.

Slika 54: Porazdelitev bruto plač je lani ostala močno zgoščena pri plačah okoli minimalne plače⁵⁰

Vir: SURS, preračuni UMAR

Slika 55: Ocena in napoved rasti nominalne prispevne osnove

Vir: SURS, napoved UMAR. Opomba: Napoved rasti nominalne prispevne osnove je izračunana kot zmnožek prejemnikov plač po plačni statistiki in bruto plače na zaposlenega.

Tabela 5: Napovedi rasti povprečne plače na zaposlenega

Stopnje rasti, v %	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2025	februar 2025
Bruto plača na zaposlenega – nominalno	6,2	6,6	6,2	5,5	5,5	5,1
- zasebni sektor	7,0	6,3	5,8	5,6	5,6	5,3
- javni sektor	4,6	7,1	6,7	5,2	5,2	4,8
Bruto plača na zaposlenega – realno	4,1	3,2	3,8	3,1	3,1	3,0
- zasebni sektor	4,9	2,9	3,5	3,2	3,3	3,1
- javni sektor	2,5	3,7	4,4	2,9	2,9	2,7

Vir: za leto 2024 SURS (2025), za obdobje 2025–2027 napoved UMAR.

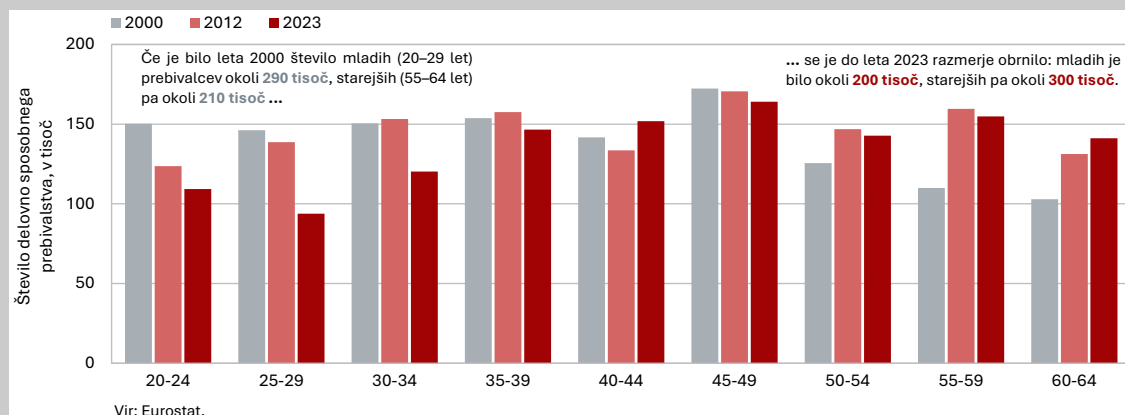
⁵⁰ Porazdelitev plač se nanaša na september 2024. Porazdelitev je na dnu odrezana pri višini minimalne plače, na vrhu pa pri vrednosti 10 tisoč EUR. Delež zaposlenih s plačami nad 5 tisoč EUR je seštet, v nasprotnem primeru bi bila porazdelitev bistveno podaljšana v desno in vizualno skrčena v spodnjem delu porazdelitve, s čimer bi bil uvid v ta del porazdelitve, v katerem je velika večina zaposlenih, otežen. Za ostale metodološke podrobnosti glej opombo 49.

Okvir 4

Pomanjkanje delovne sile v luči demografskih in drugih strukturnih sprememb na trgu dela

Pomemben dejavnik pomanjkanja delovne sile so demografski trendi, ki postopno, a vztrajno spreminjajo število in starostno strukturo delovno sposobnega prebivalstva na trgu dela. Na pomanjkanje kadra v Sloveniji in tudi v drugih razvitih državah vplivajo ciklični in strukturni dejavniki. Med slednje spada zlasti staranje prebivalstva. Število prebivalcev, starih 20–64 let, ki so najpogosteje delovno aktivni in s tem potencialna ponudba delovne sile, se izrazito zmanjšuje že od leta 2012⁵¹. S prehajanjem večjega števila zaposlenih s trga dela (v upokojeve), kot jih zaradi manjših generacij na trg dela vstopa (Slika 56), pa se spreminja tudi starostna struktura trga dela v smeri vedno večjega deleža starejših delovno aktivnih. Predvsem zaradi demografskih sprememb podjetja v zadnjem obdobju kljub umiritvi gospodarske rasti in zaposlovanja še naprej poročajo o velikem pomanjkanju kadra, saj morajo nadomeščati vedno večji delež zaposlenih, ki se upokojuje.

Slika 56: Demografska gibanja vplivajo na spremembe v starostni strukturi prebivalcev; zmanjšuje se število mladih, povečuje se število starejših – ponudba delovne sile se zmanjšuje

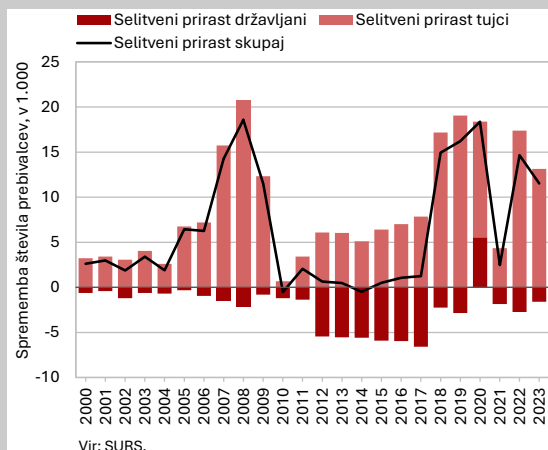
Privabljanje tuje delovne sile je zato vse pomembnejši del ohranjanja obsega oz. rasti zaposlenosti. V Slovenijo se je v obdobju 2013–2023 priselilo 81 tisoč več oseb, kot se jih je iz nje odselilo (t. i. pozitiven neto selitveni prirast), zaradi česar je zaposlenost naraščala (Slika 57)⁵². Po demografskih projekcijah EUROPOP2023 se bo v prihodnjih desetletjih zmanjševanje števila prebivalcev, starih 20–64 let, nadaljevalo. Le nadaljevanje visokega selitvenega prirasta, kakršen je bil v preteklih

⁵¹ Po podatkih raziskave Aktivno in neaktivno prebivalstvo (SURSTAT, 2025) se je v obdobju 2012–2023 število prebivalcev, starih 20–64 let, ki običajno participirajo na trgu dela, zmanjšalo za 90 tisoč, kar pomeni, da se je obseg potencialne delovne sile vsako leto zmanjšal za okoli 8 tisoč oseb. S prispodobno: število delovno sposobnega prebivalstva v omenjeni starosti se je od leta 2012 zmanjšalo za prebivalstvo celotnega mesta Maribor.

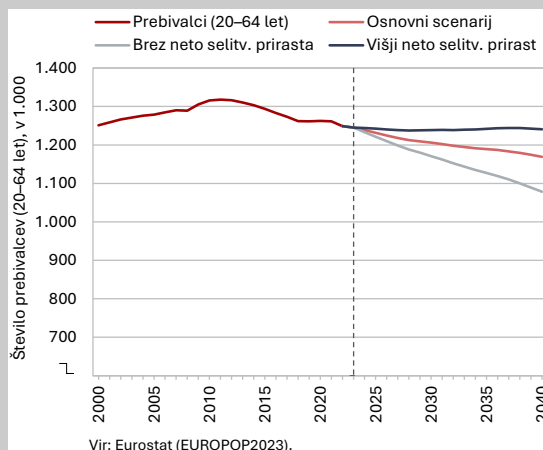
⁵² Večina priseljenih tujih državljanov je prišla iz držav nekdanje Jugoslavije, zlasti iz Bosne in Hercegovine, kjer zaradi relativno visoke brezposelnosti veliko oseb išče zaposlitvene priložnosti v tujini.

letih, bi lahko kratko- in srednjeročno omililo (a ne ustavilo) ta trend ter srednjeročno še omogočalo šibko rast zaposlenosti (Slika 58)⁵³.

Slika 57: Nadaljevanje visokega neto selitvenega prirasta ...

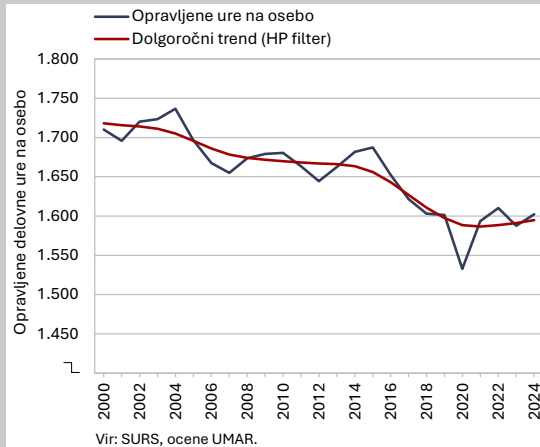
Slika 58: ... bi lahko omililo zmanjševanje števila delovno sposobnih prebivalcev

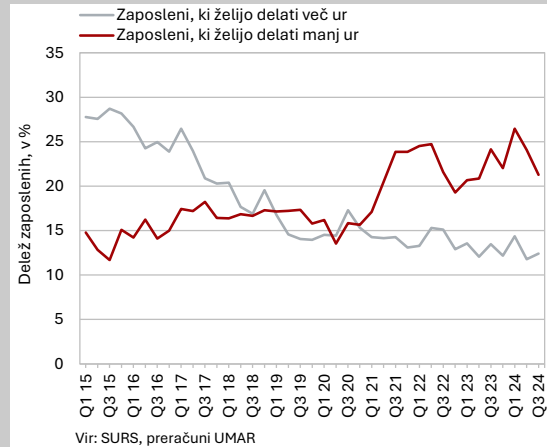
Dejavnik, ki prav tako vpliva na pomanjkanje delovne sile, je dolgoročni trend upadanja števila opravljenih delovnih ur na zaposlenega. Na ure kratkoročno vplivata gospodarski cikel in število delovnih dni v letu, dolgoročni trend pa je posledica sprememb v sektorski strukturi gospodarstva k manj delovno intenzivnim dejavnostim, novih oblik dela, večje participacije žensk, ki opravijo nekoliko manj ur plačanega dela, v zadnjih letih pa v večji meri tudi preferenc med delovnim in prostim časom. Delež zaposlenih, ki bi želeli povečati svoj obseg delovnih ur, vztrajno upada, narašča pa delež tistih, ki bi želeli opravljati manj ur, kar je bilo še posebej značilno za obdobje neposredno po krizi zaradi covid-19 (Slika 60). Število opravljenih ur se je v zadnjih dveh letih sicer nekoliko povečalo, kar je po naši oceni posledica umirjanja zaposlovanja v kombinaciji s še vedno prisotnim pomanjkanjem delovne sile, zaradi česar podjetja pogosteje povečajo obseg dela obstoječim zaposlenim. Kljub temu pa so možnosti, da bi se v prihodnje opravljene ure na zaposlenega bistveno povečale, razmeroma majhne zaradi večletnega upadanja: opravljene delovne ure na zaposlenega so bile v letu 2023 glede na leto 2000 manjše za okoli 7 % (Slika 59).

⁵³ Visok neto selitveni prirast je v projekcijah EUROPOP2023 (9.702 neto priseljenih letno v obdobju 2023–2100) opredeljen kot nadaljevanje selitvenega prirasta, ki je značilen za zadnjih nekaj let in je zgodovinsko visok. Neto selitveni prirast je v obdobju 2010–2017 v povprečju znašal zgolj okoli 600 oseb letno, v obdobju 2018–2022 pa okoli 13 tisoč (Eurostat, 2023).

Slika 59: Za trg dela je značilen tudi dolgoročni trend zmanjševanja števila opravljenih delovnih ur na zaposleno osebo, ...

Slika 60: ... kar je med drugim tudi posledica sprememb v preferencah med službenim in prostim časom

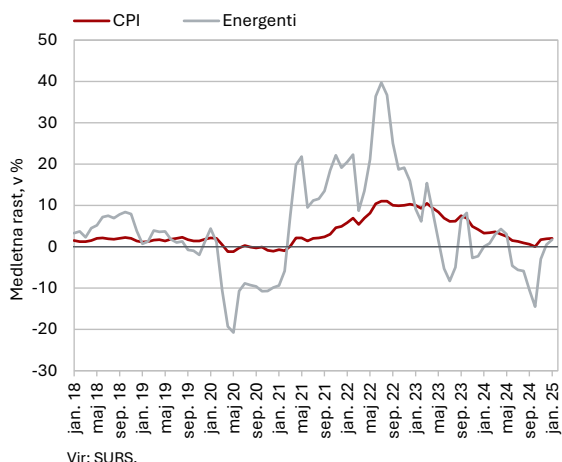
2.5 Inflacija

Inflacija se je do konca leta 2024 znižala na 1,9 % (povprečna je bila 2-odstotna), kar je bilo za več kot polovico nižje kot leto pred tem (4,2 %). K umirjanju je največ prispevala nižja rast cen storitev in tudi neenergetskega industrijskega blaga. Na dinamiko medletne inflacije so vplivali tudi močni učinki osnove, večinoma povezani z ukrepi za blaženje druginje iz leta 2023. Medletna inflacija se je tako postopoma umirjala do oktobra, ko je dosegla najnižjo (ničelno) raven, nato pa se je do konca leta povišala na 1,9 %. Skok je bil najizrazitejši novembra, ko je k pričakovanemu zvišanju pomembno prispevala osnova zaradi celotne oprostitev plačila prispevka za OVE in SPTE novembra 2023. Poleg tega se je novembra lani cena elektrike zaradi prehoda v visoko sezono pri obračunu omrežnine mesečno povišala za 16,8 %.⁵⁴ Cene energentov, ki so bile tako še oktobra medletno nižje za skoraj 15 %, so bile konec leta višje za 0,5 %, tako je bil prispevek energentov k inflaciji konec leta minimalen (0,1 o. t.). Skoraj polovico so k inflaciji lani prispevale višje cene storitev, predvsem tistih, po katerih je povpraševanje razmeroma veliko, pri čemer se te storitve večinoma soočajo tudi s pomanjkanjem delovne sile in večjimi stroškovnimi pritiski, povezanimi z rastjo plač (na primer gostinstvo). Se je pa rast cen storitev znatno umirila v primerjavi z letom 2023 (s 6 % na 2,7 %), čeprav je še vedno presegala rast cen življenjskih potrebščin. Medletna rast cen hrane se je leta 2023 in v prvi polovici preteklega leta znatno umirila, po dvomestni rasti v letu 2022 (maja 2024 so bile cene hrane medletno celo malo nižje). Nato se je v drugi polovici leta rast cen hrane ponovno nekoliko povišala in je decembra znašala 2,3 %.⁵⁵ Cene trajnega blaga so se z umiranjem razmer na mednarodnih energetskih in surovinskih trgih ter z odpravo težav v dobavnih verigah nadalje umirjale in se znižale drugo leto zapored (lani za 0,8 %). Cene poltrajnega blaga pa so se povišale, njihova rast je bila lani z 2 % primerljiva z letom pred tem. Umirjanje rasti cen neenergetskega industrijskega blaga in tudi cen storitev se je odrazilo na hitrem zniževanju osnovne inflacije, ki se je s 5,2 % konec leta 2023 lani decembra znižala na 1,9 %.

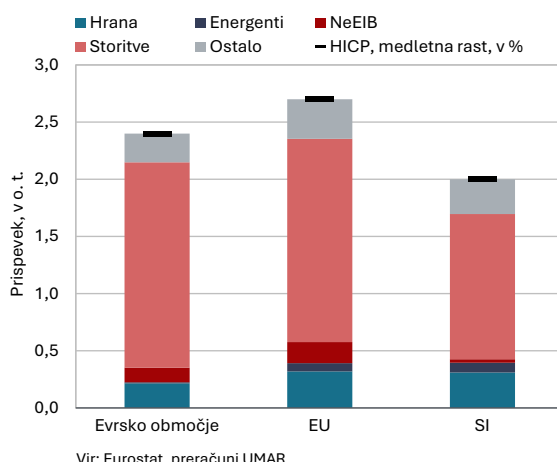
⁵⁴ Brez ukrepa vlade, ki je še nekoliko znižal regulirano ceno električne energije, bi bila po oceni MOPE podražitev približno dvakrat višja.

⁵⁵ Za približno desetino so bile višje cene sladkorja, nekoliko izraziteje so se povečale tudi cene olja in maščob (7,4 %).

Slika 61: Zaradi ukrepov medletne cene energentov precej nihajo

Slika 62: K letni inflaciji v Sloveniji in EU so lani največ prispevale storitve (december 2024)

Letos pričakujemo umirjeno rast cen v večini skupin, še najprej bo pri storitvah presegala skupno rast cen; na dinamiko inflacije bodo pomembno vplivali (pretekli in tekoči) ukrepi ter njihovo iztekanje, zato bi bila lahko inflacija konec leta 2025 (2,7 %) višja kot lani decembra. Kratkoročna inflacijska pričakovanja v evrskem območju so se po mnenju profesionalnih napovedovalcev stabilizirala okoli inflacijskega cilja, okoli njega pa se ohranjajo tudi dolgoročna inflacijska pričakovanja (ECB, 2025c). V Sloveniji je bila januarja inflacija malenkost višja (2 %) kot decembra, je pa, merjeno s HICP (2,3 %), ostala nižja kot v povprečju evrskega območja (2,5 %). Za letos predpostavljamo, da bodo razmere na mednarodnih trgih energentov v obdobju napovedi razmeroma stabilne, bodo pa medletne rasti cen energentov precej nihale zaradi izteka začasnih ukrepov predvsem za blaženje posledic prehoda na nov sistem obračuna omrežnine.⁵⁶ Februarja bo na gibanje inflacije tako vplival Zakon o nujnih ukrepih za omilitev posledic obračuna visoke omrežnine za gospodinjске odjemalce (Ur. l. št 9/25, 2025), s čimer se bo začasno znižala medletna rast cen življenjskih potrebščin, ki pa se bo po izteku ukrepa konec februarja v marcu ponovno nekoliko okrepila. K mesečni rasti bo takrat prispeval tudi iztek regulacije cen električne energije, medtem ko je vlada popolno oprostitev plačila prispevka za OVE in SPTE podaljšala do konca junija, kar bo poleg prehoda na nižjo sezono pri obračunavanju omrežnine omililo mesečno rast cen električne energije. Nizka osnova zaradi ukrepov za blaženje posledic visokih cen električne energije, sprejetih konec lanskega leta, bi lahko vplivala tudi na povišanje medletne inflacije konec leta. Rast cen storitev se bo ohranjala na nadpovprečni ravni v celotnem napovednem obdobju, na kar bosta še naprej pomembno vplivala pomanjkanje delovne sile v nekaterih dejavnostih in nadaljnja rast plač. Rast cen neenergetskega industrijskega blaga bo zmerna in bo ob relativno višji rasti cen storitev ohranjala osnovno inflacijo okoli 2 %. Pričakujemo, da bo rast cen hrane, ob predpostavljeni odsotnosti večjih šokov

⁵⁶ Letos se izteče več ukrepov za blaženje energetske druginje: konec februarja se izteče (i) Zakon o nujnih ukrepih za omilitev posledic obračuna visoke omrežnine za gospodinjске odjemalce in (ii) regulacija cen električne energije. Regulacija cen naftnih derivatov in oprostitev plačevanja prispevka za OVE in SPTE se iztečeta sredi leta.

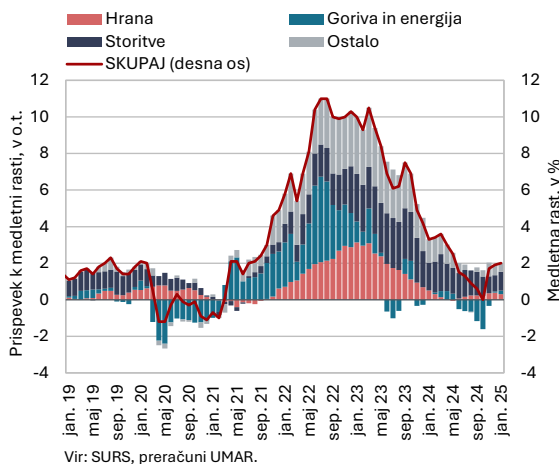
na trgih surovin in zmernem podnebnem vplivu, umirjena. V odsotnosti šokov se bo inflacija po letu 2025 tako še nekoliko znižala in se gibala okoli 2 %.

Tabela 6: Napoved inflacije

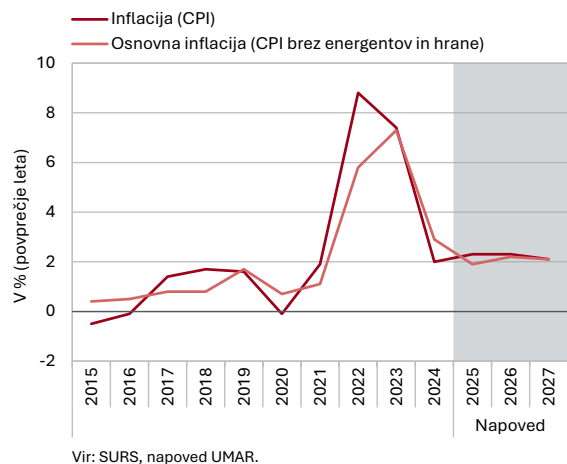
V %	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2025	februar 2025
Inflacija – dec./dec.	1,9	3,3	2,7	2,2	2,2	2,1
Inflacija – povprečje leta	2,0	3,3	2,3	2,3	2,3	2,1

Vir: za leto 2024 SURS (2025), za obdobje 2025–2027 napoved UMAR.

Slika 63: K nadaljnjemu umirjanju inflacije so največ prispevale nižje rasti cen storitev in neenergetskega industrijskega blaga

Slika 64: Inflacija bo ob odsotnosti šokov umirjena, na njeno dinamiko pa bodo še naprej pomembno vplivali tudi ukrepi za blaženje visokih cen energentov

2.6

Tekoči račun plačilne bilance

Presežek tekočega računa plačilne bilance je lani ostal visok. V primerjavi z letom prej se je povečal za 426,4 mio EUR in znašal 3,3 mrd EUR ali 4,9 % BDP. Ob hitrejši rasti izvoza od uvoza blaga je k višjemu presežku največ prispeval saldo blagovne menjave. Pogoji menjave so se izboljšali za 0,8 %⁵⁷ in so k povečanju blagovnega presežka (za 247 mio EUR) prispevali približno 339 mio EUR, količinska gibanja pa so imela negativen vpliv v višini 92 mio EUR. Nadalje se je povečal storitveni presežek, zlasti v menjavi tehničnih, s trgovino povezanih storitev, deloma pa tudi v menjavi nekaterih na znanju temelječih storitev (telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve, finančne storitve ter storitve raziskav in razvoja). K izboljšanju salda plačilne bilance pa sta prispevala tudi nižja primanjkljaja primarnih in sekundarnih dohodkov. Prvi se je znižal zaradi manjših neto plačil davkov na

⁵⁷ Glede na to, da je delež energentov, surovin in hrane v uvozu višji kot v izvozu, volatilitnost njihovih cen, ki je razmeroma visoka, pomembno vpliva na gibanje pogojev menjave (razmerje med rastjo izvoznih in uvoznih cen) in posledično tudi na saldo tekočega računa plačilne bilance. Zunanjetrgovinski cenovni šoki sicer dolgoročno pojasnijo petino spremembe salda menjave s tujino.

proizvodnjo in uvoz ter večjih neto prejetih obresti od finančnih naložb v vrednostne papirje in za vloge na računih v tujini. Nižji primanjkljaj sekundarnih dohodkov pa je večinoma izhajal iz manjših vplačil v proračun EU iz naslova bruto nacionalnega dohodka in davka na dodano vrednost.

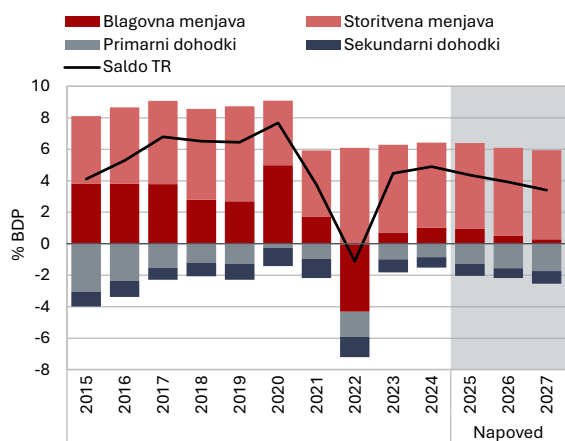
Presežek tekočega računa plačilne bilance se bo v obdobju 2025–2027 postopoma zniževal do 3,4 % BDP. Z rastjo investicij se bo investicijsko-varčevalna vrzel v prihodnjih letih nekoliko zmanjšala. Presežek v blagovni menjavi se bo ob približno nespremenjenih pogojih menjave postopoma zniževal in bo posledica nižje realne rasti izvoza od uvoza. Rast storitvenega presežka pa se bo v obdobju napovedi nadaljevala v vseh glavnih skupinah storitvene menjave, še zlasti v menjavi transportnih storitev in ostalih poslovnih storitev, pa tudi storitev, povezanih s turizmom. Primanjkljaja v bilancah primarnih in sekundarnih dohodkov se bosta v obdobju 2025–2027 povečala. Pričakujemo večja neto plačila obresti tujini⁵⁸, pa tudi neto odlive dohodkov od lastniškega kapitala, prav tako tudi nekoliko nižji presežek dohodkov od dela ob nadaljnji rasti zaposlovanja tujih državljanov. Primanjkljaj sekundarnih dohodkov se bo povečeval predvsem zaradi večjih neto vplačil v proračun EU.

Tabela 7: Napoved tekočega računa plačilne bilance – plačilnobilančna statistika

	2024	2025		2026		2027
		september 2024	februar 2025	september 2024	februar 2024	februar 2024
Tekoči račun, v mio EUR	3.285	1.649	3.067	1.570	2.892	2.634
Tekoči račun, delež v primerjavi z BDP, v %	4,9	2,3	4,4	2,1	3,9	3,4

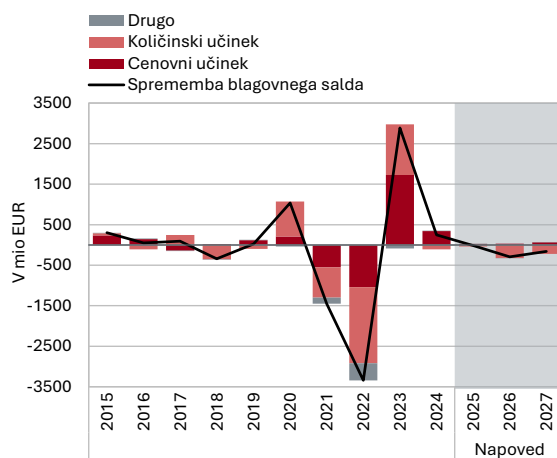
Vir: za leto 2024 BS (2025), za obdobje 2025–2027 napoved UMAR.

Slika 65: Presežek tekočega računa se bo v obdobju napovedi postopoma zmanjševal zaradi zniževanja presežka v blagovni menjavi, ...

Vir: BS, preračuni in napoved UMAR.

Slika 66: ... ki bo posledica nižje rasti izvoza od uvoza ob približno nespremenjenih pogojih menjave

Vir: SURS, BS, preračuni in napoved UMAR.

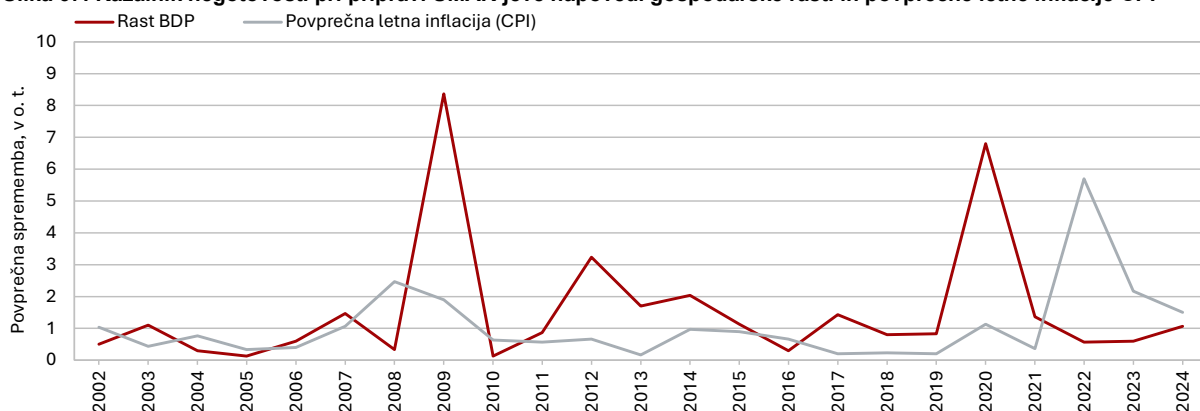
⁵⁸ Pričakuje se postopno zniževanje prejetih obresti BS glede na predvideno zniževanje obrestne mere glavnega refinanciranja. Pri izdatkih predvidevamo višja plačila obresti na povečano zadolževanje z obveznicami.

3

Tveganja za uresničitev napovedi

Pripravo makroekonomskih napovedi vedno spremlja negotovost, ki pa se je v zadnjih letih povečala. S kazalnikom, pripravljenim po vzoru Grzegorzcyk in Papadia (2022), prikazujemo stopnjo negotovosti pri pripravi napovedi gospodarske rasti in povprečne letne inflacije. Kazalnik nam pokaže, za koliko se v povprečju zadnje napovedi UMAR (jesenske) za posamezno leto razlikujejo od predhodnih napovedi (pomladanskih, pripravljenih v istem letu, ter pomladanskih in jesenskih, pripravljenih v predhodnem letu) za isto leto.⁵⁹ Nepredvidljivi dogodki (epidemija covid-19, začetek vojne v Ukrajini, druge geopolitične napetosti in energetska kriza) so v zadnjih letih vplivali na povišanje vrednosti tega kazalnika pri obeh agregatih.

Slika 67: Kazalnik negotovosti pri pripravi UMAR-jeve napovedi gospodarske rasti in povprečne letne inflacije CPI

Vir: izračuni UMAR po vzoru Grzegorzcyk in Papadia (2022).

Tudi uresničitev Pomladanske napovedi spremljajo znatna tveganja, povezana predvsem z razmerami v mednarodnem okolju, v manjši meri pa tudi v domačem. Tveganja so večinoma negativna in večja kot lani jeseni.

Največje tveganje iz mednarodnega okolja za nižjo napoved BDP kot v osrednjem scenariju izhaja iz močno povečane negotovosti (ki je sicer delno že vključena v osnovne predpostavke), povezana pa je z morebitnim stopnjevanjem protekcionističnih ukrepov ZDA in povračilnih ukrepov prizadetih držav. To bi namreč lahko zavrlo pričakovano postopno okrevanje rasti aktivnosti in umirjanje inflacije v trgovinskih partnericah. Neposredna trgovina med Slovenijo in ZDA ni velika (2,2 % blagovnega izvoza in 0,9 % blagovnega uvoza)⁶⁰, zato bi imelo zvišanje oz. uvedba dodatnih carin ZDA na uvoz iz EU na slovensko gospodarstvo predvsem posredni vpliv prek naših pomembnih trgovinskih partneric, ki so bolj vpete v trgovino z ZDA, zlasti Nemčije, ki ima med državami EU daleč največji obseg izvoza v ZDA (32 % celotnega EU izvoza v ZDA)⁶¹. EU je za ZDA vir pomembnih izdelkov, vključno s sestavinami za zdravila in farmacevtskimi izdelki, motornimi vozili, naprednimi

⁵⁹ Podobno gibanje kazalnika je značilno tudi za druge institucije, vključene v oceno uspešnosti napovedi.

⁶⁰ Plačilnobilančni podatki. Po zunanjetrgovinski statistiki je vrednost uvoza iz ZDA precej višja zaradi poslov oplemenitenja blaga (v povezavi z organskimi kemičnimi proizvodi).

⁶¹ Sicer je imela EU leta 2023 z ZDA 157 mrd EUR presežka v blagovni menjavi in 109 mrd EUR primanjkljaja v storitvah.

stroji in opremo ter deli, letali in komponentami za vesoljsko letalstvo. Na drugi strani pa je EU največji kupec ameriške nafte in zemeljskega plina, iz ZDA pa uvozi tudi veliko medicinskih in farmacevtskih izdelkov. Vplivi protekcionističnih ukrepov bi po različnih scenarijih lahko znižali rast BDP v EU za nekaj desetink odstotne točke⁶², kar bi vplivalo tudi na slovenski izvozni sektor. Ključni vpliv bi bil posreden, slovenski izvoz bi se znižal zaradi nižjega izvoza naših najpomembnejših trgovinskih partneric na ameriški trg. V primeru uresničitve scenarija s povračilnimi ukrepi (npr. scenarij ii v opombi 62), bi se rast slovenskega izvoza glede na osrednji scenarij upočasnila za slabo odstotno točko. Temu moramo dodati še povečano negotovost, ki je ta scenarij ne zajame in jo je težko kvantificirati, a hkrati zelo pomembno negativno vpliva na ekonomsko aktivnost, še posebej na investicijske odločitve. Izkušnja ob dvigu carin v ZDA v letih 2018/19 je pokazala, da je povečana negotovost glede trgovinske politike znižala investicije, predvsem v predelovalnih dejavnostih (IMF, 2024). Izjemno velika je negotovost tudi v začetku leta 2025, kar kažejo rekordne vrednosti indeksa trgovinske negotovosti v januarju. Delno je to že upoštevano v osrednjem scenariju, vztrajanje negotovosti na visoki ravni ali njeno povečanje bi še dodatno negativno vplivalo na ekonomsko aktivnost, predvsem prek nižjih investicij v sektorjih, izpostavljenih mednarodni trgovini. Ob predpostavki uvedbe 10-odstotnih carin in povračilnih ukrepov EU ter povečane in dlje trajajoče negotovosti glede trgovinskih politik, bi bila gospodarska rast v Sloveniji lahko nižja za približno pol o. t. Zvišanje obstoječih carin za avtomobile na 25 % bi ta učinek dodatno povečalo⁶³. S stopnjevanjem carin tudi za države izven EU se dodatno povečuje tveganje za upočasnitev rasti svetovne trgovine, motnje v dobavnih verigah in še močnejše posredne vplive, hkrati pa tudi možnost povečane izpostavljenosti evropskih (in slovenskih) gospodarstev tuji konkurenci, ki bi se iz ZDA preusmerila na trge, kjer so posredno ali neposredno bolj prisotna slovenska podjetja.

Velika ostaja tudi geopolitična negotovost, predvsem v povezavi z razvojem dogodkov na Bližnjem vzhodu in v Ukrajini, prisotna pa so tudi druga tveganja, ki bi lahko upočasnila rast evropskega gospodarstva v času, ko se to že dlje sooča s težavami zaradi zmanjšanja konkurenčnosti in strukturnimi težavami. Zaostrovanje razmer na območjih vojnih konfliktov bi lahko na gospodarskem področju privedlo do višjih cen energentov, hrane in prevoza ter motenj v dobavnih verigah, kar bi dodatno zavrlo svetovno trgovino in rast evropskega gospodarstva. Prav tako bi lahko privedlo do zvišanja inflacije, kar bi lahko vodilo k ponovnemu zaostrovanju denarne politike. V evrskem območju tveganja za ohranjanje povišane inflacije dodatno izhajajo tudi iz dalj časa trajajoče višje rasti plač od produktivnosti ob pomanjkanju usposobljene delovne sile in posledično tudi višje storitvene inflacije⁶⁴. Nenazadnje lahko predvsem na višjo rast cen hrane in elektrike od predvidene

⁶² Nemški ekonomski inštitut IfW Kiel je z modelom KITE ocenil vpliv uvedbe carin na BDP v primeru treh scenarijev: i) ZDA uvedejo 25-odstotne carine za Mehiko in Kanado ter 10-odstotne za vse ostale države; ii) scenarij i + povračilni ukrep EU in Kitajske z 10-odstotnimi carinami na uvoz iz ZDA; iii) scenarij ii + nadaljnje stopnjevanje s strani ZDA z zvišanjem obstoječih carin na uvoz avtomobilov iz EU na 25 %. V primeru prvega scenarija bi se realni BDP v EU in Nemčiji kratkoročno zmanjšal za manj kot 0,2 %, v primeru drugega scenarija nekoliko več kot 0,2 %, v primeru tretjega pa bi se BDP EU znižal za okoli 0,25 %, nemški BDP pa za 0,3 % (IfW Kiel, 2025).

⁶³ Ocena učinkov se ne nanaša na koledarsko leto, ampak na 12 mesecev po uveljavitvi ukrepov. Ocene so stilizirane in jih spremlja širok pas negotovosti.

⁶⁴ Če podjetja višje rasti plač od produktivnosti ne bodo mogla absorbirati z dobički, lahko pride tudi do višje rasti cen blaga.

v osnovnem scenariju vplivajo tudi ekstremni vremenski dogodki, ki so v zadnjih letih vse obsežnejši ter pogostejši. Med tveganji v mednarodnem okolju, ki bi lahko upočasnili rast evropskega gospodarstva, je tudi morebitna večja politična negotovost v nekaterih evropskih državah, ki bi lahko negativno vplivala na odločitve podjetij za naložbe in gospodinjstev za potrošnjo. Dodatno negativno tveganje pa je tudi soočanje s strukturnimi izzivi v evropskem proizvodnem sektorju (dražji energenti, hiter tehnološki napredek, spremenjene preference potrošnikov in svetovna konkurenca), zlasti v avtomobilski industriji. Za rast svetovne trgovine je pomemben tudi tempo gospodarskega okrevanja Kitajske.

Tudi v domačem okolju so prisotna nekatera negativna tveganja, povezana pa so predvsem z zmogljivostmi za izvedbo obsežnih investicijskih projektov in tudi z vplivi rasti stroškov dela na konkurenčnost. Tempo izvedbe predvidenih državnih investicij bo odvisen od uspešnega zagotavljanja zadostnih zmogljivosti, ki so omejene, morebitni zamiki pa bi bili lahko povezani s postopki oddaje javnih naročil in izbora projektov ter z omejenimi administrativnimi in kadrovskimi zmogljivostmi. V gradbenem sektorju, ki se že dlje sooča s pomanjkanjem delovne sile za enostavnejša dela, se v zadnjem času vse bolj izpostavlja tudi problem pomanjkanja inženirjev in projektantov. Dodatno povpraševanje po gradbenih delih ob razmeroma visoki stopnji izkoriščenosti zmogljivosti pa bi lahko vplivalo tudi na hitrejšo rast cen v gradbeništvu. Pomanjkanje delovne sile lahko vpliva tudi na hitrejšo rast plač, ne le v gradbeništvu, ampak tudi v nekaterih drugih dejavnostih, kar bi vplivalo na poslabšanje stroškovne konkurenčnosti gospodarstva in počasnejše zniževanje inflacije.

Možnosti za višjo gospodarsko rast od predvidene v osrednjem scenariju izhajajo iz morebitnega še uspešnejšega privabljanja delovne sile in pozitivnih učinkov celovitega črpanja sredstev EU skupaj z reformnimi ukrepi. Uspešnejše privabljanje tujih delavcev, ob podpori sprejetih in morebitnih dodatnih ukrepov, bi lahko še intenzivneje blažilo pomanjkanje delovne sile ter omejilo stroškovne pritiske, kar bi ugodno vplivalo na inflacijo in gospodarsko aktivnost. Črpanje celotnega paketa sredstev EU in pozitivni učinki reformnih ukrepov prinašajo priložnost za krepitev razvojnih vsebin, med katerimi so ključne: okrepitev podpore raziskavam, inovacijam in digitalizaciji za povečanje produktivnosti, zelena preobrazba s prehodom na bolj trajnosten gospodarski razvoj ter prilagoditve sistemov socialne zaščite, ki jih pretežno narekujejo demografska gibanja. Vse to ima lahko še bolj pozitiven učinek na gospodarsko rast, zlasti srednjeročno.

4 Rast potencialnega BDP

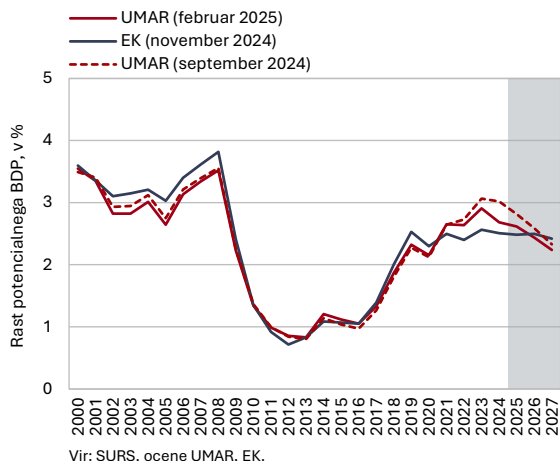
Oceni potencialnega BDP⁶⁵ in proizvodne vrzeli sta volatilni in izpostavljeni tveganju za poznejše spremembe. Potencialni BDP ni neposredno izmerljiv, ampak ga je treba oceniti, njegove ocene pa se lahko spreminjajo glede na vhodne podatke ali spremembe v uporabljeni metodologiji. Vhodni podatki se pogosto spreminjajo zaradi revizije rasti BDP v preteklih letih, sprememb v napovedi rasti BDP ali drugih vhodnih kategorij in sprememb v dolžini vključenih časovnih serij. Zaradi teh dejavnikov so lahko poznejše ocene potencialnega BDP in proizvodne vrzeli za isto obdobje, tudi preteklo, drugačne. V negotovih razmerah še posebej velja, da je ocene potencialnega BDP in proizvodne vrzeli smiselno upoštevati zgolj v kontekstu predpostavk in širše gospodarske slike, v kateri so bile narejene.

Po trenutni oceni naj bi rast potencialnega BDP letos in v prihodnjih dveh letih ostala zmerna. Rast potencialnega BDP se je od leta 2012 do leta 2019 postopoma krepila, v letu 2020 se je prehodno znižala zaradi učinka zdravstvene krize, v obdobju 2021–2024 pa ponovno nekoliko okrepila in v povprečju znašala 2,7 %. Pri tem ocenjujemo, da so bile posledice koronakrize za proizvodne dejavnike omejene zaradi obsežnih interventnih ukrepov. Letos in v prihodnjih dveh letih bo letna rast potencialnega BDP v povprečju 2,4-odstotna. Še vedno bo največji prispevek *skupne factorske produktivnosti* (1,2 o. t.), njena rast bo predvidoma podobna kot pred gospodarsko in finančno krizo. Prispevek *kapitala* bo v primerjavi s preteklimi nekaj leti nekoliko skromnejši (0,5 o. t.) ob predvideni nekoliko nižji rasti investicij.⁶⁶ Proizvodni dejavnik *delo* naj bi k potencialni rasti v obdobju 2025–2027 v povprečju prispeval 0,7 o. t., njegov prispevek pa se bo zaradi že visoke ravni zaposlenosti in stopnje aktivnosti, še posebej v starostni skupini 30–54 let, ter zmanjševanja prispevka delovnih ur postopno zmanjševal.

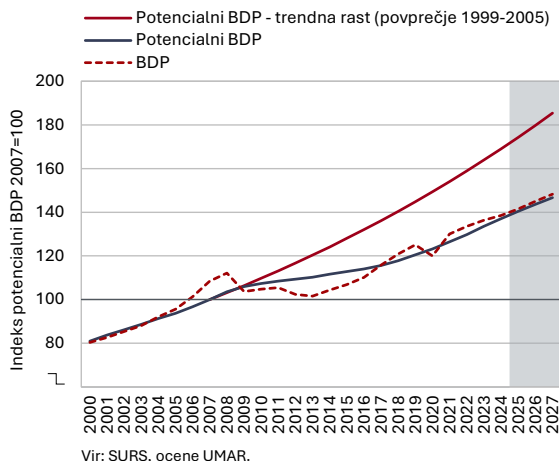
⁶⁵ Potencialni bruto domači proizvod je makroekonomski indikator, ki kaže, kakšen obseg proizvodnje lahko gospodarstvo doseže, ne da bi tvorilo dodatne inflacijske pritiske (s »pregrevanjem«). Kadar je gospodarstvo (dejanski BDP) nad ravnijo potencialnega BDP, to povzroči naraščanje inflacije (in obratno). Razliko med dejanskim BDP in potencialnim BDP, izraženo v odstotkih potencialnega BDP, imenujemo proizvodna vrzel. Na UMAR izračun potencialnega BDP temelji na metodi proizvodne funkcije. Metoda predpostavlja, da je potencialni BDP kombinacija proizvodnih dejavnikov *potencialnega dela* (ta je odvisen od demografskih dejavnikov, stopnje aktivnosti, opravljenih ur in naravne stopnje brezposelnosti), *kapitala* in *skupne factorske produktivnosti*. Metoda se ne razlikuje bistveno od metode, ki jo uporablja EK. Razlike med izračuni potencialnega BDP oz. proizvodne vrzeli med UMAR in EK so tako predvsem posledica: i) različnega časovnega obdobja napovedi, ii) razlik v napovedih makroekonomskih kazalnikov in iii) nekaterih vhodnih podatkov (na UMAR uporabimo avgustovsko revizijo podatkov SURS-a, pri seriji zaposlenosti po statistiki nacionalnih računov upoštevamo tudi popravek zaradi preloma v seriji v letu 2002, od jeseni 2023 pa uporabljamo tudi projekcijo prebivalstva EUROPOP2023 s scenarijem višje rasti selitvenega prirasta, s popravkom preteklih podatkov o prebivalcih za prelom v seriji v letih 2007–2008).

⁶⁶ Prispevek bo nižji tudi v primerjavi z daljšim obdobjem pred gospodarsko-finančno krizo, po kateri se je investicijska aktivnost precej upočasnila. Prispevek kapitala k potencialni rasti BDP je v obdobju 2000–2008, ko je bil razmeroma stabilen, v povprečju znašal 1,7 o. t.

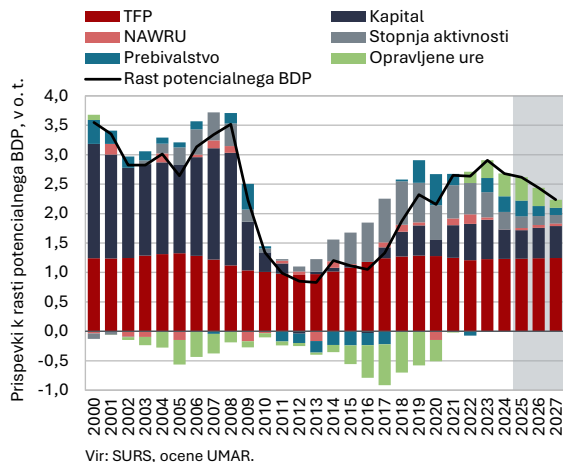
Slika 68: Sprememba potencialnega BDP, primerjava izračunov UMAR in EK

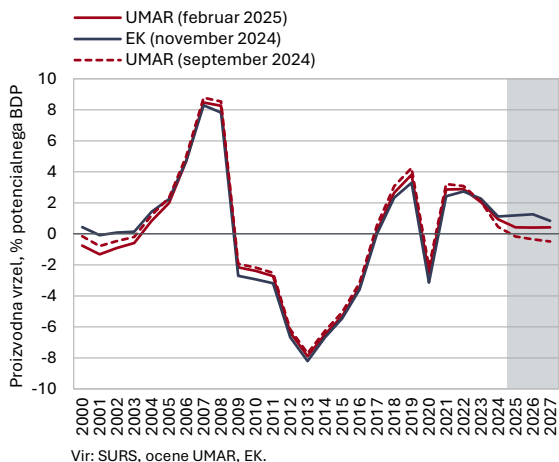
Slika 69: BDP in potencialni BDP

Slika 70: Prispevki posameznih komponent k potencialni rasti BDP

Slika 71: Proizvodna vrzel, primerjava izračunov UMAR in EK

5 Literatura in viri

- ACEA.** (2024a). New car registrations. ACEA. Pridobljeno s <https://www.acea.auto/>
- ACEA.** (2024b). The Automobile Industry - Pocket guide 2024/2025. ACEA. Pridobljeno s https://www.acea.auto/files/ACEA-Pocket-Guide_2024-2025.pdf
- Analitika GZS.** (2021a). Gospodarska napoved za Slovenijo za obdobje 2021 in 2023 (jesenska napoved oktober 2021). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/81319/gospodarska-pricakovanja-ugodna-tudi-po-mocnem-post-pandemicnem-preobratu-v-2021>
- Analitika GZS.** (2021b). Makroekonomska napoved za Slovenijo za obdobje 2021 in 2023 (pomladanska napoved marec 2021). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/79046/gospodarske-napovedi-2021-2023>
- Analitika GZS.** (2022). Gospodarska napoved za Slovenijo za obdobje 2022–2024 (pomladanska napoved marec 2022). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/82774/gospodarska-napoved-za-slovenijo-2022-2024-marec-2022>
- Analitika GZS.** (2023a). Gospodarska napoved za Slovenijo za obdobje 2023–2025 (jesenska napoved oktober 2022). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/85207/makroekonomska-napoved-okoli-2-odstotna-gospodarska-rast-v-naslednjih-treh-letih>
- Analitika GZS.** (2023b). Jesenska gospodarska napoved za Slovenijo za obdobje 2023–2026 (oktober 2023). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/87101/jesenska-gospodarska-napoved-za-slovenijo-za-obdobje-2023-2026-oktober-2023>
- Analitika GZS.** (2023c). Spomladanska gospodarska napoved za Slovenijo za obdobje 2023–2026 (marec 2023). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/86023/spomladanska-gospodarska-napoved-za-slovenijo-za-obdobje-2023-2026-maj-2023>
- Analitika GZS.** (2024a). Gospodarska napoved za Slovenijo 2024–2027 (jesenska napoved november 2024). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/89224/jesenska-gospodarska-napoved-za-slovenijo-za-obdobje-2024-2027-november-2024>
- Analitika GZS.** (2024b). Gospodarska napoved za Slovenijo 2024–2027 (pomladanska napoved marec 2024). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno s <https://analitika.gzs.si/Novice/ArticleId/88038/spomladanska-gospodarska-napoved-za-slovenijo-za-obdobje-2024-2027-april-2024>
- Analitika GZS.** (več let-). Konjunktorna gibanja (leta 2002–2019). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije.
- Andersson, M. K., Aranki, T. in Reslow, A.** (2017). Adjusting for information content when comparing forecast performance. *Journal of Forecasting*, 36(7), 784–794. <https://doi.org/10.1002/for.2470>
- Barchart.** (2025). Energies Futures Prices. Barchart. Pridobljeno s <https://www.barchart.com/futures/energies>
- BIS.** (2024). Central bank policy rates. Pridobljeno s <https://www.bis.org/statistics/cbpol.htm>
- BS.** (2025). Podatkovne serije Banke Slovenije. Ljubljana. Pridobljeno s https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/
- BS.** (več let-a). Gospodarska in finančna gibanja s projekcijami (leta 2013–2015). Ljubljana: Banka Slovenije.
- BS.** (več let-b). Napovedi makroekonomskih gibanj (leta 2016–2022). Ljubljana: Banka Slovenije.
- BS.** (več let-c). Poročilo o cenovni stabilnosti (leta 2007–2012). Ljubljana: Banka Slovenije.
- BS.** (več let-d). Poročilo o denarni politiki (leta 2004–2006). Ljubljana: Banka Slovenije.

- BS.** (več let-e). Pregled makroekonomskih gibanj z napovedmi (december, leta 2022–2024). Ljubljana: Banka Slovenije. Pridobljeno s [https://www.bsi.si/sl/publikacije?q\[type\]=12](https://www.bsi.si/sl/publikacije?q[type]=12)
- BS.** (več let-f). Pregled makroekonomskih gibanj z napovedmi (junij, leta 2023–2024). Ljubljana: Banka Slovenije. Pridobljeno s [https://www.bsi.si/sl/publikacije?q\[type\]=12](https://www.bsi.si/sl/publikacije?q[type]=12)
- BS.** (več let-g). Uresničevanje kratkoročnih usmeritev denarne politike BS (leta 2001–2003). Ljubljana: Banka Slovenije.
- Caldara idr.** (2025). The trade policy uncertainty index (TPU). Pridobljeno s <https://www.matteoiacoviello.com/tpu.htm>
- Consensus Economics.** (2023a). Eastern Europe Consensus Forecast (March 2023). London: Consensus Economics Inc.
- Consensus Economics.** (2023b). Eastern Europe Consensus Forecast (September 2023). London: Consensus Economics Inc.
- Consensus Economics.** (2024a). Eastern Europe Consensus Forecast (March 2024). London: Consensus Economics Inc.
- Consensus Economics.** (2024b). Eastern Europe Consensus Forecast (September 2024). London: Consensus Economics Inc.
- Consensus Economics.** (2025a). Consensus Forecasts (January 2025). Consensus Economics Inc.
- Consensus Economics.** (2025b). Eastern Europe Consensus Forecasts (January 2025). Consensus Economics Inc.
- De Santis idr.** (2024). Will the euro area car sector recover? ECB. Pridobljeno s <https://www.ecb.europa.eu/press/economic-bulletin/html/eb202404.en.html#toc20>
- ECB.** (2024). Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area, December 2024. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202412_eurosystemstaff~71a06224a5.sl.html
- ECB.** (2025a). ECB Statistical Data Warehouse [podatkovna baza]. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s <https://sdw.ecb.europa.eu/>
- ECB.** (2025b). Euro area bank lending survey. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/bank_lending_survey/html/ecb.blssurvey2024q4~e1ddaef19.en.html
- ECB.** (2025c). Survey of Professional Forecasters. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/survey_of_professional_forecasters/html/ecb.spf2025q1~12ccd2307f.en.html
- EIA.** (2025). Petroleum & Other Liquids Spot Prices. Washington, DC: U.S. Energy Information Administration. Pridobljeno s https://www.eia.gov/dnav/pet/pet_pri_spt_s1_d.htm
- EK.** (2024). European Economic Forecast, Autumn 2024. EK. Pridobljeno s https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2024-economic-forecast-gradual-rebound-adverse-environment_en
- EK.** (več let). European Economic Forecast (leta 2002–2024). Bruselj: Evropska komisija.
- Eurostat.** (2023). Population and demography. Population projections. Pridobljeno s <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography/population-projections/>
- Eurostat.** (2025). Eurostat [podatkovna baza]. Luxembourg: Eurostat. Pridobljeno s <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- FocusEconomics.** (2025a). Consensus Forecast Central & Eastern Europe (February 2025). FocusEconomics S.L.U.
- FocusEconomics.** (2025b). Consensus Forecast Euro Area (February 2025). FocusEconomics S.L.U.

- Gligorov, V. in Podkaminer, L.** (2006). Broader-based Growth Resilient to Global Uncertainties, wiiw Research Report št. 328. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/broader-based-growth-resilient-to-global-uncertainties-dlp-380.pdf>
- Gligorov, V. in Podkaminer, L.** (2007). Private Consumption and Flourishing Exports Keep the Region on High Growth Track, wiiw Research Report št. 335. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/private-consumption-and-flourishing-exports-keep-the-region-on-high-growth-track-dlp-409.pdf>
- Gligorov, V., Pöschl, J. in Richter, S.** (2004). As East You Go, the More They Grow: Transition Economies in a New Setting, wiiw Research Report št. 308. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/as-east-you-go-the-more-they-grow-transition-economies-in-a-new-setting-dlp-278.pdf>
- Gligorov, V. in Richter, S.** (2007). High Growth Continues, with Risks of Overheating on the Horizon, wiiw Research Report št. 341. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/high-growth-continues-with-risks-of-overheating-on-the-horizon-dlp-432.pdf>
- Grzegorzczak, M. in Papadia, F.** (2022). Measuring macroeconomic uncertainty during the euro's lifetime, Working Paper 10/2022. Bruselj: Bruegel. Pridobljeno s <https://www.bruegel.org/sites/default/files/2022-06/WP-10%20%281%29.pdf>
- Havlik, P.** (2002). EU Enlargement: Economic Impacts on Austria and the Five Accessing Central European Countries, wiiw Research Report št. 290. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/eu-enlargement-economic-impacts-on-austria-and-the-five-accessing-central-european-countries-dlp-217.pdf>
- Havlik, P.** (2003). Transition Countries in 2003: Reforms and Restructuring Keep the Global Economic Slowdown at Bay, wiiw Research Report št. 297. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/transition-countries-in-2003-reforms-and-restructuring-keep-the-global-economic-slowdown-at-bay-dlp-239.pdf>
- Havlik, P., Podkaminer, L. in Gligorov, V.** (2005). Accelerating GDP Growth, Improved Prospects for European Integration, wiiw Research Report št. 314. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/accelerating-gdp-growth-improved-prospects-for-european-integration-dlp-303.pdf>
- ICE.** (2024). Dutch TTF Gas Futures. Pridobljeno s <https://www.theice.com/products/27996665/Dutch-TTF-Gas-Futures/data?marketId=5360399>
- IfW Kiel.** (2024). Kieler Konjunktur-Berichte Nr. 119 (2024/Q4). Kiel Institute for the World Economy. Pridobljeno s https://www.ifw-kiel.de/fileadmin/Dateiverwaltung/IfW-Publications/fis-import/b6400436-e48e-4080-8751-9b6736201b75-KKB_119_2024-Q4_Welt_DE.pdf
- IfW Kiel.** (2025). Tariffs and Trade Wars. Kiel Institute for the World Economy. Pridobljeno s <https://www.ifw-kiel.de/topics/tariffs-and-trade-wars/>
- IMF.** (2024). World Economic Outlook, October 2024: Policy Pivot, Rising Threats. IMF. Pridobljeno s <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/10/22/world-economic-outlook-october-2024>
- IMF.** (2025). World Economic Outlook Update, January 2025. IMF. Pridobljeno s <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2025/01/17/world-economic-outlook-update-january-2025>
- IMF.** (več let). World Economic Outlook (leta 2002–2024). Washington, DC: Mednarodni denarni sklad.
- MF.** (2024a). Odhodki državnega proračuna za energetska draginja [interni podatki]. Ljubljana: Ministrstvo za finance.
- MF.** (2024b). Odhodki državnega proračuna za poplave [interni podatki]. Ljubljana: Ministrstvo za finance.

- MF.** (2025). Proračunski skladi. Ljubljana: Ministrstvo za finance. Pridobljeno s <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-finance/o-ministrstvu/direktorat-za-proracun/#e241596>
- Nenadič Senica, T., Golob Šušteršič, T., Hribnik, M. in Brodar, U. (b. d.).** Pregled gibanj v avtomobilski industriji v Sloveniji in EU [v pripravi]. Ljubljana: UMAR.
- OECD.** (2024a). Economic Outlook, December 2024. Pridobljeno s https://www.oecd.org/en/publications/2024/12/oecd-economic-outlook-volume-2024-issue-2_67bb8fac.html
- OECD.** (2024b). Economic Outlook, Interim Report, February 2024. Pridobljeno s <https://www.oecd.org/economic-outlook/february-2024/>
- OECD.** (2025). Trade in Value Added (TiVA). Pridobljeno s <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/trade-in-value-added.html>
- OECD.** (več let). OECD Economic Outlook: Statistics and Projections (leta 2020–2024). Pariz: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Pridobljeno s https://www.oecd-ilibrary.org/economics/data/oecd-economic-outlook-statistics-and-projections_eo-data-en
- Podkaminer in Gligorov, V.** (2006). Strong Growth, Driven by Exports in the NMS and by Consumption in the Future EU Members, wiiw Research Report št. 325. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/strong-growth-driven-by-exports-in-the-nms-and-by-consumption-in-the-future-eu-members-dlp-355.pdf>
- Podkaminer, L.** (2003). Transition Countries Resist Global Slowdown: Productivity Gains Offset Effects of Appreciation, wiiw Research Report št. 293. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/transition-countries-resist-global-slowdown-productivity-gains-offset-effects-of-appreciation-dlp-222.pdf>
- Podkaminer, L.** (2004). Transition Countries on the Eve of EU Enlargement, wiiw Research Report št. 303. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/transition-countries-on-the-eve-of-eu-enlargement-dlp-260.pdf>
- Podkaminer, L. in Hunya, G.** (2005). Back from the Peak, Growth in Transition Countries Returns to Standard Rate of Catching-up, wiiw Research Report št. 320. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/back-from-the-peak-growth-in-transition-countries-returns-to-standard-rate-of-catching-up-dlp-330.pdf>
- Pöschl, J.** (2002). Transition Countries Face Up to Global Stagnation: Is it Catching?, wiiw Research Report št. 283. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/transition-countries-face-up-to-global-stagnation-is-it-catching-dlp-209.pdf>
- S&P Global.** (2024). S&P Global Eurozone Composite PMI. Pridobljeno s <https://www.pmi.spglobal.com/Public/Home/PressRelease/df1eb8e3228b44c2aaf645b14f9e36c5>
- SURS.** (2025). Si-stat [podatkovna baza]. Ljubljana: Statistični urad RS. Pridobljeno s <https://pxweb.stat.si/sistat/si>
- Svetovna banka.** (2024). Commodity Markets. Washington, DC: Svetovna banka. Pridobljeno s <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets>
- UMAR.** (2018). Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2018. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2018/JesenskaNapoved2018-22okt.pdf
- UMAR.** (2020). Poletna napoved gospodarskih gibanj 2020. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.si/fileadmin/user_upload/napovedi/vmesna/poletna_2020/slovenska/Poletna_napoved_2020.pdf
- UMAR.** (več let-a). Jesenska napoved gospodarskih gibanj (leta 2005–2024). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.
- UMAR.** (več let-b). Jesensko poročilo (leta 1997–2006). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.

- UMAR.** (več let-c). Pomladanska napoved gospodarskih gibanj (leta 2005–2024). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.
- UMAR.** (več let-d). Pomladno poročilo (leta 1997–2006). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.
- UN Comtrade.** (2025). UN Comtrade Database [podatkovna baza]. New York: United Nations Statistics Division. Pridobljeno s <https://comtrade.un.org/data/>
- WIIW.** (2024). Trump 2.0 - protectionism and trade wars ahead. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/trump-2-0--protectionism-and-trade-wars-ahead-n-650.html>
- WIIW.** (2025). Monthly Report No. 1, January 2025. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/monthly-report-no-1-2025-p-7108.html>
- WIIW.** (več let-a). WIIW Current Analyses and Forecasts. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/publications-17-all-all-10-year-desc-0-.html>
- WIIW.** (več let-b). WIIW Forecast Report (leta 2014–2024). Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/wiiw-forecast-reports-ps-50.html>
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS).** (2024). Ur. l. RS, št. 95/24. Pridobljeno s <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8826>
- ZJF-H. ZJF-H – Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah.** (2018). Ur. l. RS, št. 13/2018. Pridobljeno s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-0544>
- ZNUOPOVO – Zakon o nujnih ukrepih za omilitev posledic obračuna visoke omrežnine za gospodinjske odjemalce (ZNUOPOVO).** (2025). Ur. l. RS, št. 9/25. Pridobljeno s <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO1227>
- ZRSZ.** (2025). Registrirana brezposelnost. Ljubljana: Zavod RS za zaposlovanje. Pridobljeno s <https://www.ess.gov.si/partnerji/trg-dela/trg-dela-v-stevilkah/registrirana-brezposelnost/>

1 Priloga: Ocena uspešnosti napovedi

1.1 Uvod

Poglavje obravnava oceno uspešnosti napovedi ob upoštevanju podatkov o rasti BDP in inflaciji za leto 2024. Po 2,1-odstotni rasti BDP v letu 2023 se je ta lani upočasnila in je po prvi oceni, izračunani iz četrtletnih podatkov, znašala 1,6 %. Hkrati je povprečna letna inflacija, ki je bila leta 2023 7,4- (CPI) oz. 7,2-odstotna (HICP), lani upadla na 2 % (CPI in HICP). Analiza v nadaljevanju ponuja vpogled v uspešnost napovedi UMAR, z obrazložitvijo odstopanj in primerjavo z drugimi institucijami.

1.2 Metodologija

Uspešnost napovedi UMAR⁶⁷ primerjamo z napovedmi drugih domačih in tujih institucij⁶⁸, ki prav tako napovedujejo gospodarska gibanja za Slovenijo. V analizo smo vključili napovedi⁶⁹ za dva ključna makroekonomska agregata: gospodarsko rast in povprečno letno inflacijo (CPI in HICP), katerih gibanje prikazuje Slika 72. Ocena uspešnosti napovedi temelji na primerjavi napovedanih vrednosti s prvo statistično letno oceno z uporabo različnih statističnih mer.⁷⁰

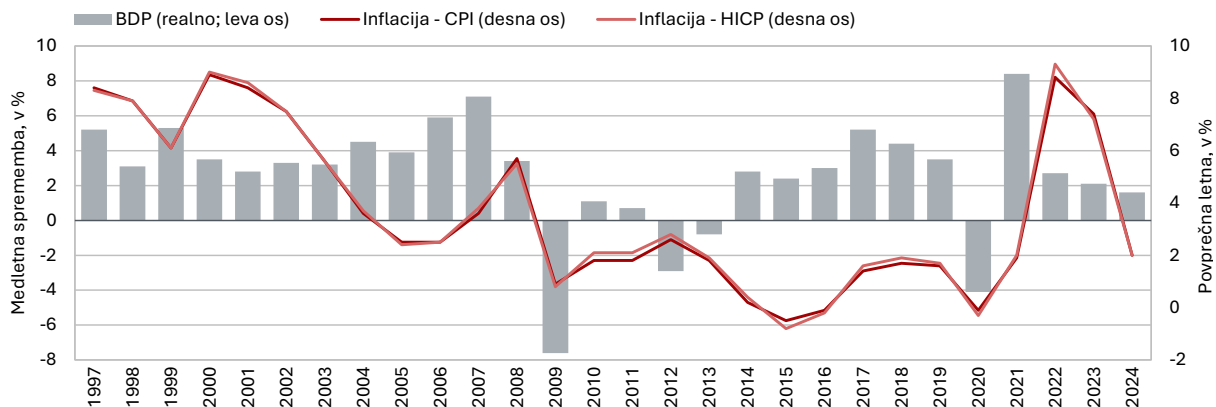
⁶⁷ Oceno uspešnosti napovedi smo pripravili z upoštevanjem nekaterih izjem. Za leto 2020 smo upoštevali samo napovedi, pripravljene po razglasitvi epidemije v Sloveniji 12. marca 2020. V primeru UMAR smo namesto redne Pomladanske napovedi iz marca 2020 upoštevali Poletno napoved iz junija 2020, ki je bila kot prva celovita napoved pripravljena za potrebe rebalansa državnega proračuna za leto 2020. Poleg tega smo iz ocene uspešnosti izločili napovedi za leto 2020, ki so jih domače in tuje institucije pripravile v letu 2019, saj epidemije takrat ni bilo mogoče predvideti. Nepričakovan je bil tudi začetek vojne v Ukrajini februarja leta 2022, ki je pomembno vplival na cenovna gibanja, zato se v nadaljevanju pri oceni uspešnosti napovedi inflacije osredotočamo na napovedi, pripravljene po začetku vojne.

⁶⁸ Poleg napovedi Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR, 2020, več let-a, več let-b, več let-c, več let-d) smo v analizo vključili še napovedi, ki jih za Slovenijo pripravljajo Banka Slovenije (BS, več let-a, več let-b, več let-c, več let-d, več let-e, več let-f, več let-g), Gospodarska zbornica Slovenije (Analitika GZS, 2021a, 2021b, 2022, 2023a, 2023b, 2023c, 2024a, 2024b, več let), iz tujine pa Evropska komisija (EK, več let), Mednarodni denarni sklad (IMF, več let), Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche (Gligorov in Podkaminer, 2006, 2007; Gligorov idr., 2004; Gligorov in Richter, 2007; Havlik, 2002, 2003; Havlik idr., 2005; Podkaminer in Gligorov, 2006; Podkaminer, 2003, 2004; Podkaminer in Hunya, 2005; Pöschl, 2002; WIIV, več let-a, več let-b), v zadnjih letih pa tudi Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD, več let) in Consensus Economics (Consensus Economics, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b). V nadaljevanju uporabljamo izraz institucije.

⁶⁹ Upoštevali smo pomladanske napovedi za prihodnje leto (PN_{t+1}), jesenske napovedi za prihodnje leto (JN_{t+1}), pomladanske napovedi za tekoče leto (PN_t) in jesenske napovedi za tekoče leto (JN_t).

⁷⁰ Aritmetično povprečje napak ($ME = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (P_t - R_t)$), povprečna absolutna napaka ($MAE = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (|P_t - R_t|)$), koren povprečne kvadratne napake ($RMSE = \sqrt{\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (P_t - R_t)^2}$), standardizirana povprečna absolutna napaka ($stdMAE = \frac{MAE}{sd(R_t)}$) in standardiziran koren povprečne kvadratne napake ($stdRMSE = \frac{RMSE}{sd(R_t)}$), pri čemer imajo oznake spremenljivk in simboli naslednje pomene: R dejanska vrednost, P napoved, sd standardni odklon in T število napovedi. Podrobni rezultati so prikazani v Statistični prilogi.

Slika 72: Gospodarska rast in povprečna letna inflacija (CPI in HICP) v obdobju 1997–2024

Vir: SURS, Eurostat.

Za bolj nepristransko primerjavo uspešnosti napovedi med institucijami je treba izločiti vpliv časa objav. Druge institucije objavijo svoje napovedi kasneje kot UMAR⁷¹, zaradi česar imajo določeno informacijsko prednost, ki se lahko kaže v manjših napakah napovedi – in obratno (Slika 73). Zato smo primerjavo uspešnosti napovedi med institucijami pripravili na podlagi novejših, bolj nepristranskih metode⁷², ki temelji na izračunu popravljene povprečne absolutne napake (angl. *adjusted Mean Absolute Error*; v nadaljevanju popravljena statistika MAE), iz katere je statistično izločen vpliv časa objav napovedi. Izračun popravljene statistike MAE temelji na ocenjevanju ekonometričnega modela, ki predpostavlja, da je absolutna napaka napovedi odvisna od nabora informacij, ki ga ima posamezna institucija na voljo v času priprave napovedi, napovedovalskih sposobnosti institucije (t. i. individualnih oz. fiksnih učinkov) in težavnosti napovedovanja posameznega leta. Individualne oz. fiksne učinke je nato možno interpretirati kot popravljene povprečne absolutne napake napovedi.

⁷¹ UMAR mora po Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah (ZJF-H, 2018) pomladansko napoved pripraviti najpozneje v sedmih dneh po objavi statističnih podatkov o rasti BDP za zadnje četrletje preteklega leta, jesensko napoved pa najpozneje v sedmih dneh po objavi statističnih podatkov o rasti BDP za drugo četrletje tekočega leta in prvi letni oceni gospodarske rasti v preteklem letu. Z letom 2022 je SURS premaknil objavo četrletnih podatkov o BDP in njegovih komponentah na zgodnejši datum ($t + 45$, prej $t + 60$), kar je tudi razlog, da na UMAR objavimo napovedi prvi med vsemi institucijami.

⁷² Metodo smo prvič uporabili v Jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2018 (UMAR, 2018), glej Poglavlje 5. Podrobnejši opis metode je na voljo v Andersson idr. (2017).

Slika 73: Časovnica objav napovedi v letu 2024⁷³

jan.				
feb.	UMAR			
mar.	Consensus Economics			
apr.	EK	GZS	IMF	WIIW
maj	OECD			
jun.	BS			
jul.				
avg.				
sep.	UMAR	Consensus Economics		
okt.	IMF	WIIW		
nov.	EK	GZS		
dec.	BS	OECD		

Vir: napovedi institucij.

1.3 Ocena uspešnosti napovedi

V nadaljevanju je najprej prikazan pregled odstopanj napovedi izbranih osmih institucij za leto 2024. Temu sledi ocena uspešnosti napovedi UMAR za obdobje po letu 1997. Zadnji del pa vsebuje primerjalno analizo uspešnosti napovedi šestih institucij z izločitvijo časa objav, pri čemer se analizirano obdobje nanaša na čas med letoma 2002 in 2024, saj je to najdaljše obdobje, za katerega so na voljo napovedi večine institucij.⁷⁴

Napovedi gospodarske rasti za leto 2024 so bile do lanske jeseni precenjene, zadnje jesenske napovedi pa so se pri večini institucij zelo približale dejanski vrednosti. Institucije so sprva za leto 2024 pričakovale več kot 2-odstotno rast slovenskega gospodarstva. V zadnjih jesenskih napovedih pa so se napovedi gospodarske rasti zaradi predvidene stagnacije investicij in tudi počasnejšega okrevanja izvozne aktivnosti občutno znižale. Po prvi statistični oceni je bila rast BDP v letu 2024 1,6-odstotna (glej poglavje 2.1), kar je zelo blizu jesenski napovedi UMAR (1,5 %), pripravljeni v začetku septembra 2024. Najbolj točne napovedi gospodarske rasti za leto 2024 v zadnjih dveh letih je s povprečjem absolutnih napak 0,4 o. t. pripravil IMF. Povprečje absolutnih napak UMAR, ki svoje napovedi objavi prvi, je bilo 0,75 o. t., najvišje (0,78 o. t.) pa pri napovedih GZS.

⁷³ Institucije so imele podobno časovnico objav tudi v prejšnjih letih.

⁷⁴ V analizo nista zajeta OECD in Consensus Economics, saj so njune napovedi za Slovenijo na voljo šele od leta 2009.

Tabela 8: Pregled napovedi gospodarske rasti izbranih institucij za leto 2024

Realizacija: 1,6 %	Pomladanska napoved iz leta 2023 (PN _{t+1})		Jesenska napoved iz leta 2023 (JN _{t+1})		Pomladanska napoved iz leta 2024 (PN _t)		Jesenska napoved iz leta 2024 (JN _t)	
	Napoved	Napaka v o. t.	Napoved	Napaka v o. t.	Napoved	Napaka v o. t.	Napoved	Napaka v o. t.
UMAR	2,5	0,9	2,8	1,2	2,4	0,8	1,5	-0,1
BS	2,2	0,6	2,2	0,6	2,5	0,9	1,4	-0,2
GZS	2,3	0,7	2,3	0,7	3,2	1,6	1,5	-0,1
EK	2,2	0,6	2,0	0,4	2,3	0,7	1,4	-0,2
IMF	2,1	0,5	2,2	0,6	2,0	0,4	1,5	-0,1
WIIW	2,5	0,9	2,7	1,1	2,5	0,9	1,7	0,1
OECD	2,6	1,0	1,8	0,2	2,3	0,7	1,1	-0,5
Consensus Economics	2,3	0,7	2,3	0,7	2,4	0,8	2,1	0,5

Vir: napovedi institucij, SURS (2025), preračuni UMAR. Opombe: Pozitivne (negativne) vrednosti napak pomenijo, da je bila napovedana vrednost višja (nižja) od dejanske realizacije.

Tudi zadnje jesenske napovedi inflacije za leto 2024 so bile pri večini institucij skladne z dejansko vrednostjo, vse predhodne napovedi pa so višino inflacije precenile. V povprečju leta 2024 je bila inflacija (tako CPI kot tudi HICP) 2-odstotna in s tem za 5,4 (CPI) oz. 5,2 (HICP) o. t. nižja kot v letu 2023 (glej poglavje 2.5). Najbolj točne napovedi povprečne letne inflacije HICP za leto 2024 je v zadnjih dveh letih pripravila BS, s povprečjem absolutnih napak 0,75 o. t., medtem ko je pri napovedih povprečne letne inflacije CPI najnižje povprečje absolutnih napak dosegel Consensus Economics (1 o. t.). Povprečje absolutnih napak UMAR pri napovedih inflacije CPI je znašalo 1,2 o. t., napaki ostalih dveh institucij, GZS in IMF, ki prav tako napovedujeta inflacijo CPI, pa sta bili 1,3 oz. 1,4 o. t.

Tabela 9: Pregled napovedi povprečne letne inflacije (CPI in HICP) izbranih institucij za leto 2024

Realizacija: CPI: 2,0 % HICP: 2,0 %	Pomladanska napoved iz leta 2023 (PN _{t+1})		Jesenska napoved iz leta 2023 (JN _{t+1})		Pomladanska napoved iz leta 2024 (PN _t)		Jesenska napoved iz leta 2024 (JN _t)	
	Napoved	Napaka v o. t.	Napoved	Napaka v o. t.	Napoved	Napaka v o. t.	Napoved	Napaka v o. t.
UMAR	4,2	2,2	3,9	1,9	2,7	0,7	2,1	0,1
BS	3,6	1,6	3,0	1,0	2,4	0,4	2,0	0
GZS	3,1	1,1	5,1	3,1	2,9	0,9	2,0	0
EK	2,8	1,8	3,9	1,9	2,8	0,8	2,1	0,1
IMF	4,5	2,5	4,2	2,2	2,7	0,7	2,0	0
WIIW	3,2	1,2	3,6	1,6	3,3	1,3	2,5	0,5
OECD	4,4	2,4	4,8	2,8	3,3	1,3	1,9	-0,1
Consensus Economics	3,2	1,2	3,5	1,5	3,0	1,0	2,4	0,4

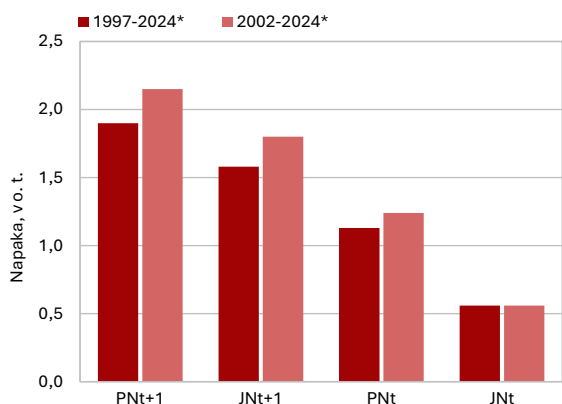
Vir: napovedi institucij, Eurostat (2025), SURS (2025), preračuni UMAR. Opombe: Napovedi UMAR, GZS, IMF in Consensus Economics se nanašajo na inflacijo, merjeno s CPI, medtem ko BS, EK, WIIW in OECD napovedujejo inflacijo, merjeno s HICP. Pozitivne (negativne) vrednosti napak pomenijo, da je bila napovedana vrednost višja (nižja) od dejanske realizacije.

Pri napovedih UMAR v daljšem časovnem obdobju ni zaznati večjih sistematičnih odstopanj napovedanih vrednosti od dejanskih. Prva lastnost, na podlagi katere lahko presojamo uspešnost napovedi, je (ne)pristranskost. Napoved je pristranska, kadar sistematično podcenjuje ali precenjuje dejansko vrednost napovedane spremenljivke. Pristranskost ugotavljamo na podlagi predznaka povprečne napake napovedi. Izračuni kažejo, da smo na UMAR v obdobju 1997–2024 pri PN_{t+1} in JN_{t+1} gospodarsko rast precenjevali, kar izhaja iz pozitivnih vrednosti povprečnih napak, vendar so te vrednosti majhne ter znašajo 0,42 in 0,24 o. t. Vrednosti povprečnih napak za gospodarsko rast pri PN_t in JN_t pa sta zanemarljivi (–0,14 in –0,18 o. t.), kar kaže na nepristranskost napovedi. Tudi napovedi povprečne letne inflacije so bile nepristranske, saj je povprečna napaka vseh napovedi v tem primeru majhna (–0,20 o. t.).

Točnost napovedi UMAR se povečuje s krajšanjem napovednega horizonta. Naslednja pomembna lastnost za presojo uspešnosti napovedi je točnost. Ugotavljamo jo z izračunom povprečne absolutne napake, za katero je pomembno, da v daljšem časovnem obdobju dosega čim nižjo vrednost. Za obdobje 1997–2024 povprečje absolutnih napak UMAR⁷⁵ pri napovedih gospodarske rasti (Slika 74) pri PN_{t+1} znaša 1,90 o. t., pri JN_{t+1} pa 1,58 o. t. Pri PN_t in JN_t napaki znašata 1,13 in 0,56 o. t. V določenih krajših časovnih obdobjih (npr. v 2002–2024) so bile napake nekoliko večje, kar je povezano z velikimi šoki v tem obdobju. Tako so bile napake pri napovedih, ki so bile narejene v času gospodarsko-finančne krize in epidemije covid-19 ter začetka vojne v Ukrajini, zaradi močno povečane negotovosti večje. Povprečne absolutne napake pri napovedih inflacije (Slika 75) so za obdobje 1997–2024 nekoliko manjše kot pri gospodarski rasti (1,08 o. t. pri PN_{t+1} , 0,87 o. t. pri JN_{t+1} , 0,52 o. t. pri PN_t in 0,20 o. t. pri JN_t), so se pa napake po začetku vojne v Ukrajini in zaradi energetske krize nekoliko povečale, na kar je vplivala večja negotovost. Absolutne napake napovedi UMAR se tako pri gospodarski rasti kot pri povprečni letni inflaciji zmanjšujejo s krajšanjem napovednega obdobja, kar kaže na učinkovito upoštevanje vseh novih informacij, ki so dosegljive ob pripravi vsake naslednje napovedi.

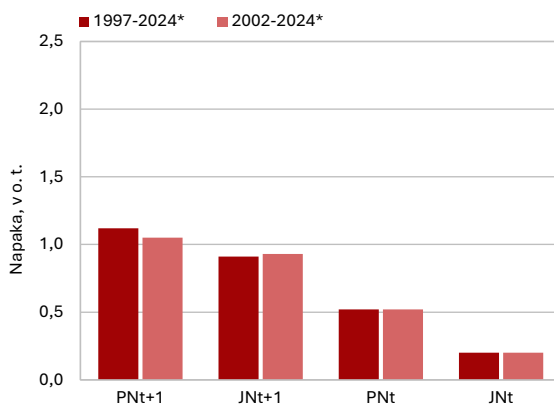
⁷⁵ Podatki za ostale institucije in statistike so na voljo v Statistični prilogi.

Slika 74: Povprečne absolutne napake UMAR pri napovedih gospodarske rasti

Vir: napovedi UMAR. Opomba: *Napovedi iz leta 2019 za leto 2020 niso upoštewane. V letu 2020 je namesto Pomladanske napovedi upoštevana Poletna napoved, izdana junija 2020.

Slika 75: Povprečne absolutne napake pri napovedih povprečne inflacije CPI

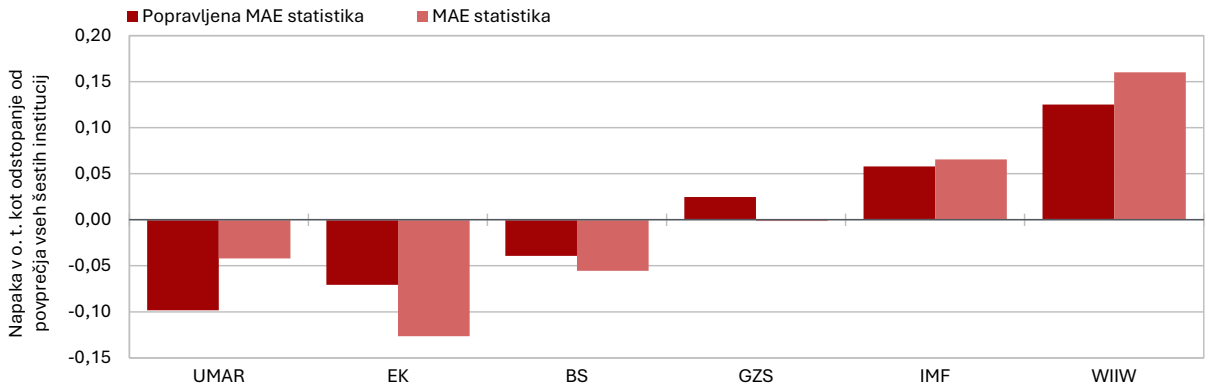
Vir: napovedi UMAR. Opomba: *Napovedi iz leta 2019 (2021) za leto 2020 (2022) niso upoštewane. V letu 2020 je namesto Pomladanske napovedi upoštevana Poletna napoved, izdana junija 2020.

Pri primerjavi točnosti napovedi med institucijami je pomemben tudi čas objav napovedi. Čas objav napovedi lahko pomembno vpliva na njihovo točnost, saj institucije, ki svoje napovedi objavijo pozneje, razpolagajo z večjim naborom informacij, zaradi česar so lahko njihove napake pri napovedih manjše, in obratno. Te informacije so lahko nadaljnji podatki o gibanju kazalnika, revizije že objavljenih podatkov, pa tudi spremembe predpostavk o gibanjih v mednarodnem okolju, ki za Slovenijo, kot majhno odprto gospodarstvo, pomemben dejavnik. Zlasti v zadnjih letih so veliki zunanji šoki (epidemija covid-19, vojna v Ukrajini in zaostritev energetske krize leta 2022, druge geopolitične napetosti) vnesli veliko negotovost v oblikovanje predpostavk mednarodnega gospodarskega okolja. Pomemben element pri pripravi napovedi je tudi javnofinančna politika. Obseg javnofinančnih ukrepov za blaženje različnih kriz in naravnih nesreč se je v zadnjih letih močno razlikoval, ob vsakokratni pripravi napovedi pa ti ukrepi niso bili v celoti znani, sprejeti oz. natančno finančno ovrednoteni. S ponovno uvedbo fiskalnih pravil z letom 2025 se zaradi postavljene srednjeročne zgornje meje izdatkov predvidljivost nekoliko povečuje, del negotovosti pa se kljub temu ohranja, saj podrobnejša struktura prihodkov in izdatkov sektorja država za doseganje fiskalnih ciljev za celotno obdobje ni opredeljena.

Ocene popravljenih statistik MAE tudi po vključitvi napovedi za leto 2024 kažejo na visoko zanesljivost UMAR pri napovedovanju gospodarske rasti in povprečne letne inflacije. Prilagojeno primerjalno oceno točnosti napovedi med institucijami smo pripravili na podlagi izračuna t. i. popravljenih statistike MAE, ki zaradi izločenega vpliva časa objav napovedi omogoča bolj nepristranske ocene. Slika 76 in Slika 77 prikazujeta razvrstitev institucij glede na vrednost popravljenih statistike MAE pri napovedih gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, pri čemer negativna (pozitivna) vrednost statistike pomeni, da je napovedovalska sposobnost posamezne institucije nad (pod) povprečjem. Kot kažejo vrednosti statistik, so v obdobju 2002–2024 pri napovedovanju gospodarske rasti nadpovprečne napovedovalske rezultate

izkazovali UMAR, EK in BS, pri napovedovanju povprečne letne inflacije pa poleg UMAR še BS, IMF in GZS.⁷⁶

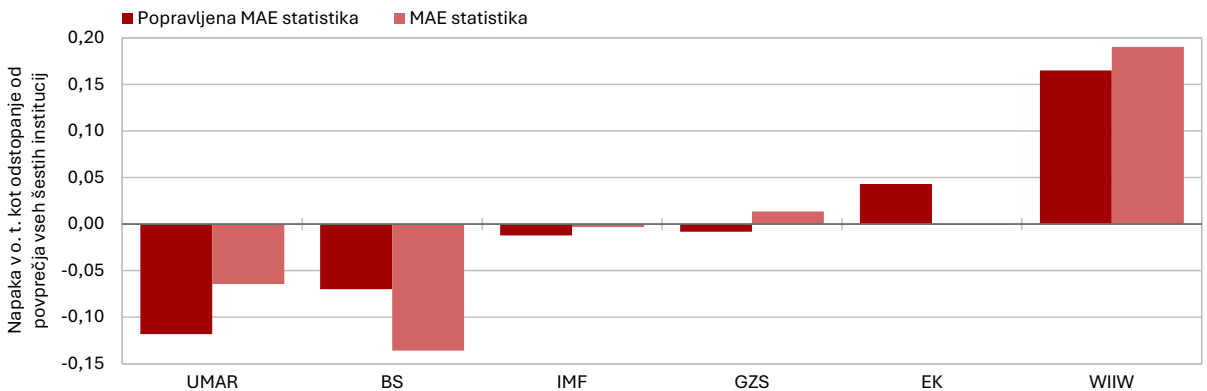
Slika 76: (Popravljen) povprečne absolutne napake pri napovedih gospodarske rasti za obdobje 2002–2024, po institucijah

Vir: napovedi institucij; ocene UMAR po metodologiji Andersson, Aranki in Reslow (2017).

Opomba: Negativna (pozitivna) vrednost statistike pomeni, da je napovedovalska sposobnost posamezne institucije nad (pod) povprečjem.

Slika 77: (Popravljen) povprečne absolutne napake pri napovedih povprečne letne inflacije za obdobje 2002–2024, po institucijah

Vir: napovedi institucij; ocene UMAR po metodologiji Andersson, Aranki in Reslow (2017). Opomba: Negativna (pozitivna) vrednost statistike pomeni, da je napovedovalska sposobnost posamezne institucije nad (pod) povprečjem.

⁷⁶ Z istočasno vključitvijo inflacije CPI in HICP v analizo implicitno predpostavljamo, da je sposobnost napovedovanja obeh mer inflacij enaka. Glede na to, da sta varianca in vztrajnost pri obeh serijah podobni, je lahko ta predpostavka povsem sprejemljiva. Nadalje tudi predpostavljamo, da je pričakovana napaka napovedi v vsakem časovnem obdobju enaka tako pri inflaciji, merjeni s CPI, kot pri inflaciji, merjeni s HICP. Ker sta si seriji zelo podobni, omenjena predpostavka ni tako problematična. Obe meri inflacije sta prikazani na Slika 72.

statistična priloga

Kazalo tabel

- Tabela 1:** Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije
- Tabela 2a:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (tekoče cene)
- Tabela 2b:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (struktura v %, tekoče cene)
- Tabela 3a:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (stalne cene)
- Tabela 3b:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (realne stopnje rasti v %)
- Tabela 4a:** Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
- Tabela 4b:** Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
- Tabela 5a:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
- Tabela 5b:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
- Tabela 6a:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (stalne cene)
- Tabela 6b:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (realne stopnje rasti v %)
- Tabela 7:** Plačilna bilanca (v mio EUR) plačilno bilančna statistika
- Tabela 8:** Kazalniki trga dela (števila v tisoč, kazalniki in letne stopnje rasti v %)
- Tabela 9:** Indikatorji mednarodne konkurenčnosti (letne stopnje rasti v %)
- Tabela 10a:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (tekoče cene)
- Tabela 10b:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (delež v primerjavi z BDP v %)
- Tabela 11a:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (tekoče cene)
- Tabela 11b:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (delež v primerjavi z BDP v %)
- Tabela 12:** Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	3,5	-4,1	8,4	2,7	2,1	1,6	2,1	2,4	2,3	2,2	2,2
BDP v mio EUR (tekoče cene)	48.157	46.739	52.023	56.909	63.951	66.968	70.279	73.912	77.464	81.147	84.630
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	23.052	22.227	24.682	26.979	30.158	31.490	32.868	34.468	36.034	37.663	39.200
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene in tekoči tečaj)	25.807	25.388	29.191	28.409	32.610	34.085	34.210	35.893	37.524	39.220	40.821
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	27.500	26.700	29.300	32.100	35.000						
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU27_2020 = 100) ¹	87	88	88	89	92						

ZAPOSLENOST IN PRODUKTIVNOST

Zaposlenost po nacionalnih računih	2,4	-0,7	1,3	2,9	1,6	0,1	0,1	0,4	0,5	0,4	0,3
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta v tisoč)	74,2	85,0	74,3	56,7	48,7	46,0	45,4	44,8	44,3	43,8	43,4
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	7,7	8,7	7,6	5,8	5,0	4,6	4,6	4,5	4,5	4,4	4,3
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	4,5	5,0	4,7	4,0	3,7	3,7*	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	1,0	-3,4	7,0	-0,2	0,5	1,4	2,0	2,0	1,7	1,8	1,9

PLAČE

Bruto plače na zaposlenega - nominalna rast v %	4,3	5,8	6,1	2,8	9,7	6,2	6,2	5,5	5,1	4,6	3,7
Zasebni sektor	3,9	4,4	6,1	6,2	9,4	7,0	5,8	5,6	5,3	4,8	4,7
Javni sektor	5,4	7,8	6,5	-2,5	10,3	4,6	6,7	5,2	4,8	4,2	1,9
Bruto plače na zaposlenega - realna rast v %	2,7	5,9	4,1	-5,6	2,2	4,1	3,8	3,1	3,0	2,5	1,7
Zasebni sektor	2,2	4,5	4,1	-2,4	1,9	4,9	3,5	3,3	3,1	2,7	2,6
Javni sektor	3,7	7,9	4,5	-10,4	2,7	2,5	4,4	2,9	2,7	2,1	-0,1

MENJAVA S TUJINO

Izvoz blaga in storitev	4,5	-8,5	14,5	6,8	-2,0	3,2	2,6	3,4	3,1	2,7	3,4
Izvoz blaga	4,5	-5,5	13,4	2,2	-2,7	3,6	2,3	3,1	2,7	2,1	3,0
Izvoz storitev	4,6	-19,7	19,1	25,9	0,6	1,7	3,6	4,5	4,4	4,5	4,5
Uvoz blaga in storitev	4,7	-9,1	17,8	9,2	-4,5	3,9	2,7	3,9	3,5	3,3	3,8
Uvoz blaga	5,0	-8,6	17,2	7,7	-5,3	3,9	2,5	3,9	3,3	3,1	3,7
Uvoz storitev	3,0	-12,0	20,7	17,3	0,4	4,0	3,7	3,9	4,3	4,2	4,2

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
PLAČILNA BILANCA - plačilno bilančna statistika											
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	3.105	3.586	1.951	-637	2.858	3.285	3.067	2.892	2.634	2.516	2.292
- delež v primerjavi z BDP v %	6,4	7,7	3,8	-1,1	4,5	4,9	4,4	3,9	3,4	3,1	2,7
Saldo menjave s tujino v mio EUR	4.206	4.247	3.082	1.010	4.019	4.303	4.500	4.506	4.604	4.528	4.479
- delež v primerjavi z BDP v %	8,7	9,1	5,9	1,8	6,3	6,4	6,4	6,1	5,9	5,6	5,3
DOMAČE POVPRASEVANJE											
Končna potrošnja	4,6	-3,5	9,3	3,6	0,7	3,5	2,4	2,8	2,4	2,3	2,1
Delež v BDP v %	70,5	70,8	72,3	73,8	71,4	72,3	72,6	72,9	73,0	72,9	72,7
v tem:											
Zasebna potrošnja	5,5	-6,1	10,5	5,3	0,1	1,6	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2
Delež v BDP v %	52,0	50,1	51,4	54,4	52,1	51,7	51,5	51,2	51,1	51,0	51,0
Državna potrošnja	1,9	4,1	6,2	-0,7	2,4	8,5	2,7	4,1	2,2	2,0	1,8
Delež v BDP v %	18,5	20,7	20,8	19,4	19,2	20,6	21,1	21,6	21,8	21,9	21,7
Investicije v osnovna sredstva	4,9	-7,2	12,3	4,2	3,9	-3,7	1,0	3,0	2,6	4,0	4,0
Delež v BDP v %	19,8	19,0	20,3	21,9	21,3	20,1	19,7	19,8	19,8	20,2	20,8
TEČAJ IN CENE											
Razmerje USD za 1 EUR	1,120	1,141	1,184	1,054	1,082	1,082	1,041	1,041	1,041	1,041	1,041
Realni efektivni tečaj - deflator CPI ²	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4	2,4	-0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2
Inflacija (konec leta) ³ v %	1,8	-1,1	4,9	10,3	4,2	1,9	2,7	2,2	2,1	2,0	2,0
Inflacija (povprečje leta) ³ v %	1,6	-0,1	1,9	8,8	7,4	2,0	2,3	2,3	2,1	2,1	2,0
Cena nafte Brent v USD / sodček	64,3	41,8	70,7	100,8	82,5	80,5	75,7	71,1	69,4	68,6	68,6

Vir: SURS, BS, Eurostat, preračuni in napoved UMAR.

¹ Merjeno v standardih kupne moči (PPS).² Rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno.³ Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin.

* Ocena UMAR (podatki za zadnje četrtletje 2024 ob zaključku priprave napovedi še niso bili na voljo).

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

tekoče cene, mio EUR

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	852,6	886,8	786,2	973,3	971,6	999,4	1.106,9	1.125,7	1.146,5	1.164,5	1.178,0
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	11.275,7	11.076,9	11.887,5	12.560,8	15.036,0	15.238,2	15.883,0	16.674,6	17.468,8	18.258,1	19.000,3
od tega: C Predelovalne dejavnosti	9.907,9	9.589,7	10.381,3	11.340,0	12.530,8	12.877,6	13.423,2	14.191,1	14.888,5	15.531,5	16.164,3
F Gradbeništvo	2.475,9	2.451,5	2.769,1	3.379,2	3.958,1	4.024,3	4.322,8	4.538,2	4.632,3	4.991,3	5.306,3
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	8.766,6	7.954,9	9.102,0	10.164,4	11.372,6	11.778,8	12.473,8	13.120,1	13.828,0	14.419,8	15.022,7
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1.721,2	1.795,9	2.020,3	2.209,9	2.463,2	2.601,3	2.754,9	2.994,2	3.253,5	3.521,8	3.757,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.573,3	1.594,4	1.905,9	2.074,7	2.738,5	3.005,2	3.126,7	3.311,3	3.447,9	3.611,8	3.774,5
L Poslovanje z nepremičninami	3.016,4	3.058,4	3.274,4	3.794,2	4.107,6	4.448,8	4.504,9	4.620,2	4.764,8	4.910,2	5.036,3
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4.190,9	3.898,4	4.433,6	5.073,4	5.593,7	5.894,0	6.150,1	6.542,0	6.995,0	7.424,1	7.802,9
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	6.903,3	7.542,9	8.382,9	8.545,0	9.382,4	9.887,9	10.350,9	10.900,9	11.374,7	11.832,6	12.240,0
RST Druge storitvene dejavnosti	1.045,2	879,2	968,0	1.185,2	1.273,6	1.375,8	1.447,7	1.552,2	1.671,7	1.785,2	1.905,0
1. DODANA VREDNOST	41.821,1	41.139,2	45.529,7	49.959,9	56.897,4	59.253,7	62.121,7	65.379,3	68.583,2	71.919,4	75.023,6
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	6.335,4	5.599,5	6.492,9	6.948,9	7.053,8	7.714,5	8.157,0	8.532,8	8.880,5	9.227,5	9.606,4
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	48.156,5	46.738,7	52.022,6	56.908,8	63.951,2	66.968,1	70.278,8	73.912,0	77.463,7	81.146,9	84.629,9

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

deleži v % BDP (tekoče cene)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	1,8	1,9	1,5	1,7	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	23,4	23,7	22,9	22,1	23,5	22,8	22,6	22,6	22,6	22,5	22,5
od tega: C Predelovalne dejavnosti	20,6	20,5	20,0	19,9	19,6	19,2	19,1	19,2	19,2	19,1	19,1
F Gradbeništvo	5,1	5,2	5,3	5,9	6,2	6,0	6,2	6,1	6,0	6,2	6,3
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	18,2	17,0	17,5	17,9	17,8	17,6	17,7	17,8	17,9	17,8	17,8
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,6	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	4,1	4,2	4,3	4,4
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,3	3,4	3,7	3,6	4,3	4,5	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
L Poslovanje z nepremičninami	6,3	6,5	6,3	6,7	6,4	6,6	6,4	6,3	6,2	6,1	6,0
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	8,7	8,3	8,5	8,9	8,7	8,8	8,8	8,9	9,0	9,1	9,2
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	14,3	16,1	16,1	15,0	14,7	14,8	14,7	14,7	14,7	14,6	14,5
RST Druge storitvene dejavnosti	2,2	1,9	1,9	2,1	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3
1. DODANA VREDNOST	86,8	88,0	87,5	87,8	89,0	88,5	88,4	88,5	88,5	88,6	88,6
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	13,2	12,0	12,5	12,2	11,0	11,5	11,6	11,5	11,5	11,4	11,4
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

mio EUR

	stalne cene preteklega leta						stalne cene 2024				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	866,0	913,2	759,6	788,3	935,6	937,7	1.028,9	1.038,7	1.048,6	1.058,5	1.068,6
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	11.166,2	10.972,9	11.897,8	11.635,6	13.024,2	15.433,7	15.581,2	15.947,5	16.322,5	16.657,2	16.982,2
od tega: C Predelovalne dejavnosti	9.931,7	9.675,4	10.446,2	10.029,9	11.492,7	12.921,8	13.199,5	13.555,9	13.921,9	14.242,1	14.555,5
F Gradbeništvo	2.409,7	2.471,9	2.635,1	2.999,4	3.851,4	3.904,6	4.143,4	4.236,7	4.293,9	4.437,8	4.588,7
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	8.669,8	8.060,4	8.803,8	9.225,6	10.268,3	11.450,0	12.043,9	12.376,4	12.716,8	13.015,8	13.328,2
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1.672,0	1.781,4	2.028,5	2.213,2	2.353,7	2.580,9	2.730,1	2.884,4	3.018,5	3.158,9	3.305,8
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.556,8	1.589,5	1.966,7	1.942,4	2.023,6	2.805,5	3.060,8	3.152,7	3.223,6	3.296,2	3.370,4
L Poslovanje z nepremičninami	2.956,2	3.017,1	3.145,1	3.368,2	3.822,2	4.196,0	4.491,1	4.533,8	4.576,9	4.620,5	4.664,4
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3.951,6	3.786,0	4.243,7	4.891,0	5.182,8	5.694,8	5.997,2	6.135,1	6.297,8	6.483,6	6.675,0
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	6.532,5	7.070,1	7.862,4	8.537,0	8.577,3	9.529,1	10.051,1	10.257,3	10.436,9	10.609,2	10.784,4
RST Druge storitvene dejavnosti	1.010,8	879,4	939,6	1.129,4	1.187,4	1.307,8	1.415,0	1.463,9	1.514,4	1.556,0	1.598,8
1. DODANA VREDNOST	40.791,4	40.541,9	44.282,3	46.730,3	51.226,4	57.840,1	60.542,9	62.026,4	63.449,9	64.893,8	66.366,5
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	6.264,6	5.647,4	6.377,6	6.696,6	6.884,6	7.128,4	7.847,6	8.037,6	8.209,2	8.371,2	8.536,4
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	47.056,0	46.189,3	50.659,9	53.426,9	58.111,0	64.968,7	68.390,4	70.064,0	71.659,1	73.265,0	74.902,9

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

realne stopnje rasti v %

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	-4,3	7,1	-14,3	0,3	-3,9	-3,5	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	6,0	-2,7	7,4	-2,1	3,7	2,6	2,3	2,4	2,4	2,1	2,0
od tega: C Predelovalne dejavnosti	7,1	-2,3	8,9	-3,4	1,3	3,1	2,5	2,7	2,7	2,3	2,2
F Gradbeništvo	8,2	-0,2	7,5	8,3	14,0	-1,4	3,0	2,3	1,4	3,4	3,4
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	3,6	-8,1	10,7	1,4	1,0	0,7	2,3	2,8	2,8	2,4	2,4
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	10,8	3,5	13,0	9,6	6,5	4,8	5,0	5,7	4,7	4,7	4,7
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,7	1,0	23,4	1,9	-2,5	2,4	1,9	3,0	2,3	2,3	2,3
L Poslovanje z nepremičninami	1,9	0,0	2,8	2,9	0,7	2,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	-1,5	-9,7	8,9	10,3	2,2	1,8	1,8	2,3	2,7	3,0	3,0
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	1,7	2,4	4,2	1,8	0,4	1,6	1,7	2,1	1,8	1,7	1,7
RST Druge storitvene dejavnosti	4,0	-15,9	6,9	16,7	0,2	2,7	2,9	3,5	3,5	2,8	2,8
1. DODANA VREDNOST	3,6	-3,1	7,6	2,6	2,5	1,7	2,2	2,5	2,3	2,3	2,3
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	2,6	-10,9	13,9	3,1	-0,9	1,1	1,7	2,4	2,1	2,0	2,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	3,5	-4,1	8,4	2,7	2,1	1,6	2,1	2,4	2,3	2,2	2,2

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 4a: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda
(pripravljena naknadno, po objavi SURS, dne 5.3.2025)

tekoče cene, mio EUR

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
1. Sredstva za zaposlene	24.391,7	25.114,3	27.424,8	29.534,5	32.713,9	34.687,3	37.209,1	39.404,4	41.571,7	43.673,3	45.431,4
Bruto plače in prejemki	20.940,0	21.506,6	23.484,5	25.355,7	28.123,4	29.814,2	31.987,9	33.875,2	35.738,3	37.545,0	39.056,4
Socialni prispevki delodajalcev	3.451,7	3.607,7	3.940,4	4.178,8	4.590,4	4.873,1	5.221,2	5.529,3	5.833,4	6.128,3	6.375,0
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	6.985,2	6.216,8	7.189,5	7.773,8	8.346,0	8.753,7	9.098,4	9.485,6	9.870,4	10.262,6	10.677,0
Davki na proizvode	6.402,9	5.654,7	6.578,9	7.057,7	7.569,0
Drugi davki na proizvodnjo	582,4	562,1	610,6	716,1	776,9
3. Subvencije na proizvodnjo	742,2	2.219,4	1.637,2	1.009,5	1.476,4	978,5	997,5	899,7	894,9	981,4	1.043,1
Subvencije po proizvodih	67,5	55,3	85,9	108,8	515,2
Druge subvencije na proizvodnjo	674,8	2.164,1	1.551,2	900,7	961,2
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	17.521,8	17.626,9	19.045,5	20.610,0	24.367,8	24.505,7	24.968,7	25.921,8	26.916,6	28.192,4	29.564,6
Potrošnja stalnega kapitala	8.487,7	8.722,6	9.450,4	10.877,4	11.515,5
Neto poslovni presežek	9.034,1	8.904,3	9.595,2	9.732,7	12.852,2
5. Bruto domači proizvod (5=1+2-3+4)	48.156,5	46.738,7	52.022,6	56.908,8	63.951,2	66.968,1	70.278,8	73.912,0	77.463,7	81.146,9	84.629,9

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 4b: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda
(pripravljena naknadno, po objavi SURS, dne 5.3.2025)

struktura v % (tekoče cene)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
1. Sredstva za zaposlene	50,7	53,7	52,7	51,9	51,2	51,8	52,9	53,3	53,7	53,8	53,7
Bruto plače in prejemki	43,5	46,0	45,1	44,6	44,0	44,5	45,5	45,8	46,1	46,3	46,1
Socialni prispevki delodajalcev	7,2	7,7	7,6	7,3	7,2	7,3	7,4	7,5	7,5	7,6	7,5
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	14,5	13,3	13,8	13,7	13,1	13,1	12,9	12,8	12,7	12,6	12,6
Davki na proizvode	13,3	12,1	12,6	12,4	11,8
Drugi davki na proizvodnjo	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2
3. Subvencije na proizvodnjo	1,5	4,7	3,1	1,8	2,3	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2
Subvencije po proizvodih	0,1	0,1	0,2	0,2	0,8
Druge subvencije na proizvodnjo	1,4	4,6	3,0	1,6	1,5
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	36,4	37,7	36,6	36,2	38,1	36,6	35,5	35,1	34,7	34,7	34,9
Potrošnja stalnega kapitala	17,6	18,7	18,2	19,1	18,0
Neto poslovni presežek	18,8	19,1	18,4	17,1	20,1
5. Bruto domači proizvod (5=1+2-3+4)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	48.156,5	46.738,7	52.022,6	56.908,8	63.951,2	66.968,1	70.278,8	73.912,0	77.463,7	81.146,9	84.629,9
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	40.623,4	36.583,2	43.687,2	53.484,4	53.240,1	54.602,3	56.534,4	58.932,4	61.383,1	63.704,5	66.545,3
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	36.448,3	32.379,3	40.632,5	52.490,9	49.144,9	50.191,1	51.920,5	54.305,8	56.652,0	59.043,4	61.925,7
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	4.175,1	4.204,0	3.054,7	993,5	4.095,2	4.411,1	4.613,8	4.626,6	4.731,1	4.661,1	4.619,6
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	43.981,4	42.534,7	48.967,9	55.915,3	59.856,0	62.557,0	65.664,9	69.285,5	72.732,6	76.485,8	80.010,3
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	33.948,2	33.098,4	37.598,2	42.018,7	45.642,1	48.390,5	51.023,4	53.875,3	56.519,9	59.156,0	61.507,1
7 ZASEBNA POTROŠNJA	25.049,0	23.414,6	26.762,8	30.973,0	33.344,6	34.618,8	36.207,8	37.876,7	39.614,0	41.391,4	43.160,8
- gospodinjstva	24.620,0	23.002,5	26.278,8	30.341,7	32.665,2	33.900,1	35.459,8	37.098,8	38.805,9	40.551,9	42.289,4
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	429,0	412,1	484,0	631,3	679,4	718,7	748,1	777,9	808,2	839,6	871,4
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	8.899,2	9.683,7	10.835,4	11.045,7	12.297,6	13.771,6	14.815,6	15.998,6	16.905,9	17.764,6	18.346,4
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	10.033,2	9.436,4	11.369,7	13.896,6	14.213,9	14.166,6	14.641,5	15.410,1	16.212,7	17.329,7	18.503,2
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	9.514,9	8.891,5	10.545,6	12.475,3	13.644,2	13.431,4	13.857,5	14.608,8	15.355,8	16.425,1	17.568,8
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	518,2	544,9	824,2	1.421,2	569,7	735,1	784,1	801,4	856,9	904,6	934,3

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

struktura v % (tekoče cene)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	84,4	78,3	84,0	94,0	83,3	81,5	80,4	79,7	79,2	78,5	78,6
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	75,7	69,3	78,1	92,2	76,8	74,9	73,9	73,5	73,1	72,8	73,2
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	8,7	9,0	5,9	1,7	6,4	6,6	6,6	6,3	6,1	5,7	5,5
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	91,3	91,0	94,1	98,3	93,6	93,4	93,4	93,7	93,9	94,3	94,5
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	70,5	70,8	72,3	73,8	71,4	72,3	72,6	72,9	73,0	72,9	72,7
7 ZASEBNA POTROŠNJA	52,0	50,1	51,4	54,4	52,1	51,7	51,5	51,2	51,1	51,0	51,0
- gospodinjstva	51,1	49,2	50,5	53,3	51,1	50,6	50,5	50,2	50,1	50,0	50,0
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	18,5	20,7	20,8	19,4	19,2	20,6	21,1	21,6	21,8	21,9	21,7
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	20,8	20,2	21,9	24,4	22,2	21,2	20,8	20,8	20,9	21,4	21,9
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	19,8	19,0	20,3	21,9	21,3	20,1	19,7	19,8	19,8	20,2	20,8
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	1,1	1,2	1,6	2,5	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 6a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

mio EUR

	stalne cene preteklega leta						stalne cene 2024				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	47.056,0	46.189,3	50.659,9	53.426,9	58.111,0	64.968,7	68.390,4	70.064,0	71.659,1	73.265,0	74.902,9
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	40.644,6	37.157,9	41.879,0	46.643,0	52.424,6	54.931,6	56.043,2	57.957,2	59.782,8	61.412,7	63.477,8
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	36.661,8	33.125,2	38.138,4	44.364,7	50.143,3	51.065,2	51.537,2	53.548,9	55.396,4	57.198,1	59.363,9
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	3.982,8	4.032,7	3.740,6	2.278,3	2.281,2	3.866,3	4.506,0	4.408,3	4.386,4	4.214,5	4.113,8
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	43.073,2	42.156,5	46.919,3	51.148,6	55.829,8	61.102,4	63.884,5	65.655,7	67.272,7	69.050,5	70.789,1
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	33.235,5	32.770,7	36.168,2	38.936,1	42.324,6	47.225,0	49.544,1	50.916,3	52.129,0	53.304,4	54.434,7
7 ZASEBNA POTROŠNJA	24.703,8	23.508,6	25.884,5	28.181,0	31.018,6	33.887,2	35.393,8	36.192,7	37.074,2	37.940,9	38.787,0
- gospodinjstva	24.288,5	23.092,1	25.411,0	27.591,2	30.390,0	33.203,4	34.662,5	35.449,4	36.317,9	37.171,3	38.004,0
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	415,3	416,5	473,5	589,8	628,6	683,8	731,3	743,3	756,4	769,6	783,1
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	8.531,7	9.262,1	10.283,8	10.755,1	11.306,0	13.337,9	14.150,3	14.723,5	15.054,8	15.363,5	15.647,7
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	9.837,8	9.385,9	10.751,0	12.212,5	13.505,2	13.877,3	14.340,4	14.739,4	15.143,6	15.746,1	16.354,4
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	9.316,6	8.831,4	9.982,8	10.986,5	12.958,6	13.134,1	13.572,4	13.973,0	14.343,2	14.924,1	15.528,6
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	521,1	554,5	768,2	1.226,0	546,5	743,3	767,9	766,5	800,4	822,0	825,8

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 6b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

realne stopnje rasti v %

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	3,5	-4,1	8,4	2,7	2,1	1,6	2,1	2,4	2,3	2,2	2,2
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	4,5	-8,5	14,5	6,8	-2,0	3,2	2,6	3,4	3,1	2,7	3,4
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	4,7	-9,1	17,8	9,2	-4,5	3,9	2,7	3,9	3,5	3,3	3,8
4 SALDO menjave s tujino ¹	0,2	-0,3	-1,0	-1,5	2,3	-0,4	0,1	-0,1	0,0	-0,2	-0,1
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	3,6	-4,1	10,3	4,5	-0,2	2,1	2,1	2,8	2,5	2,6	2,5
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	4,6	-3,5	9,3	3,6	0,7	3,5	2,4	2,8	2,4	2,3	2,1
7 ZASEBNA POTROŠNJA	5,5	-6,1	10,5	5,3	0,1	1,6	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2
- gospodinjstva	5,5	-6,2	10,5	5,0	0,2	1,6	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	2,9	-2,9	14,9	21,9	-0,4	0,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	1,9	4,1	6,2	-0,7	2,4	8,5	2,7	4,1	2,2	2,0	1,8
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	0,4	-6,5	13,9	7,4	-2,8	-2,4	1,2	2,8	2,7	4,0	3,9
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	4,9	-7,2	12,3	4,2	3,9	-3,7	1,0	3,0	2,6	4,0	4,0
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI ¹	-0,9	0,1	0,5	0,8	-1,5	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vir: SURS, napoved UMAR.

Opomba: ¹ Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

Tabela 7: Plačilna bilanca - plačilno bilančna statistika

mio EUR

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
I. TEKOČI RAČUN	3.105	3.586	1.951	-637	2.858	3.285	3.067	2.892	2.634	2.516	2.292
1. BLAGO	1.298	2.333	882	-2.459	431	678	664	372	213	-165	-519
1.1. Izvoz blaga	31.999	29.622	35.255	42.328	41.420	42.213	43.425	44.978	46.619	48.068	49.997
1.2. Uvoz blaga	30.701	27.289	34.373	44.787	40.990	41.535	42.760	44.606	46.406	48.234	50.516
2. STORITVE	2.909	1.913	2.200	3.469	3.589	3.625	3.835	4.134	4.391	4.693	4.998
2.1. Izvoz storitev	8.660	6.985	8.473	11.219	11.906	12.488	13.214	14.066	14.882	15.761	16.681
- Transport	2.512	2.316	2.658	3.397	3.310	3.492	3.637	3.836	4.022	4.217	4.421
- Potovanja	2.843	1.237	1.685	2.972	3.271	3.358	3.549	3.737	3.913	4.096	4.288
- Ostalo	3.305	3.433	4.130	4.850	5.324	5.637	6.029	6.493	6.947	7.448	7.971
2.2. Uvoz storitev	5.751	5.072	6.273	7.750	8.317	8.863	9.379	9.932	10.490	11.068	11.682
- Transport	1.185	1.128	1.553	1.914	1.589	1.766	1.843	1.946	2.040	2.139	2.243
- Potovanja	1.500	805	1.173	1.833	2.434	2.582	2.760	2.899	3.025	3.145	3.269
- Ostalo	3.066	3.138	3.547	4.003	4.294	4.515	4.776	5.087	5.425	5.784	6.171
1., 2. BLAGO IN STORITVE	4.206	4.247	3.082	1.010	4.019	4.303	4.500	4.506	4.604	4.528	4.479
Izvoz blaga in storitev	40.659	36.608	43.728	53.547	53.326	54.701	56.639	59.044	61.501	63.829	66.677
Uvoz blaga in storitev	36.453	32.361	40.645	52.537	49.306	50.398	52.139	54.537	56.897	59.302	62.198
3. PRIMARNI DOHODKI	-617	-120	-505	-907	-638	-571	-904	-1.153	-1.350	-1.402	-1.502
3.1. Prejemki	1.660	1.636	1.968	2.077	3.037	3.039	3.126	3.059	3.073	3.232	3.377
- Od dela	526	570	598	676	761	642	660	680	710	740	770
- Od kapitala	846	714	1.002	1.102	2.046	2.166	1.969	1.893	1.928	2.019	2.150
- Ostali primarni dohodki	288	351	368	299	229	232	497	486	435	473	457
3.2. Izdatki	2.276	1.756	2.473	2.984	3.675	3.610	4.029	4.212	4.423	4.634	4.879
- Od dela	195	178	202	236	294	334	355	390	430	460	485
- Od kapitala	2.010	1.508	2.182	2.633	3.285	3.258	3.472	3.649	3.816	3.994	4.214
- Ostali primarni dohodki	71	70	90	115	96	18	203	173	177	179	180
4. SEKUNDARNI DOHODKI	-484	-541	-626	-739	-523	-448	-528	-461	-619	-610	-685
4.1. Prejemki	1.002	1.061	1.157	1.314	1.734	1.789	1.828	1.870	1.824	1.860	1.815
4.2. Izdatki	1.486	1.601	1.783	2.053	2.257	2.237	2.356	2.331	2.443	2.470	2.500
II. KAPITALSKI RAČUN	-210	-241	171	-158	8	-94					
1. Bruto pridobitve/ odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	-59	-96	-86	-198	-378	2					
2. Kapitalski transferji	-152	-146	257	40	386	-95					
III. FINANČNI RAČUN	2.014	3.670	1.774	-1.784	2.160	2.250					
1. Neposredne naložbe	-762	262	-414	-1.416	-572	-511					
- Imetja	1.157	708	1.442	767	766	1.299					
- Obveznosti	1.919	446	1.856	2.183	1.338	1.810					
2. Naložbe v vrednostne papirje	734	-1.136	2.778	-12	-253	3.516					
3. Finančni derivativi	-163	53	30	-79	138	-105					
4. Ostale naložbe	2.168	4.325	-1.444	-446	2.845	-978					
4.1. Imetja	3.274	4.830	2.923	2.980	5.788	-1.515					
4.2. Obveznosti	1.106	505	4.367	3.426	2.943	-536					
5. Rezervna imetja	37	166	824	168	2	329					
IV. NETO NAPAKE IN IZPUSTITVE	-881	325	-349	-989	-706	-941					

Vir: BS, napoved UMAR.

Opomba: Metodologija plačilne bilance temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za izdelavo plačilne bilance, ki ga je izdal IMF (2009).

Tabela 8: Kazalniki trga dela

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
PONUDBA NA TRGU DELA											
Stopnja aktivnosti (20-64 let, v %)	79,9	79,5	79,8	81,1	81,1	81,4*	80,6	81,0	81,4	81,7	81,9
Aktivno prebivalstvo po ADS (v tisoč)	1.028	1.029	1.020	1.027	1.029	1.032*	1.021	1.025	1.030	1.035	1.038
- letna rast (v %)	-0,5	0,1	-0,9	0,8	0,2	0,3*	-1,1	0,4	0,5	0,5	0,3
ZAPOSLENOST IN BREZPOSELNOST											
Zaposlenost po nacionalnih računih (v tisoč)	1.045,7	1038,4	1.051,9	1.082,4	1.100,2	1.101,8	1.103,3	1.107,7	1.113,5	1.118,3	1.122,2
- letna rast (v %)	2,4	-0,7	1,3	2,9	1,6	0,1	0,1	0,4	0,5	0,4	0,3
Delovno aktivni po ADS (v tisoč)	982,3	978,1	971,7	986,2	989,4	990,4*	979,5	983,4	988,5	992,8	996,3
- letna rast (v %)	0,2	-0,4	-0,7	1,5	0,3	0,1*	-1,1	0,4	0,5	0,4	0,3
Stopnja delovne aktivnosti (20-64 let, v %)	76,4	76	76,1	77,9	78,4	78,5*	77,7	78,0	78,4	78,7	78,8
Formalno delovno aktivni (v tisoč) **	894,2	888,9	900,3	922,0	933,7	944,0	939,3	943,3	948,4	952,8	956,3
- letna rast (v %)	2,5	-0,6	1,3	2,4	1,3	1,1	-0,5	0,4	0,5	0,5	0,4
od teh osebe v delovnem razmerju (v tisoč)	801,9	794,6	804,4	824,1	833,4	841,3	837,1	840,8	845,4	849,4	852,4
- letna rast (v %)	2,8	-0,9	1,2	2,4	1,1	0,9	-0,5	0,4	0,6	0,5	0,3
od teh samozaposleni (v tisoč)	92,3	94,3	95,8	97,9	100,4	102,7	102,2	102,6	103,0	103,4	106,9
- letna rast (v %)	-0,3	2,1	1,6	2,1	2,6	2,3	-0,5	0,3	0,4	0,4	3,4
Brezposelni po ADS (v tisoč)	45,7	51,1	47,8	41,3	39,8	38,3*	38,2	38,1	38,0	38,4	38,4
- letna rast (v %)	-13,4	11,8	-6,5	-13,7	-3,6	-3,6*	-0,3	-0,2	-0,2	0,9	-0,1
Registrirani brezposelni (v tisoč)	74,2	85,0	74,3	56,7	48,7	46,0	45,4	44,8	44,3	43,8	43,4
- letna rast (v %)	-5,5	14,6	-12,6	-23,8	-14,0	-5,6	-1,3	-1,2	-1,2	-1,1	-1,1
Stopnja brezposelnosti po ADS (v %)	4,5	5,0	4,7	4,0	3,7	3,7*	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	7,7	8,7	7,6	5,8	5,0	4,6	4,6	4,5	4,5	4,4	4,3

Vir: SURS, ZRSZ, Eurostat, napoved UMAR.

Opomba: *Ocena UMAR (podatki za zadnje četrtletje 2024 ob zaključku priprave napovedi še niso bili na voljo). **Po statističnem registru delovno aktivnega prebivalstva, vključno z oceno samostojnih kmetov.

Tabela 9: Indikatorji mednarodne konkurenčnosti

letne stopnje rasti v %

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
							napoved				
Efektivni tečaj¹											
Nominalno	-0,5	0,6	0,0	-1,7	0,8	0,2	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Realno - deflator cene življenjskih potrebščin	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4	2,4	-0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2
Realno - deflator stroški dela na enoto proizvoda	1,0	4,3	0,4	-0,9	3,2	0,9*	0,7	1,3	1,1	0,5	-0,5

Komponente stroškov dela na enoto proizvoda

Nominalni stroški dela na enoto proizvoda	4,2	7,5	0,9	5,2	9,0	5,7*	4,1	3,3	3,1	2,7	1,7
Sredstva za zaposlene na zaposlenega, nominalno	5,2	3,8	8,0	5,0	9,5	7,2*	6,2	5,4	4,9	4,5	3,6
Produktivnost dela, realno ²	1,0	-3,4	7,0	-0,2	0,5	1,4	2,0	2,0	1,7	1,8	1,9
Realni stroški dela na enoto proizvoda	1,8	6,2	-1,7	-1,2	-1,0	2,5*	1,3	0,6	0,6	0,2	-0,3
Produktivnost dela, nominalno ³	3,4	-2,3	9,9	6,3	10,6	4,6	4,8	4,7	4,3	4,3	3,9

Vir: SURS, ECB, Consensus Economics, Focus Economics, EK, OECD, preračuni, ocena in napoved za Slovenijo UMAR.

Opomba: ¹ Harmonizirani efektivni tečaj do 37 trgovinskih partneric: 18 držav zunaj evrskega območja in 19 držav evrskega območja. ² Bruto domači proizvod na zaposlenega, v stalnih cenah. ³ Bruto domači proizvod na zaposlenega, v tekočih cenah. * Za leto 2024 je ocena UMAR.

Tabela 10a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

tekoče cene, v mio EUR

BILANCA PRIHODKOV	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 predhodno
I. SKUPAJ PRIHODKI	16.803	18.594	19.232	18.529	21.383	23.311	25.035	27.915
DAVČNI PRIHODKI	15.162	16.225	17.179	16.460	18.786	20.557	21.977	24.539
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	2.967	3.296	3.614	3.262	3.981	4.517	4.601	5.534
Dohodnina	2.197	2.447	2.592	2.487	2.845	2.944	3.192	3.599
Davek od dohodkov pravnih oseb	766	846	997	773	1.115	1.553	1.393	1.907
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	6.092	6.550	7.021	7.290	7.928	8.504	9.258	10.553
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	21	22	23	22	24	27	28	32
DAVKI NA PREMOŽENJE	274	278	296	287	317	337	347	370
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	5.723	5.989	6.127	5.493	6.359	6.884	7.509	7.823
Davek na dodano vrednost	3.504	3.757	3.872	3.528	4.231	4.747	5.147	5.329
Trošarine	1.585	1.560	1.543	1.314	1.470	1.446	1.659	1.668
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	83	90	99	102	177	289	223	217
DRUGI DAVKI	1	0	-1	4	-1	0	11	11
NEDAVČNI PRIHODKI	1.089	1.351	1.114	1.118	1.338	1.410	1.409	1.947
KAPITALSKI PRIHODKI	91	153	136	147	228	268	288	221
DONACIJE	9	12	14	18	22	57	38	39
TRANSFERNI PRIHODKI	52	56	58	55	57	58	229	123
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	399	797	731	731	951	962	1.093	1.047

Vir: MF.

Tabela 10b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA PRIHODKOV	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 predhodno
I. SKUPAJ PRIHODKI	39,4	40,9	39,9	39,6	41,1	41,0	39,1	41,7
DAVČNI PRIHODKI	35,6	35,7	35,7	35,2	36,1	36,1	34,4	36,6
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	7,0	7,3	7,5	7,0	7,7	7,9	7,2	8,3
Dohodnina	5,2	5,4	5,4	5,3	5,5	5,2	5,0	5,4
Davek od dohodkov pravnih oseb	1,8	1,9	2,1	1,7	2,1	2,7	2,2	2,8
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	14,3	14,4	14,6	15,6	15,2	14,9	14,5	15,8
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DAVKI NA PREMOŽENJE	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	13,4	13,2	12,7	11,8	12,2	12,1	11,7	11,7
Davek na dodano vrednost	8,2	8,3	8,0	7,5	8,1	8,3	8,0	8,0
Trošarine	3,7	3,4	3,2	2,8	2,8	2,5	2,6	2,5
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,3	0,3
DRUGI DAVKI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NEDAVČNI PRIHODKI	2,6	3,0	2,3	2,4	2,6	2,5	2,2	2,9
KAPITALSKI PRIHODKI	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,3
DONACIJE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
TRANSFERNI PRIHODKI	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,2
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	0,9	1,8	1,5	1,6	1,8	1,7	1,7	1,6

Vir: MF, SURS.

Tabela 11a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

tekoče cene, mio EUR

BILANCA ODHODKOV	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 predhodno
II. SKUPAJ ODHODKI	17.102	18.068	18.969	22.071	24.300	24.886	27.308	28.867
TEKOČI ODHODKI	7.733	7.966	8.228	9.128	10.394	10.283	11.572	12.905
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	3.406	3.583	3.837	4.285	5.020	4.729	5.260	5.629
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	533	585	634	681	730	752	833	900
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	2.627	2.634	2.728	3.021	3.351	3.557	3.869	4.377
PLAČILA OBRESTI	985	868	791	778	732	661	711	793
REZERVE	183	297	238	364	559	584	899	1.206
TEKOČI TRANSFERI	7.913	8.237	8.704	10.868	11.319	11.261	12.050	12.793
SUBVENCIJE	425	444	468	1.449	867	690	1.003	682
TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	6.665	6.926	7.324	8.251	9.168	9.294	9.731	10.397
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	822	867	912	1.168	1.284	1.277	1.316	1.714
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	1.078	1.432	1.527	1.549	1.959	2.612	3.014	2.532
INVESTICIJSKI ODHODKI	891	1.160	1.253	1.231	1.545	2.053	2.354	2.141
INVESTICIJSKI TRANSFERI	187	272	274	318	414	559	660	391
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	378	433	510	526	629	730	672	636
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-299	526	263	-3.542	-2.917	-1.575	-2.274	-951

Vir: MF.

Tabela 11b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA ODHODKOV	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 predhodno
II. SKUPAJ ODHODKI	40,1	39,7	39,4	47,2	46,7	43,7	42,7	43,1
TEKOČI ODHODKI	18,1	17,5	17,1	19,5	20,0	18,1	18,1	19,3
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	8,0	7,9	8,0	9,2	9,7	8,3	8,2	8,4
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	1,2	1,3	1,3	1,5	1,4	1,3	1,3	1,3
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	6,2	5,8	5,7	6,5	6,4	6,2	6,0	6,5
PLAČILA OBRESTI	2,3	1,9	1,6	1,7	1,4	1,2	1,1	1,2
REZERVE	0,4	0,7	0,5	0,8	1,1	1,0	1,4	1,8
TEKOČI TRANSFERI	18,6	18,1	18,1	23,3	21,8	19,8	18,8	19,1
SUBVENCIJE	1,0	1,0	1,0	3,1	1,7	1,2	1,6	1,0
TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	15,6	15,2	15,2	17,7	17,6	16,3	15,2	15,5
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	1,9	1,9	1,9	2,5	2,5	2,2	2,1	2,6
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	2,5	3,1	3,2	3,3	3,8	4,6	4,7	3,8
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,1	2,6	2,6	2,6	3,0	3,6	3,7	3,2
INVESTICIJSKI TRANSFERI	0,4	0,6	0,6	0,7	0,8	1,0	1,0	0,6
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	1,1	0,9
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-0,7	1,2	0,5	-7,6	-5,6	-2,8	-3,6	-1,4

Vir: MF, SURS.

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

1. Aritmetično povprečje napak, ME		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		Pnt+1	Jnt+1	Pnt	Jnt	Pnt+1	Jnt+1	Pnt	Jnt
UMAR	2002-2017	0,85	0,57	0,02	-0,03	0,07	0,29	-0,21	0,13
	2002-2018	0,72	0,50	0,02	-0,04	0,06	0,26	-0,22	0,13
	2002-2019	0,76	0,54	0,07	-0,01	0,07	0,27	-0,21	0,13
	2002-2020	0,76	0,54	-0,04	-0,07	0,07	0,27	-0,17	0,14
	2002-2021	0,53	0,36	-0,22	-0,17	0,06	0,24	-0,21	0,11
	2002-2022	0,46	0,31	-0,26	-0,18	-0,32	-0,11	-0,32	0,11
	2002-2023	0,50	0,29	-0,24	-0,17	-0,51	-0,17	-0,32	0,11
	2002-2024	0,52	0,33	-0,19	-0,17	-0,39	-0,08	-0,27	0,11
BS	2002-2017	0,81	0,45	0,04	-0,07	-0,01	0,04	-0,11	0,07
	2002-2018	0,68	0,41	0,05	-0,08	-0,03	0,00	-0,10	0,07
	2002-2019	0,72	0,44	0,09	-0,07	0,00	0,03	-0,10	0,07
	2002-2020	0,72	0,44	0,03	-0,17	0,00	0,03	-0,08	0,07
	2002-2021	0,52	0,15	-0,12	-0,24	-0,04	-0,03	-0,11	0,06
	2002-2022	0,47	0,08	-0,09	-0,24	-0,44	-0,31	-0,12	0,06
	2002-2023	0,48	0,04	-0,06	-0,24	-0,56	-0,31	-0,10	0,06
	2002-2024	0,49	0,06	-0,02	-0,24	-0,45	-0,25	-0,08	0,05
GZS	2002-2017	0,78	0,29	n.p.	n.p.	0,13	0,29	n.p.	n.p.
	2002-2018	n.p.	n.p.	-0,01	-0,11	n.p.	n.p.	0,06	0,08
	2002-2019	0,78	0,29	0,02	-0,07	0,13	0,29	0,08	0,08
	2002-2020	0,78	0,29	0,06	-0,12	0,13	0,29	0,17	0,10
	2002-2021	0,48	0,14	-0,13	-0,21	0,20	0,35	0,15	0,08
	2002-2022	0,40	0,09	-0,20	-0,18	-0,18	-0,02	-0,03	0,07
	2002-2023	0,46	0,06	-0,20	-0,20	-0,39	-0,10	-0,04	0,09
	2002-2024	0,47	0,09	-0,11	-0,19	-0,32	0,05	0,00	0,09
EK	2002-2017	0,68	0,34	-0,06	-0,14	0,22	0,28	-0,01	0,10
	2002-2018	0,55	0,29	-0,05	-0,14	0,20	0,24	-0,01	0,10
	2002-2019	0,59	0,33	-0,01	-0,12	0,21	0,26	-0,01	0,10
	2002-2020	0,59	0,33	-0,08	-0,20	0,21	0,26	0,03	0,11
	2002-2021	0,48	0,15	-0,24	-0,28	0,15	0,18	-0,03	0,08
	2002-2022	0,45	0,09	-0,30	-0,22	-0,24	-0,19	-0,18	0,07
	2002-2023	0,50	0,05	-0,31	-0,22	-0,41	-0,21	-0,19	0,08
	2002-2024	0,50	0,06	-0,27	-0,22	-0,31	-0,12	-0,14	0,08
IMF	2002-2017	0,81	0,40	-0,10	-0,13	0,12	0,07	-0,18	0,03
	2002-2018	0,61	0,26	-0,12	-0,12	0,13	0,07	-0,17	0,05
	2002-2019	0,62	0,30	-0,06	-0,08	0,15	0,08	-0,17	0,06
	2002-2020	0,62	0,30	-0,19	-0,14	0,15	0,08	-0,14	0,08
	2002-2021	0,45	0,13	-0,40	-0,23	0,11	0,07	-0,18	0,06
	2002-2022	0,39	0,09	-0,45	-0,20	-0,26	-0,28	-0,28	0,06
	2002-2023	0,43	0,09	-0,43	-0,17	-0,36	-0,38	-0,31	0,06
	2002-2024	0,44	0,11	-0,40	-0,17	-0,23	-0,26	-0,26	0,05
WIIW	2002-2017	0,70	0,75	0,14	-0,10	0,14	0,17	0,09	-0,01
	2002-2018	0,56	0,67	0,09	-0,09	0,10	0,16	0,08	-0,02
	2002-2019	0,59	0,70	0,13	-0,06	0,10	0,17	0,08	-0,01
	2002-2020	0,59	0,70	-0,08	-0,12	0,10	0,17	0,12	0,02
	2002-2021	0,35	0,47	-0,31	-0,26	0,04	0,11	0,07	0,00
	2002-2022	0,27	0,39	-0,35	-0,23	-0,34	-0,28	-0,15	0,01
	2002-2023	0,33	0,39	-0,34	-0,23	-0,59	-0,34	-0,18	0,01
	2002-2024	0,36	0,42	-0,29	-0,22	-0,51	-0,26	-0,11	0,03

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

2. Povprečna absolutna napaka, MAE		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2017	2,35	2,03	1,19	0,54	0,94	0,96	0,41	0,19
	2002-2018	2,29	1,95	1,16	0,52	0,90	0,91	0,40	0,18
	2002-2019	2,24	1,91	1,15	0,51	0,86	0,89	0,38	0,18
	2002-2020	2,24	1,91	1,20	0,55	0,86	0,89	0,39	0,19
	2002-2021	2,24	1,97	1,32	0,62	0,83	0,86	0,42	0,21
	2002-2022	2,25	1,91	1,31	0,61	1,16	1,15	0,52	0,20
	2002-2023	2,21	1,83	1,26	0,59	1,31	1,17	0,51	0,20
	2002-2024	2,15	1,80	1,24	0,57	1,35	1,20	0,52	0,20
BS	2002-2017	2,17	2,09	1,26	0,63	1,05	0,95	0,37	0,17
	2002-2018	2,12	1,98	1,19	0,61	1,00	0,93	0,35	0,16
	2002-2019	2,09	1,93	1,17	0,59	0,97	0,91	0,33	0,16
	2002-2020	2,09	1,93	1,16	0,67	0,97	0,91	0,33	0,15
	2002-2021	2,09	2,09	1,25	0,71	0,96	0,92	0,35	0,15
	2002-2022	2,08	2,05	1,20	0,69	1,32	1,15	0,35	0,14
	2002-2023	2,01	1,99	1,16	0,67	1,39	1,11	0,35	0,13
	2002-2024	1,95	1,93	1,15	0,65	1,40	1,11	0,35	0,13
GZS	2002-2017	2,25	2,06	n.p.	n.p.	0,98	1,08	n.p.	n.p.
	2002-2018	n.p.	n.p.	1,25	0,63	n.p.	n.p.	0,41	0,16
	2002-2019	2,25	2,06	1,21	0,62	0,98	1,08	0,41	0,16
	2002-2020	2,25	2,06	1,18	0,64	0,98	1,08	0,49	0,17
	2002-2021	2,14	2,07	1,29	0,71	0,93	1,03	0,47	0,17
	2002-2022	2,20	2,02	1,31	0,69	1,25	1,33	0,63	0,17
	2002-2023	2,17	1,94	1,25	0,68	1,40	1,34	0,61	0,18
	2002-2024	2,10	1,88	1,27	0,65	1,39	1,42	0,62	0,17
EK	2002-2017	2,20	1,99	1,21	0,46	1,15	1,06	0,32	0,17
	2002-2018	2,15	1,91	1,15	0,45	1,09	1,02	0,31	0,16
	2002-2019	2,10	1,85	1,13	0,43	1,05	1,00	0,30	0,16
	2002-2020	2,10	1,85	1,15	0,49	1,05	1,00	0,32	0,16
	2002-2021	2,10	1,91	1,25	0,56	1,04	1,01	0,37	0,18
	2002-2022	1,98	1,88	1,28	0,56	1,37	1,32	0,50	0,17
	2002-2023	1,96	1,83	1,24	0,55	1,49	1,29	0,49	0,18
	2002-2024	1,90	1,76	1,21	0,53	1,50	1,32	0,50	0,17
IMF	2002-2017	2,16	2,26	1,37	0,89	1,07	1,06	0,43	0,25
	2002-2018	2,18	2,25	1,32	0,84	1,02	1,00	0,41	0,25
	2002-2019	2,10	2,18	1,30	0,82	0,98	0,97	0,40	0,25
	2002-2020	2,10	2,18	1,37	0,84	0,98	0,97	0,40	0,27
	2002-2021	2,10	2,22	1,52	0,89	0,96	0,92	0,44	0,28
	2002-2022	2,08	2,15	1,52	0,85	1,28	1,23	0,52	0,27
	2002-2023	2,04	2,05	1,45	0,83	1,32	1,28	0,54	0,26
	2002-2024	1,97	1,99	1,41	0,80	1,38	1,32	0,55	0,25
WIIW	2002-2017	2,30	2,34	1,59	1,08	1,25	1,09	0,86	0,44
	2002-2018	2,26	2,24	1,53	1,01	1,21	1,04	0,82	0,42
	2002-2019	2,19	2,18	1,49	0,98	1,15	1,00	0,78	0,41
	2002-2020	2,19	2,18	1,62	0,99	1,15	1,00	0,78	0,41
	2002-2021	2,19	2,25	1,77	1,09	1,14	0,99	0,78	0,41
	2002-2022	2,26	2,21	1,75	1,05	1,47	1,32	0,95	0,39
	2002-2023	2,23	2,12	1,68	1,01	1,66	1,34	0,95	0,38
	2002-2024	2,17	2,07	1,64	0,97	1,64	1,35	0,96	0,38

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

3. Koren povprečne kvadratne napake, RMSE		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2017	3,60	3,27	1,50	0,72	1,28	1,24	0,52	0,22
	2002-2018	3,51	3,18	1,46	0,70	1,24	1,21	0,51	0,21
	2002-2019	3,42	3,11	1,44	0,69	1,21	1,18	0,49	0,21
	2002-2020	3,42	3,11	1,48	0,72	1,21	1,18	0,49	0,23
	2002-2021	3,43	3,10	1,64	0,83	1,18	1,15	0,54	0,25
	2002-2022	3,35	3,03	1,62	0,82	2,05	1,89	0,74	0,24
	2002-2023	3,29	2,95	1,59	0,80	2,20	1,87	0,73	0,24
	2002-2024	3,22	2,90	1,56	0,78	2,20	1,87	0,73	0,24
BS	2002-2017	3,47	3,34	1,82	0,78	1,35	1,22	0,46	0,23
	2002-2018	3,38	3,24	1,77	0,76	1,31	1,19	0,44	0,22
	2002-2019	3,30	3,16	1,73	0,74	1,28	1,16	0,43	0,22
	2002-2020	3,30	3,16	1,70	0,86	1,28	1,16	0,42	0,21
	2002-2021	3,30	3,28	1,78	0,90	1,26	1,17	0,45	0,21
	2002-2022	3,22	3,21	1,74	0,88	2,15	1,67	0,45	0,20
	2002-2023	3,14	3,14	1,70	0,86	2,18	1,64	0,44	0,20
	2002-2024	3,07	3,07	1,67	0,84	2,16	1,61	0,44	0,19
GZS	2002-2017	3,55	3,30	n.p.	n.p.	1,38	1,32	n.p.	n.p.
	2002-2018	n.p.	n.p.	1,74	0,76	n.p.	n.p.	0,52	0,22
	2002-2019	3,55	3,30	1,69	0,75	1,38	1,32	0,51	0,22
	2002-2020	3,55	3,30	1,65	0,76	1,38	1,32	0,67	0,23
	2002-2021	3,48	3,21	1,78	0,85	1,32	1,26	0,65	0,23
	2002-2022	3,40	3,13	1,78	0,83	2,06	1,97	1,03	0,23
	2002-2023	3,34	3,05	1,74	0,82	2,23	1,95	1,00	0,25
	2002-2024	3,26	2,98	1,73	0,80	2,19	2,02	1,00	0,24
EK	2002-2017	3,46	3,17	1,59	0,64	1,47	1,30	0,45	0,23
	2002-2018	3,38	3,08	1,54	0,62	1,43	1,26	0,44	0,22
	2002-2019	3,29	3,00	1,51	0,60	1,39	1,24	0,43	0,22
	2002-2020	3,29	3,00	1,51	0,69	1,39	1,24	0,45	0,22
	2002-2021	3,22	3,00	1,63	0,77	1,37	1,24	0,53	0,23
	2002-2022	3,14	2,94	1,64	0,77	2,16	2,01	0,87	0,23
	2002-2023	3,08	2,87	1,60	0,76	2,27	1,97	0,85	0,23
	2002-2024	3,02	2,81	1,57	0,74	2,25	1,96	0,85	0,23
IMF	2002-2017	3,40	3,51	1,82	1,18	1,34	1,36	0,63	0,29
	2002-2018	3,35	3,44	1,77	1,15	1,30	1,32	0,61	0,29
	2002-2019	3,26	3,35	1,73	1,12	1,27	1,28	0,59	0,29
	2002-2020	3,26	3,35	1,78	1,13	1,27	1,28	0,59	0,31
	2002-2021	3,23	3,33	1,99	1,17	1,24	1,25	0,63	0,32
	2002-2022	3,16	3,25	1,98	1,14	2,03	1,98	0,76	0,31
	2002-2023	3,10	3,17	1,93	1,12	2,04	2,00	0,78	0,31
	2002-2024	3,03	3,10	1,89	1,09	2,07	2,01	0,77	0,30
WIIW	2002-2017	3,63	3,61	2,39	1,42	1,61	1,59	1,00	0,52
	2002-2018	3,54	3,50	2,32	1,37	1,57	1,54	0,97	0,51
	2002-2019	3,45	3,41	2,27	1,34	1,53	1,50	0,94	0,49
	2002-2020	3,45	3,41	2,39	1,33	1,53	1,50	0,93	0,50
	2002-2021	3,49	3,42	2,54	1,45	1,51	1,47	0,93	0,49
	2002-2022	3,41	3,35	2,49	1,42	2,25	2,24	1,33	0,48
	2002-2023	3,35	3,27	2,44	1,39	2,50	2,22	1,31	0,47
	2002-2024	3,28	3,21	2,39	1,36	2,46	2,19	1,31	0,47

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

4. Standardizirana povprečna absolutna napaka, stdMAE		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		Pnt+1	Jnt+1	Pnt	Jnt	Pnt+1	Jnt+1	Pnt	Jnt
UMAR	2002-2017	0,68	0,58	0,34	0,16	0,43	0,43	0,19	0,08
	2002-2018	0,67	0,57	0,34	0,15	0,42	0,42	0,19	0,08
	2002-2019	0,67	0,58	0,35	0,15	0,41	0,42	0,18	0,09
	2002-2020	0,67	0,58	0,33	0,15	0,41	0,42	0,18	0,09
	2002-2021	0,64	0,56	0,34	0,16	0,41	0,42	0,20	0,10
	2002-2022	0,65	0,55	0,34	0,16	0,48	0,47	0,21	0,08
	2002-2023	0,65	0,54	0,34	0,16	0,51	0,45	0,19	0,08
	2002-2024	0,65	0,54	0,34	0,16	0,53	0,47	0,20	0,08
BS	2002-2017	0,62	0,60	0,36	0,18	0,56	0,43	0,17	0,08
	2002-2018	0,62	0,58	0,35	0,18	0,56	0,43	0,16	0,08
	2002-2019	0,63	0,58	0,35	0,18	0,56	0,43	0,16	0,07
	2002-2020	0,63	0,58	0,32	0,18	0,56	0,43	0,15	0,07
	2002-2021	0,60	0,60	0,32	0,18	0,57	0,45	0,17	0,07
	2002-2022	0,60	0,59	0,31	0,18	0,57	0,46	0,14	0,06
	2002-2023	0,59	0,59	0,31	0,18	0,56	0,43	0,13	0,05
	2002-2024	0,59	0,58	0,32	0,18	0,58	0,43	0,13	0,05
GZS	2002-2017	0,65	0,59	n.p.	n.p.	0,45	0,49	n.p.	n.p.
	2002-2018	n.p.	n.p.	0,36	0,18	n.p.	n.p.	0,19	0,07
	2002-2019	0,67	0,61	0,36	0,19	0,46	0,50	0,19	0,07
	2002-2020	0,67	0,61	0,32	0,17	0,46	0,50	0,22	0,08
	2002-2021	0,60	0,58	0,33	0,18	0,44	0,49	0,22	0,08
	2002-2022	0,62	0,57	0,34	0,18	0,50	0,53	0,25	0,07
	2002-2023	0,63	0,56	0,33	0,18	0,53	0,51	0,23	0,07
	2002-2024	0,62	0,56	0,35	0,18	0,54	0,55	0,24	0,07
EK	2002-2017	0,63	0,57	0,35	0,13	0,52	0,48	0,15	0,08
	2002-2018	0,63	0,56	0,34	0,13	0,51	0,47	0,14	0,07
	2002-2019	0,63	0,56	0,34	0,13	0,50	0,47	0,14	0,08
	2002-2020	0,63	0,56	0,31	0,13	0,50	0,47	0,15	0,08
	2002-2021	0,60	0,55	0,33	0,14	0,51	0,49	0,18	0,08
	2002-2022	0,57	0,54	0,33	0,15	0,55	0,53	0,20	0,07
	2002-2023	0,58	0,54	0,33	0,15	0,57	0,49	0,18	0,07
	2002-2024	0,57	0,53	0,33	0,15	0,59	0,51	0,19	0,07
IMF	2002-2017	0,62	0,65	0,39	0,26	0,48	0,48	0,20	0,11
	2002-2018	0,64	0,66	0,39	0,24	0,48	0,47	0,19	0,12
	2002-2019	0,63	0,66	0,39	0,25	0,47	0,46	0,19	0,12
	2002-2020	0,63	0,66	0,37	0,23	0,47	0,46	0,19	0,13
	2002-2021	0,60	0,63	0,39	0,23	0,47	0,45	0,21	0,14
	2002-2022	0,60	0,62	0,40	0,22	0,52	0,50	0,21	0,11
	2002-2023	0,60	0,61	0,39	0,22	0,51	0,49	0,21	0,10
	2002-2024	0,59	0,60	0,39	0,22	0,54	0,52	0,21	0,10
WIIW	2002-2017	0,66	0,67	0,46	0,31	0,56	0,49	0,39	0,20
	2002-2018	0,66	0,65	0,45	0,30	0,56	0,48	0,38	0,20
	2002-2019	0,66	0,66	0,45	0,30	0,55	0,48	0,37	0,19
	2002-2020	0,66	0,66	0,44	0,27	0,55	0,48	0,36	0,19
	2002-2021	0,63	0,64	0,46	0,28	0,56	0,48	0,37	0,20
	2002-2022	0,65	0,64	0,46	0,27	0,59	0,53	0,38	0,16
	2002-2023	0,66	0,62	0,45	0,27	0,63	0,51	0,36	0,14
	2002-2024	0,65	0,63	0,45	0,27	0,64	0,53	0,37	0,15

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

5. Standardiziran koren povprečne kvadratne napake, stdRMSE		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2017	1,04	0,94	0,43	0,21	0,58	0,56	0,23	0,10
	2002-2018	1,02	0,93	0,43	0,20	0,58	0,56	0,24	0,10
	2002-2019	1,03	0,94	0,43	0,21	0,58	0,56	0,23	0,10
	2002-2020	1,03	0,94	0,40	0,20	0,58	0,56	0,23	0,11
	2002-2021	0,98	0,88	0,43	0,22	0,58	0,56	0,26	0,12
	2002-2022	0,97	0,87	0,43	0,21	0,84	0,77	0,30	0,10
	2002-2023	0,97	0,87	0,43	0,21	0,85	0,72	0,28	0,09
	2002-2024	0,97	0,87	0,43	0,21	0,87	0,74	0,28	0,09
BS	2002-2017	1,00	0,96	0,52	0,22	0,73	0,55	0,21	0,10
	2002-2018	0,99	0,95	0,52	0,22	0,73	0,55	0,21	0,10
	2002-2019	0,99	0,95	0,52	0,22	0,73	0,55	0,21	0,10
	2002-2020	0,99	0,95	0,46	0,24	0,73	0,55	0,20	0,10
	2002-2021	0,94	0,94	0,46	0,23	0,74	0,57	0,22	0,10
	2002-2022	0,93	0,93	0,45	0,23	0,93	0,67	0,18	0,08
	2002-2023	0,93	0,93	0,46	0,23	0,88	0,63	0,17	0,07
	2002-2024	0,93	0,93	0,46	0,23	0,89	0,63	0,17	0,07
GZS	2002-2017	1,02	0,95	n.p.	n.p.	0,63	0,60	n.p.	n.p.
	2002-2018	n.p.	n.p.	0,50	0,22	n.p.	n.p.	0,24	0,10
	2002-2019	1,05	0,98	0,51	0,22	0,65	0,62	0,24	0,10
	2002-2020	1,05	0,98	0,45	0,21	0,65	0,62	0,31	0,11
	2002-2021	0,98	0,90	0,46	0,22	0,63	0,60	0,31	0,11
	2002-2022	0,96	0,88	0,46	0,22	0,82	0,79	0,41	0,09
	2002-2023	0,97	0,88	0,46	0,22	0,85	0,74	0,38	0,09
	2002-2024	0,97	0,89	0,47	0,22	0,85	0,78	0,38	0,09
EK	2002-2017	1,00	0,91	0,46	0,18	0,66	0,59	0,20	0,10
	2002-2018	0,99	0,90	0,45	0,18	0,66	0,59	0,20	0,10
	2002-2019	0,99	0,90	0,45	0,18	0,66	0,59	0,20	0,10
	2002-2020	0,99	0,90	0,41	0,19	0,66	0,59	0,21	0,10
	2002-2021	0,92	0,86	0,42	0,20	0,67	0,61	0,25	0,11
	2002-2022	0,90	0,85	0,43	0,20	0,86	0,80	0,34	0,09
	2002-2023	0,91	0,85	0,43	0,20	0,87	0,75	0,32	0,09
	2002-2024	0,91	0,85	0,43	0,20	0,88	0,77	0,33	0,09
IMF	2002-2017	0,98	1,01	0,52	0,34	0,61	0,61	0,28	0,13
	2002-2018	0,98	1,01	0,52	0,34	0,61	0,61	0,28	0,14
	2002-2019	0,98	1,01	0,52	0,34	0,60	0,61	0,28	0,14
	2002-2020	0,98	1,01	0,48	0,31	0,60	0,61	0,28	0,15
	2002-2021	0,92	0,95	0,52	0,30	0,61	0,61	0,30	0,16
	2002-2022	0,91	0,94	0,52	0,30	0,83	0,81	0,31	0,13
	2002-2023	0,91	0,94	0,52	0,30	0,79	0,77	0,30	0,12
	2002-2024	0,91	0,94	0,52	0,30	0,82	0,79	0,30	0,12
WIIW	2002-2017	1,04	1,04	0,69	0,41	0,73	0,72	0,45	0,24
	2002-2018	1,03	1,02	0,68	0,40	0,73	0,72	0,45	0,24
	2002-2019	1,04	1,03	0,68	0,40	0,73	0,71	0,45	0,24
	2002-2020	1,04	1,03	0,65	0,36	0,73	0,71	0,44	0,23
	2002-2021	1,00	0,98	0,66	0,38	0,74	0,72	0,44	0,24
	2002-2022	0,98	0,97	0,65	0,37	0,90	0,90	0,53	0,19
	2002-2023	0,99	0,96	0,65	0,37	0,96	0,85	0,50	0,18
	2002-2024	0,99	0,97	0,66	0,37	0,96	0,86	0,51	0,18

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi realne gospodarske rasti in povprečne letne inflacije, po institucijah

Vir: napovedi UMAR, BS, GZS, EK, IMF in WIIW.

Opomba:

Negativne vrednosti pri aritmetičnem povprečju napak (ME) pomenijo podcenitev, pozitivne vrednosti pa precenitev dejanskih gibanj.

Napovedi povprečne letne inflacije se pri UMAR, GZS in IMF nanašajo na inflacijo, merjeno z CPI, pri BS, EK in WIIW pa na inflacijo, merjeno s HICP.

Napovedi iz leta 2019 za leto 2020 niso upoštewane, saj epidemije Covid-19 takrat ni bilo moč predvideti.

V letu 2020 so pri vseh institucijah upoštewane samo napovedi, ki so bile izdane po razglasitvi epidemije v Sloveniji 12. marca 2020. V primeru UMAR je namesto redne Pomladanske napovedi iz marca 2020 upoštevana Poletna napoved iz junija 2020.

Pomeni oznak:

PN_{t+1} - Pomladanska napoved za prihodnje leto;

JN_{t+1} - Jesenska napoved za prihodnje leto;

PN_t - Pomladanska napoved za tekoče leto;

JN_t - Jesenska napoved za tekoče leto;

ME - aritmetično povprečje napak (angl. *Mean Error*);

MAE - povprečna absolutna napaka (angl. *Mean Absolute Error*);

RMSE - koren povprečne kvadratne napake (angl. *Root Mean Square Error*);

stdMAE - standardizirana povprečna absolutna napaka (angl. *Standardized Mean Absolute Error*);

stdRMSE - standardiziran koren povprečne kvadratne napake (angl. *Standardized Root Mean Square Error*).

Seznam kratic

Kratice, uporabljene v besedilu

ADS	anketa o delovni sili
APP	(angl. <i>Asset Purchase Programme</i>) – program nakupa vrednostnih papirjev
BDP	bruto domači proizvod
BIS	(angl. <i>Bank for International Settlements</i>) – Banka za mednarodne poravnave
BS	Banka Slovenije
CPI	(angl. <i>Consumer price index</i>) – indeks cen življenjskih potrebščin
DAK	Delovno aktivno prebivalstvo
DDPO	Davek od dohodka pravnih oseb
ECB	Evropska centralna banka
EIA	(angl. <i>U.S. Energy Information Administration</i>) – Uprava Združenih držav Amerike za energetske informacije
EII	Energetsko intenzivna industrija
EK	Evropska komisija
ESI	(angl. <i>Economic sentiment indicator</i>) – kazalnik gospodarske klime
EU	Evropska unija
EUR	evro
EUROSTAT	(angl. <i>The Statistical Office of the European Union</i>) – Evropski statistični urad
GFS	(angl. <i>Government finance statistics</i>) – javnofinančna statistika
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HICP	(angl. <i>Harmonised index of consumer prices</i>) – harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin
ICE	Intercontinental Exchange
idr.	in drugo
IFW	(angl. <i>Institute for the World Economy</i>) – Inštitut za svetovno gospodarstvo
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
IMF	(angl. <i>International Monetary Fund</i>) – Mednarodni denarni sklad
JN	jesenska napoved
KITE	(angl. <i>Kiel Institute Trade Policy Evaluation</i>) – Ocena trgovinske politike inštituta Kiel
MAE	(angl. <i>Mean Absolute Error</i>) – povprečna absolutna napaka
ME	(angl. <i>Mean Error</i>) – aritmetično povprečje napak
MF	Ministrstvo za finance
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
NeEIB	neenergetsko industrijsko blago
NEER	(angl. <i>Nominal effective exchange rate</i>) – nominalni efektivni tečaj
NOO	Načrt za okrevanje in odpornost
NPISG	neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva
npr.	na primer
NULC	(angl. <i>Nominal unit labour cost</i>) – nominalni stroški dela na enoto proizvoda
NVO	Nevladne organizacije
OECD	(angl. <i>The Organization for Economic Co-operation and Development</i>) – Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj
o. t.	odstotna točka
OVE	obnovljivi viri energije

PEEP	(angl. <i>Pandemic emergency purchase programme</i>) – izredni program nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji
PMI	(angl. <i>Purchasing Managers' Index</i>) – kazalnik vodij nabav
PN	pomladanska napoved
PPS	(angl. <i>Purchasing power standard</i>) – standard kupne moči
REACT-EU	(angl. <i>Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe</i>) – program za pomoč pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope
REER HICP	(angl. <i>Real effective exchange rate based on harmonised Index of consumer prices</i>) – realni efektivni tečaj, deflaciran s harmoniziranim indeksom življenjskih potrebščin
REER PPI	(angl. <i>Real effective exchange rate based on producer price index</i>) – realni efektivni tečaj, deflaciran s cenami industrijskih proizvodov pri proizvajalcih
REER ULC	(angl. <i>Real effective exchange rate based on unit labour cost</i>) – realni efektivni tečaj, deflaciran s stroški dela na enoto proizvoda
RMSE	(angl. <i>Root Mean Square Error</i>) – koren povprečne kvadratne napake
RULC	(angl. <i>Real unit labour cost</i>) – realni stroški dela na enoto proizvoda
SDH	Slovenski državni holding
S&P	Standard and Poor's
SPTE	soproizvodnja toplote in električne energije
SNA	sistem nacionalnih računov
SURS	Statistični urad RS
TiVA	(angl. <i>Trade in value-added</i>) – mednarodna menjava v dodani vrednosti
UMAR	Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
USD	(angl. <i>US dollar</i>) – ameriški dolar
VAR	Vektorska avtoregresija
WIIW	(nem. <i>Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche</i>) – Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske primerjave
ZDA	Združene države Amerike
ZRSZ	Zavod RS za zaposlovanje
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **B** – Rudarstvo, **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Prz. živil, **11** – Prz. pijač, **12** – Prz. tobačnih izdelkov, **13** – Prz. tekstilij, **14** – Prz. oblačil, **15** – Prz. usnja, usnjenih in sorodnih izd., **16** – Obd., predel. lesa; izd. iz lesa ipd. rz. poh., **17** – Prz. papirja in izd. iz papirja, **18** – Tisk. in razm. posnetih nosilcev zapisa, **19** – Prz. koksa in naftnih derivatov, **20** – Prz. kemikalij, kemičnih izd., **21** – Prz. farmac. surovin in preparatov, **22** – Prz. izd. iz gume in plastičnih mas, **23** – Prz. nekovinskih mineralnih izd., **24** – Prz. kovin, **25** – Prz. kovinskih izd., rz. strojev in naprav, **26** – Prz. rač., elektronskih, optičnih izd., **27** – Prz. električnih naprav, **28** – Prz. dr. strojev in naprav, **29** – Prz. mot. voz., prikolic in polprikolic, **30** – Prz. dr. vozil in plovil, **31** – Prz. pohištva, **32** – Dr. raznovrstne predelovalne dej., **33** – Popravila in montaža strojev in naprav, **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **H** – Promet in skladiščenje, **I** – Gostinstvo, **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **L** – Poslovanje z nepremičninami, **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **P** – Izobraževanje, **Q** – Zdravstvo in socialno varstvo, **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **S** – Druge storitvene dejavnosti, **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo, **U** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles.

**Pomladanska napoved
gospodarskih gibanj
2025**